

Základní škola a Mateřská škola, Vojkovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Aktualizace č. 7
Schváleno Školskou radou dne
Nabývá účinnosti dne 1. 9. 2023
Číslo jednací 52/VIII-2007

OBSAH

1.	IDENTIFKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	4
2.1.	Charakteristika školy	4
2.2.	Charakteristika ŠVP	6
3.	UČEBNÍ PLÁN	16
3.1.	Poznámky k učebnímu plánu	17
4.	UČEBNÍ OSNOVY	20
4.1.	Jazyk a jazyková komunikace	20
4.1.1.	Český jazyk	22
4.1.2.	Anglický jazyk	54
4.2.	Matematika a její aplikace	62
4.2.1.	Matematika	63
4.3.	Informatika	92
4.3.1.	Informatika	92
4.4.	Člověk a jeho svět	106
4.4.1.	Prvouka	109
4.4.2.	Přírodověda	125
4.4.3.	Vlastivěda	135
4.5.	Umění a kultura	145
4.5.1.	Hudební výchova	147
4.5.2.	Výtvarná výchova	155
4.6.	Člověk a zdraví	166
4.6.1.	Tělesná výchova	168
4.7.	Člověk a svět práce	181
4.7.1.	Pracovní činnosti	182
5.	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	192
6.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	197
6.1.	Hodnocení žáků	197
7.	ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY	200

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání čj. 52/VIII-2007	Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Aktualizace schválena pedagogickou radou dne školskou radou dne	25. 8. 2021	Datum	29. 11. 2007
Platnost	Od 1. 9. 2021	Platnost	Od 1. 7. 2007

Údaje o škole: **Základní škola a Mateřská škola, Vojkovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace**

Adresa školy: Nádražní 169, 667 01 Vojkovice
Ředitelka školy: Mgr. et Mgr. Libuše Matyášová
Kontakty: tel.: 547 23 14 38
web: ww2.skolavojkovice.cz
e-mail: zs.vojkovice@centrum.cz
datová schránka: drvmh6y

IČO: 710 100 09
IZO: 600 111 211

Zřizovatel: **Obec Vojkovice**

Adresa: Hrušovanská 214
667 01 Vojkovice

Datum: 25. 8. 2023

Kontakty: tel.: 547 231 121-2
web: www.vojkovice.info
e-mail: vojkovice@volny.cz

Razítko, podpis:

Doplňující údaje:

Aktualizace ŠVP dle potřeby bude provedena vždy k 1. září. Tento dokument bude přílohou ŠVP.

2.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Vojkovice, okres Brno - venkov, příspěvková organizace, je neúplnou základní školou pro výuku na 1. stupni a je vedena v síti škol pod IZO 103619305 (identifikátor zařízení). Škola je od 1.1. 2003 samostatným právním subjektem zřízeným obcí Vojkovice jako příspěvková organizace a od tohoto data pod ni spadá také mateřská škola a školní jídelna.

ZŠ Vojkovice je malotřídní školou se třemi třídami. Jednotlivé ročníky bývají spojovány podle naplněnosti tříd. Školu navštěvuje přibližně 50 žáků. Spádovým obvodem školy je obec Vojkovice. Škola přijímá i žáky z okolních obcí. Škola sdružuje:

- a) základní školu
- b) školní družinu
- c) školní jídelnu
- d) mateřskou školu

Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště.

Vybavení školy

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Působí útulně.

Třídy jsou prostorné s hracími koutky. Pro zcela bezproblémový provoz chybí specializované učebny pro výuku výtvarné výchovy, hudební výchovy. K pohybovým aktivitám žáků škola využívá tělocvičnu zřízenou z jedné původní třídy, která však není prostorově ani vybavením příliš vyhovující. Za příznivého počasí je možno využívat školní dvůr a nedaleké fotbalové hřiště. Pro veřejná vystoupení, výstavky a školní jarmarky využívá škola v maximální míře vlastní prostor. V době přestávek žáci mohou pobývat v odpočinkových koutech na chodbách. Velkou přestávku a obědovou přestávku tráví děti za příznivého počasí na školním dvoře.

Škola má dvě oddělení školní družiny. Zájmová činnost žáků je zajištěna prostřednictvím kroužků.

Charakteristika učitelského sboru

Pedagogický sbor tvoří 7 členů (čtyři učitelky, dvě vychovatelky ŠD a asistentka pedagoga). Na škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a školní psycholožka. Ředitelkou školy je Mgr. Libuše Matyášová.

Rozvoj výchovně vzdělávacího procesu posiluje činnost a spolupráce jednotlivých pedagogů při realizaci vlastních projektů. Učitelé připravují krátkodobé a střednědobé projekty, celoroční i celoškolní projekty. O jejich realizaci informují vedení školy a ostatní pedagogy na pedagogických radách.

Dlouhodobé projekty:

Zdravé zuby

Dopravní výchova

Zdravý životní styl

Ochrana přírody

Škola a její partneři

Škola trvale spolupracuje se speciálními školskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna – doporučení pro žáky s SVP, posuzování IVP), Policie České republiky (přednášky, ukázky činnosti) a se základní školou Židlochovice, do které většina žáků odchází po ukončení

1. stupně (Den otevřených dveří, společné sportovní turnaje).

Školská rada a zřizovatel podporují rozvoj školy a spoluvytvářejí optimální podmínky ke vzdělávání. Zřizovatel zajišťuje materiální vybavení a školská rada se podílí na správě školy.

Život školy spojujeme s děním v obci, spolupracujeme s ostatními organizacemi a firmami, které podporují činnost školy.

Spolupráce s rodiči

Škola je otevřenou institucí pro širokou veřejnost a zejména pro rodiče. Kvalitní vztahy a spolupráce se zákonnými zástupci žáků je jednou z priorit vedení školy a pedagogického sboru. Vedení školy věnuje soustavnou pozornost rozvoji organizace a řízení školy a rozvoji odpovídajících mechanismů pro formulování školní strategie a praktických kroků v oblasti vztahů školy směrem k zákonným zástupcům žáků.

Škola dává možnost rodičům ovlivnit výchovně vzdělávací práci školy, rodiče participují na hodnocení svých dětí, nabízíme rodičům návštěvy přímo ve vyučovacích hodinách a na akcích školy.

2. 2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Jsme školou podporující individualitu každého žáka

I) Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Žákem se specifickými vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Žáky se vzdělávacími či výchovnými problémy posíláme se souhlasem zákonných zástupců na odborné vyšetření do školského poradenského zařízení. Na základě vyšetření a doporučení všichni vyučující volí takové pedagogické postupy a alternativní metody s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace, které vzhledem k charakteru postižení vytvoří podmínky jejich úspěšného vzdělávání. Dítě s vývojovou poruchou není vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající obecným předpokladům. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy činností, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Učitelé respektují doporučení ze závěrů psychologických a speciálně pedagogických vyšetření žáků.

U žáka prvního až pátého ročníku s prokázanými speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme individuální pozornost a péči dle doporučení školských poradenských zařízení. Vyučující kladou důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení a na žádost zákonného zástupce povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i), rodiči dítěte a žákem.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- respektujeme individualitu a potřeby žáka
- uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka a školskými poradenskými zařízeními
- podporujeme nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky

- v případě potřeby umožňujeme v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga ve třídě
- žáci se zdravotním postižením mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky poskytované školou.

II) Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Jestliže naši školu navštěvují žáci se sociálním znevýhodněním, je hlavním pilířem pro práci s těmito dětmi úzká spolupráce s rodinou, zřizovatelem a dalšími institucemi, které mohou řešení situace pozitivně ovlivnit.

III) Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Při vzdělávání žáků mimořádně nadaných je třeba důsledně vycházet z principů individualizace a vnitřní diferenciaci. Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatečná vnímavost okolí ke specifickým žáků. Pedagogové školy vedou žáky k osvojování klíčových kompetencí a vhodnými postoji dětí i dospělých spoluvytvářejí kvalitní vztahovou síť.

Zvýšenou motivací vedou žáka k rozšiřování základního učiva do hloubky, především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního plánu.

Jsme školou podporující žádoucí chování žáků

Široká preventivní činnost proti sociálně patologickým jevům prolíná výukou, zájmovou nabídkou školy, vzděláváním pedagogů v této oblasti, spoluprací s rodiči, odborníky a odbornými institucemi. Vedeme žáky k dodržování stanovených obecně platných norem chování - zejména dodržování dohodnutých pravidel a pravidel školního řádu, přijetí zodpovědnosti za své chování a aktivnímu přístupu k řešení problémů. Součástí výuky jsou modelové simulace, v kterých se žáci formou nácviku učí reagovat na situace, kterým pak v životě budou umět úspěšněji čelit.

Naším cílem je vytvořit u žáků základní právní povědomí a seznámit je s jejich právy a povinnostmi, upozorňovat je na nebezpečné situace a vychovávat je k respektování zákonů. Jedná se o dlouhodobou a velmi důležitou součást výchovy mladé generace.

Jsme školou podporující výuku cizích jazyků

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je na naší škole zastoupena ve vyučovacích předmětech český jazyk a anglický jazyk.

Výuku jazyka směřujeme k maximálnímu praktickému využití. Naším cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, prostředek pro práci s počítačem, internetem a současnými médii.

Jsme školou podporující výuku informatiky

Vzdělávací oblast Informatika je na naší škole zastoupena v předmětu Informatika v 4. a 5. ročníku.

Výuka informatiky směřuje k maximálnímu praktickému využití. Počítačové dovednosti chápeme jako prostředek úspěšného uplatnění žáků v rychle se rozvíjející moderní společnosti.

Jsme školou podporující environmentální výchovu

Naše škola se snaží vybudovat v žácích povědomí o důležitosti ochrany životního prostředí, o zásadách trvale udržitelného rozvoje. Proto se aktivně zapojujeme do třídění odpadů, sběru elektrozařízení, péči o bezprostřední okolí školy a do jarního úklidu obce. Pravidelně navštěvujeme vzdělávací ekologická centra. Budujeme vlastní přírodní učebnu, ve které se žáci budou moci prakticky seznamovat s různými biotopy a pozorovat přírodní děje.

Jsme školou podporující zdravý životní styl

V naší škole funguje pitný režim nabízený všem žákům školy po celou dobu výuky, rodičům nabízíme pro jejich děti kvalitní stravování ve školní jídelně, respektujeme potřeby dětí pro zachování jejich duševní, tělesné a sociální pohody. Vedeme děti k aktivnímu odpočinku o přestávkách, o velké přestávce jim umožňujeme pobyt na školním dvoře. Ve škole společně s žáky budujeme příjemné a estetické prostředí, aby v něm děti rády pobývaly, aby jim poskytovalo inspiraci i bezpečné zázemí pro osobnostní růst.

Je potěšující, že na naší školu nezanevrou ani bývalí žáci a jejich návštěvy ve škole se staly běžným a příjemným zvykem. Z jejich úst pak slyšíme dodatečné ocenění přístupu našich pedagogů.

Jsme školou otevřenou

Vzdělávací a především výchovnou práci opíráme o úzkou a efektivní spolupráci s rodiči žáků. Volíme takové formy spolupráce, které jsou rodiči pozitivně přijímány, posilují dobré jméno školy a upevňují vazby mezi rodiči a dětmi, rodiči a pedagogy a přispívají k přirozené autoritě pracovníků školy.

Předpokladem dobré spolupráce je včasná a dostatečná informovanost. Rodiče pravidelně informujeme prostřednictvím žákovských knížek, e-mailem a webových stránek školy, v případě potřeby individuálně telefonicky či osobně, na pravidelných i netradičních schůzkách s rodiči. Rodiče jsou zváni k objasnění a řešení výukových či kázeňských problémů svých dětí, aby dohodnuté postupy k odstranění potíží akceptovali a dodržovali učitelé, rodiče i žák. Rodičům umožňujeme kdykoliv po telefonické domluvě nahlédnout do výuky. Naše škola vytváří další možnosti pro společná setkání - besídky, odpolední tématické dílny.

Zpětnou vazbu na práci získává škola osobními rozhovory, dotazníkovým šetřením.

Škola má vybudované pevné místo na pozici organizátora kulturních akcí pro veřejnost. K tradičním akcím se řadí podzimní a jarní tématické dílny, vánoční jarmark, jarní úklid obce ve spolupráci s obecním úřadem. Každým rokem se škola prezentuje na veřejnosti dalšími akcemi, které navazují na její vzdělávací, výchovnou a zájmovou činnost. Zájemcům škola pronajímá své prostory k dalšímu využití, jedná se především o tělocvičnu a keramickou dílnu.

Jsme školou pečující o své budoucí žáky

Poskytujeme kvalitní a odbornou péči budoucím školákům. Děti z mateřské školy navštěvují společné akce základní a mateřské školy, děti předškolního věku si přicházejí s učitelkami MŠ prohlédnout školu a seznámit se s budoucími učiteli a spolužáky. Pro předškoláky jsou pořádány edukativně stimulační skupinky.

Jsme školou s kvalitní zájmovou činností

Učitelé podporují zájmy žáků v mimoškolní činnosti kroužků. Škola nabízí žákům kroužky zaměřené na sportovní a rukodělnou činnost, logopedický a dyslektický kroužek. Zapojením žáků do zájmové činnosti chceme předcházet nežádoucímu chování dětí a spoluvytvářet jejich další životní hodnoty.

Vyučovací formy a metody

Učitelé využívají při výuce řadu výukových forem a metod pro snadnější pochopení učiva, pro jeho obohacení. Učitelé uplatňují především formu diskuse, brainstorming, hry, soutěže, dramatizace apod. Při řešení problémových úkolů žáci často pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, vyhledávají informace z různých zdrojů, učí se prezentovat výsledky své práce. Velmi přínosné jsou též exkurze do specializovaných zařízení (ekologická centra, elektrárny, čistírna odpadních vod aj.). Škola realizuje též celoškolní projekty, kdy je maximálně využit tvůrčí potenciál žáků ve výkonnostně a věkově smíšených skupinách. Klademe velký důraz na spolupráci, koordinaci, akceptování odlišných názorů a schopnost prezentovat výsledky svojí práce (přiměřeně věku žáka).

Vzdělávací strategie k dosažení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací, třídění informací
- pracujeme s chybou
- vytváříme situace, kde by dítě zažilo úspěch
- individuálním přístupem maximalizujeme šanci každého dítěte prožít úspěch
- diferencovaným přístupem motivujeme žáky k dosažení osobního maxima
- vedeme a připravujeme žáky k účasti na soutěžích a prezentaci výsledků své práce
- získané vědomosti si žák dává do souvislostí, užívá je v praxi

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům hledání a vyhodnocování různých možností řešení problému
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praxe
- děti se aktivně podílejí na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- žáky vedeme k analýze problému, navrhování způsobů řešení s předpokládanými závěry a odůvodnění zvoleného řešení
- žák sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému a výsledky zhodnotí
- pomáháme žákům ke zdolávání případných neúspěchů
- vedeme žáky ke zjišťování příčiny nezdaru a přijímání odpovědnosti za výsledek řešení problému

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s vrstevníky a dospělými, k asertivní akceptaci názorů jiných a obhajobě svého názoru
- začleňujeme metody kooperativního učení
- vedeme žáky k vlastní četbě
- učíme žáky kriticky hodnotit informace z různých zdrojů
- dbáme na to, aby se žáci dorozumívali jednoznačně a výstižně, dodržovali zásady komunikace a rozlišovali, co chtějí sdělit, v jaké situaci to sdělují a komu
- žáky učíme naslouchat druhým, porozumět jim
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli komunikovat v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- volíme skupinovou práci tak, aby vedla žáky k vzájemné kooperaci, toleranci, vstřícnosti
- střídáme role žáků ve skupině a vedeme je k podřizování individuálního cíle společnému cíli
- žáci si společně stanoví pravidla chování a učí se je respektovat
- rozvíjíme zdravé sebevědomí, žák se učí poznat své silné i slabé stránky
- učíme děti sebehodnocení a hodnocení a ocenění práce druhých
- žák pojmenuje emoce, omluví se při jejich nezvládnutí
- pomáháme žákům vnímat projevy nespravedlnosti, šikanu a agresivitu a učíme je bránit se jim

Kompetence občanské

- žáci se společně podílejí na tvorbě pravidel chování
- učíme žáky orientovat se ve společenském dění
- zapojujeme žáky do kulturního dění
- vedeme žáky k toleranci k různým kulturám, historii a hodnotám
- klademe důraz na důležitost ochrany přírody, zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- na modelových situacích vedeme žáky k rozhodnému postoji k projevům nesnášenlivosti, žádoucím vzorcům chování v krizových situacích, zodpovědnosti za důsledky svých činů

- dbáme na to, aby žáci uměli posoudit své potřeby a nároky z hlediska trvale udržitelného života
- vedeme žáky k udržování místních tradic, respektování a ochraně kulturního a historického dědictví
- žáky vedeme k aktivnímu zapojení do veřejně prospěšných aktivit

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků dodržování bezpečnosti práce a hygieny
- sledujeme, zda žák dokončí zadanou práci, připraví si samostatně pomůcky a uklidí si své pracovní místo
- vedeme žáky k šetrnosti, úspornosti
- žáky vedeme k dodržení plánu a časového rozvržení, k poznávání přínosu efektivní dělby práce
- umožňujeme jim poznávat praxi při exkurzích
- nabízíme žákům zájmové činnosti, které podněcují u žáků zájem o jiné oblasti

Kompetence digitální

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné rozvíjet u dětí a žáků plnohodnotně další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů. Z toho plyne i jejich proměnlivost v čase v závislosti na tom, jak se mění způsob a šíře využívání digitálních technologií ve společnosti a v životě člověka.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a

na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, kriticky se postaví ke svému nezdaru, neviní z něj ostatní
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Kompetence digitální

Oblasti digitálních kompetencí:

Člověk, společnost a digitální technologie

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- zapojuje se do života školy také prostřednictvím digitálních technologií; uvede příklady, jak mohou digitální technologie pomáhat
- při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie; uvede příklady využití digitálních technologií
- ukládá si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití; odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvede zdroj
- vysvětlí rozdíly mezi fyzickým a digitálním světem
- respektuje nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvede zdroj
- v digitálním světě dodržuje pravidla slušného chování
- identifikuje problémy, řeší je i prostřednictvím digitálních technologií
- rozezná provozní stav počítače a podle toho postupuje, v případě nesnází si vyžádá pomoc
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Tvorba digitálního obsahu

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů
- provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

Informace, sdílení a komunikace v digitálním světě

Na úrovni 1. stupně základního vzdělávání žák:

- při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích
- ukládá informace tak, aby je znovu našel a mohl použít
- komunikuje se svými blízkými a učiteli pomocí doporučených digitálních technologií
- soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie

3. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Minimální časová dotace	Ročník					Celkem/ z toho disponibilních hodin
			1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	8/1	10/3	9/3	8/2	7/0	42/9
	Anglický jazyk	9	-	-	3	3	3	9/0
Matematika	Matematika	20	5/1	5/1	5/1	5/1	5/1	25/5
Informatika	Informační a komunikační technologie	2	0	0	0	1	1	2/0
Člověk a jeho svět	Prvouka	6	2	2	3/1	-	-	7/1
	Vlastivěda	2	-	-	-	1	1/1	2/1
	Přírodověda	4	-	-	-	1	2	3/0
Umění a kultura	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1	5/0
	Výtvarná výchova	7	1	1	1	2	2	7/0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10/0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	5/0
Celková povinná časová dotace		102	20/2	22/4	25/5	25/3	26/2	118/16

3.1. Poznámky k učebnímu plánu

A) Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy.

Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie.

Organizace výuky:

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů.

Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodině (45 minut). V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků maximálně 4 vyučovacích hodin. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (týdenní až měsíční) projekty nebo kurzy.

B) Poznámky k jednotlivým předmětům:

Český jazyk

Český jazyk zahrnuje mluvnici, psaní, sloh, čtení a literární výchovu.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter.

V 1. a 4. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu, ve 2. ročníku o 3 vyučovací hodiny a v 3. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

V 1. až 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana.

Anglický jazyk

je na naší škole jediným zástupcem vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Od třetího ročníku je standardně dotován třemi hodinami bez využití disponibilní časové dotace.

Průřezová témata v rámci předmětu: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana.

Matematika

naplňuje vzdělávací oblast Matematika a její aplikace a jako vyučovací předmět je na naší škole dotována vždy jednou vyučovací hodinou z disponibilní časové dotace v každém ročníku.

Průřezová témata v rámci předmětu: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova

Informatika

Předmět je zařazen ve čtvrtém a pátém ročníku a je dotován jednou hodinou pro každý ročník.

Ve školním roce 2021/2022 bude obsahová náplň tohoto předmětu shodná pro 4. i 5. ročník (bude se vyučovat podle 4. ročníku). Od školního roku 2022/2023 dojde v probíraném učivu k diferenciaci mezi 4. a 5. ročníkem a nadále se bude vyučovat již podle níže uvedeného schématu.

Průřezová témata v rámci předmětu: Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je rozdělena na následující předměty:

Prvouka v 1. - 3. ročníku (3. ročník je posílen jednou vyučovací hodinou z disponibilní časové dotace)

Přírodověda a Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku (vlastivěda v 5. ročníku je posílena jednou vyučovací hodinou z disponibilní časové dotace).

V rámci předmětů se realizují průřezová témata Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Člověk a umění

Vzdělávací oblast Člověk a umění je rozdělena na následující předměty:

Hudební výchova

je vyučována v každém ročníku vždy jednu vyučovací hodinu týdně.

Předmětem Hudební výchova prolínají průřezová témata Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova

Výtvarná výchova

je vyučována v 1. – 3. ročníku vždy 1 vyučovací hodinu týdně, ve 4. – 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně bez využití disponibilní časové dotace.

Výtvarnou výchovou prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (např. cvičení smyslového vnímání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost, rozhodování z hlediska různých typů problémů), Multikulturní výchova (např. poznávání vlastního kulturního zakotvení), Environmentální výchova (např. estetické ztvárnění ekosystémů les a voda, v rámci různých projektů výtvarné zpracování daného problému . . .), Mediální výchova (fungování a vliv médií, tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu), Výchova demokratického občana (principy demokracie při společné práci).

Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je zastoupena ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova.

Tělesná výchova

je vyučována v 1.– 5. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně bez využití disponibilní časové dotace.

Výuka plavání v rozsahu 20 vyučovacích hodin probíhá vždy jedenkrát za 3 roky a zúčastní se jí žáci 1. – 5. ročníku.

V rámci předmětu vyučujeme bruslení dle přírodních podmínek.

Z průřezových témat jsou začleněna:

Osobnostní a sociální výchova (osobnostní, sociální, morální rozvoj - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, rozhodovací dovednosti), Multikulturní výchova (kulturní diferenciaci, lidské vztahy - sporty jiných kultur, olympijské hry), Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života), Mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vyhledávání sportovních informací v tisku a jiných médiích), Výchova demokratického občana (principy demokracie při společné práci, smírné řešení konfliktů).

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je zastoupena ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti.

Pracovní činnosti

jsou vyučovány v 1.– 5. ročníku vždy 1 vyučovací hodinu týdně bez využití disponibilní časové dotace.

Z průřezových témat jsou začleněna:

Osobnostní a sociální výchova (osobnostní, sociální, morální rozvoj - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, rozhodovací dovednosti), Multikulturní výchova (inspirace tvorbou jiných kultur), Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí), Mediální výchova (tvorba mediálních sdělení – plakáty, přáníčka), Výchova demokratického občana (principy demokracie při společné práci, smírné řešení konfliktů).

4. UČEBNÍ OSNOVY

4.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání a jeho přípravě je třeba věnovat pozornost již na 1. stupni. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk. Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrozličnějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro **cizí jazyky** vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A1: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A2: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

4.1.1. ČESKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování a jazyková komunikace vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů, vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastních i druhých.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v předmětech český jazyk, cizí jazyk.

Český jazyk

Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně. Naplňuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, který je členěn do tří složek: Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova. Ve výuce se však obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura je zaměřen na postupné osvojování základních jazykových prostředků pro dorozumívání ústní i písemné, na osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností, vede k využívání různých zdrojů informací. Na 1. stupni je prvořadým úkolem vytvořit dovednosti potřebné k osvojování učiva - čtení a psaní.

V 1. až 5. ročníku je začleněno psaní jako součást vyučovacích hodin.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, která probíhá většinou ve třídě. Zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Do výuky ČJ patří i návštěvy divadel, knihovny, besedy apod.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

OSV - okruhy prolínají do učiva předmětu ve všech ročnících

MkV - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

MV - kritické čtení, vnímání, interpretace a stavba mediálního sdělení, vliv médií, tvorba mediálního sdělení

VDO – občanská společnost a škola, občanská společnost a škola

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	8/1	10/3	9/2	8/1	7/0

Časová dotace předmětu na prvním stupni je v 1. a 4. ročníku 8 hodin týdně, v 2. ročníku 10 hodin a v 5. ročníku 7 hodin. Z toho je využito 7 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace (viz tabulka). Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci:

- získávají, třídí informace a využívají je v procesu učení
- používá jazykovou terminologii
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- umějí pojmenovat cíle činností a úkolů
- navrhuji, co musejí udělat, aby se zlepšili

Učitel:

- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- zadává úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více oblastí současně
- vede žáky k plánování úkolů a postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- navrhuji různá řešení problémů, úkolů
- orientují se v pravidlech a předpisech souvisejících s oborem
- dokončují úkoly v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování úkolů, postupů
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:

- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úkoly rozvíjející tvořivost
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují v heterogenních skupinách
- si vzájemně radí a pomáhají
- si aktivně vzájemně naslouchají a sdělují své pocity
- dokáží použít, čemu se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině

- se spolu radí, co mají dělat, aby se zlepšili nebo se něco nového naučili
- vzájemně oceňují svou práci

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi jako s příležitostmi, jak ukázat cestu k cíli
- zařazuje aktivity, při kterých si žáci mohou vybrat práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně
- učí žáky, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence občanské

Žáci:

- jsou tvořiví, vynalézaví, nápadití a originální
- vědí, podle čeho poznají, jak dobře pracovali a jak dobré jsou výsledky jejich práce
- vzájemně oceňují svou práci
- dodržují stanovená pravidla
- rozpoznávají situace, ve kterých je třeba se zastat sám sebe i druhého -jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:

- reflektuje společenské či přírodní dění
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vnímá a aktivně zjišťuje aktuální potřeby jednotlivých žáků
- zajímá se, jak žákům vyhovuje daný způsob výuky
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu
- směřuje činnosti žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- klade otevřené otázky

Kompetence pracovní

Žáci:

- navrhnou různá řešení problémů, úkolů
- dokončují úkoly v dohodnuté kvalitě a termínech
- orientují se v pravidlech a předpisech souvisejících s oborem
- dokáží navrhnout, co musejí udělat, aby se zlepšili
- používají stanovené pomůcky správným způsobem

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- projevuje očekávání úspěchu
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

Kompetence digitální

Žáci:

- při školní práci využívají svěřená zařízení a doporučené digitální technologie
- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

1. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Komunikační a slohová výchova Čtení		
- osvojování čtenářských dovedností	- plynule čte jednoduché texty - orientuje se v textu slabikáře	1. úroveň - písmena velká i malá, tištěná i psaná a jejich poznávání ve vztahu k odpovídajícím hláskám - plynulé spojování slabik do slov, správná výslovnost délky samohlásek - hláska, slabika, slovo a jejich rozlišení z hlediska potřeb čtení - uvědomělé čtení - hlasité čtení, rozvoj znělého hlasu 2. úroveň - plynulé čtení i náročnějších textů - tiché čtení	- analýza čtenářského projevu, pozorování žáka - správné rozlišování probraných písmen ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, plynulost a bezchybnost čtení, správné čtení délky samohlásek	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě metody práce: - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení průřezová témata: - MV - MkV - VDO mezipředmětové vztahy: - PRV - M - HV
		Naslouchání		
- naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim) - obhajobě vlastního názoru a vhodné reakci	- vyslechne pozorně krátký souvislý text	- respektování mluvního projevu druhé osoby - pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky - střídání role mluvčího a naslouchajícího	- rozhovor – porozumění Sdělenému	formy práce - práce ve třídě - skupinová práce metody práce: - poslech - dramatizace - didaktické hry -besedy průřezová témata: - OSV mezipředmětové vztahy - PRV

		Mluvený projev		
- osvojování kultivovaného mluvního projevu - porozumění různým druhům mluvených projevů	- umí pozdravit dospělé osoby i své vrstevníky, rozlišuje vhodnost jednotlivých pozdravů - umí oslovit dospělou osobu a vyjádřit svoji jednoduchou prosbu nebo omluvu	• správné dýchání a vhodné tempo řeči při krátkých mluvních projevech • správná výslovnost všech hlásek • pozdrav • oslovení • prosba	- pozorování žáka, inscenační metody -vhodný pozdrav, oslovení, prosba	formy práce: - práce ve dvojicích - skupinová práce metody práce: - jazykolamy a dechová cvičení - dechová cvičení průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy - PRV - HV
		Písemný projev		
- rozvíjení kultivovaného písemného projevu	- umí se ke psaní správně posadit - dobře drží psací náčiní - píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - píše aspojuje písmena, slabiky a slova - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - dodržuje čitelnost a úhlednost rukopisu	1. úroveň • správná příprava na psaní - správné sezení, držení psacího náčiní, uvolňovací cviky • psaní písmen, slabik a slov • opis a přepis jednoduchých slov a vět • nácvik psaní diktátu jednoduchých slov a vět 2. úroveň • psaní číslic • psaní adresy, pozdravu z prázdnin, krátkého blahopřání, pozvánky	• diktát, opis, přepis - správnost tvarů probíraných písmen, správnost spojování písmen do slabik a slov, správnost psaní číslic, správnost přepisu a opisu • pozorování žáků, inscenační metody, diskuse – správné hygienické návyky při psaní	formy práce: - práce ve třídě - v lavicích - na koberci metody práce: - přepis - autodiktát -diktát - nápodoba - opis - obtahování - psaní do vzduchu průřezová témata: - OSV - osobnostní rozvoj mezipředmětové vztahy: - M - PRV
		Jazyková výchova, zvuková stránka jazyka		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	- rozdělí slovo na slabiky a hlásky - rozlišuje výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek	• sluchové rozlišení hlásek • správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	• pozorování žáků • analýza správné výslovnosti žáků, sluchové rozlišení hlásek	formy práce: - ve třídě průřezová témata: - OSV mezipředmětové vztahy: - PRV - M - HV

		Literární výchova, poslech literárních textů		
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků - získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky	- rozliší prózu od poezie	• poslech literárních textů, dětské prózy i poezie	• rozhovor - rozlišení prózy od poezie	formy práce: - ve třídě - na koberci metody práce: - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - PRV - VV - HV
		Zážitkové čtení		
		• čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč	• pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - prožitek	formy práce: - ve třídě - v knihovně - v přírodě metody práce: - poslech průřezová témata: - MV - VMEGS mezipředmětové vztahy: - PRV - VV - HV
		Tvořivé činnosti s literárním textem		
	- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod	• pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - přednes literárních textů, volná reprodukce přečteného textu	Formy práce: - ve třídě - na koberci metody práce: - dramatizace - poslech audionahrávek průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - VV - HV

		Základy literární teorie a historie		
	- rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň - rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec	• pohádka, hádanka, říkanka, báseň • spisovatel, kniha, čtenář, básník		formy práce: - ve třídě - v knihovně metody práce: - výklad - skupinová práce - práce ve dvojicích Průřezová témata: - MkV mezipředmětové vztahy: - VV

2. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Komunikační a slohová výchova Čtení		
- osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností - porozumění různým druhům psaných projevů	- rozumí písemným pokynům přiměřené složitosti - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou výslovnost	• plynulé čtení se správnou intonací • čtení s porozuměním • počátky tichého čtení	• analýza čtenářského projevu, pozorování žáků, diskuse - plynulost a správnost čtení, čtení s porozuměním	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti na kobereci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně - čtení v přírodě - audio ukázky metody práce: - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení

				- skupinové čtení - audio ukázky průřezová témata: - OSV mezipředmětové vztahy: - PRV - M - VV - HV
		Naslouchání		
- naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse) - obhajobě vlastního názoru, vhodně reaguje	- vyslechne pozorně krátký souvislý text	• respektování mluvního projevu druhé osoby • pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky • střídání role mluvčího a naslouchajícího	• pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - respektování mluvního projevu druhé osoby	Formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně metody práce: - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - naslouchání - recitace - audio ukázky průřezová témata: - OSV mezipředmětové vztahy: - PRV
		Mluvený projev		
- rozvíjení kultivovaného mluvního projevu - porozumění různým druhům mluvených projevů	- správně vyslovuje všechny hlásky - umí pozdravit dospělé osoby i své vrstevníky, rozlišuje vhodnost jednotlivých pozdravů - umí oslovit dospělou osobu a vyjádřit svoji jednoduchou prosbu nebo omluvu - umí dokončit jednoduchý příběh	• správné dýchání a vhodné tempo řeči při krátkých mluvních projevech • správná výslovnost všech hlásek • pozdrav • oslovení • prosba • dokončí jednoduchý příběh • vypráví jednoduchý příběh podle obrázkové osnovy • popis – pojmenování jednoduchých předmětů a jejich vlastností • vyprávění podle časové	• pozorování žáka, diskuse, inscenační metody - správné dýchání a vhodnost zvoleného mluvního tempa, vhodnost zvolených jazykových prostředků pro vyjádření pozdravu, oslovení, prosby • popis - předmětu na základě pojmenování jeho vlastností	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti a koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - dramatizace - didaktické hry - jazykolamy

		posloupnosti		průřezová témata: - OSV mezipředmětové vztahy: - PRV - M - HV
		Písemný projev		
- rozvíjení kultivovaného písemného projevu	- umí se ke psaní správně posadit - dobře drží psací náčiní - píše správně tvary písmen a číslic - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - dodržuje čitelnost a úhlednost rukopisu - napíše svou adresu, blahopřání, pozvánku	- správné sezení, držení psacího náčiní - dokončení nácvičku psaní všech malých a velkých psacích písmen - psaní slov, vět - opis a přepis slov a vět - psaní diktátu slov a vět - psaní číslic - psaní adresy, pozdravu z prázdnin, krátkého blahopřání, pozvánky - psaní písmen velké tiskací abecedy	pozorování žáka, diskuse, inscenační metody - ovládnutí hygienických návyků pro psaní opis, přepis – tvarová správnost jednotlivých písmen i jejich spojení, úprava písemných projevů	Formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci metody práce: - přepis - autodiktát - diktát - nápodoba - opis průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy: - M - PRV
		Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	správně vyslovuje běžně užívaná česká slova	- správná výslovnost českých slov - rozlišení intonace podle druhu vět - správná výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - správná výslovnost párových souhlásek	správná výslovnost délky samohlásek	formy práce: - práce v lavicích - na stanovištích, na koberci metody práce: - dramatizace - didaktické lny - poslech audio ukázek - jazykolamy průřezová témata: - OSV mezipředmětové vztahy: - M - PRV - HV
		Slovní zásoba a tvoření slov		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	- ke slovu nadřazenému umí přiřadit slova podřazená - umí vytvořit dvojice	- slova protikladná - slova nadřazená - slova podřazená	- rozdělení hlásek - test- rozlišení pojmů slovo, slabika, hláska, slova	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci

	protikladných slov - vyjmenuje hlásky podle rozdělení: samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky měkké, tvrdé, obojetné, dvojhlásky - umí rozdělit jednoduchá slova na konci řádku	- slova souřadná - slabika, hláska, písmeno: rozdělení hlásek - dvojhlásky - slabikotvorné r, l - grafické znázornění hláskové a slabičné stavby slova	nadřazená, podřazená prověrka - slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek	metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Tvaroslovi		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	- umí vyjmenovat slovní druhy, pozná typické podstatné jméno, sloveso, předložku, spojku	seznámení s jednotlivými slovními druhy, určování typických zástupců slovních druhů	test - rozlišení typických podstatných jmen, sloves, předložek a spojek	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Skladba		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	- umí uspořádat slova ve větě - rozliší druhy vět podle postoje mluvčího - používá správná interpunkční znaménka za větou - zná pravidla pro rozlišení vět jednoduchých a souvětí	- pořádek slov ve větě - druhy vět podle postoje mluvčího, věta jednoduchá - souvětí se spojkami a, i, že, když, protože, aby	diktát, doplňovací cvičení, prověrka - rozlišení druhů vět podle postoje mluvčího, používá správného znaménka za větou - psaní čárky v souvětí - rozlišení věty jednoduché od souvětí - ústně i písemně	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Pravopis		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	- umí rozlišit tvrdé a měkké slabiky - píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých slovech	- tvrdé slabiky - měkké slabiky - psaní ú, ů - psaní dě, tě, ně - psaní bě, pě, vě, mě mimo	diktát, doplňovací cvičení, prověrka - psaní i/y v tvrdých a měkkých slabikách - psaní ú, ů - doplňovací	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně metody práce:

	- zná a užívá pravidla pro psaní ú, ů v českých slovech - správně zapíše slabiky dě, tě, ně - umí napsat správně slabiky bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev - napíše velké písmeno na začátku každé věty	morfologický šev • psaní párových souhlásek na konci a uprostřed slova • velká písmena na začátku věty • psaní velkých písmen v typických případech vlast. jmen osob, zvířat a v místních pojmenováních	cvičení, diktát • psaní velkého písmene na začátku větného celku • psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, • velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a věcí	- frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Literární výchova, Poslech literárních textů		
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků - získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky	- se zájmem vyslechne předčítání nebo nahrávku literárního textu přiměřeného věku	• poslech literárních textů - dětské prózy i poezie • poslech audio nahrávek		formy práce - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - návštěva divadla - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem metody práce: - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - přednes učitele průřezová témata: - Mkv - MV - VDO - VMEGS mezipředmětové vztahy: - VV - HV
		Zážitkové čtení		
	- při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč	• čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč • čtení a přednášení ve vhodném tempu se správným frázováním přiměřeně náročného textu • volná reprodukce slyšeného	• pozorování žáka, diskuse, inscenační metody - prožitek	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek

				- dramatizace mezipředmětové vztahy: - VV
		Tvořivé činnosti s literárním textem		
	- pracuje tvořivě s textem podle pokynů učitele a svých schopností	• přednes vhodných literárních textů a volná reprodukce přečteného a slyšeného • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod	• pozorování žáka, diskuse - přednes • reprodukce slyšeného a čteného textu	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce - poslech audio nahrávek - dramatizace - nápodoba - jazykolamy - besedy - kvízy - doplňovačky mezipředmětové vztahy - VV
		Základní literární teorie a historie		
	- rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň - rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec - pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují	• pohádka, hádanka, říkanka, báseň • spisovatel, kniha- čtenář, básník, divadlo, herec, rým a verš	• analýza čtenářských dovedností • vyhledávání slov, která se v básni, říkance nebo hádance rýmují, vymýšlení dvojic rýmujících se slov, - analýza čtenářských dovedností	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti - na koberci metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - VV

3. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Komunikační a slohová výchova Čtení		
- osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností - porozumění různým druhům psaných projevů	> plynule a s porozuměním čte texty přiměřeného obsahu a náročnosti > vyhledá v dětské encyklopedii podle abecedního rejstříku požadovanou informaci > porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti > porozumí jednoduchému textu, snaží se z něho získat základní informace > ví, že ne všechny informace jsou pravdivé > pozná, že některá informace je důležitější a jiná méně důležitá	• zdokonalování plynulého a rychlého čtení • orientace v textu • podpora zájmu o individuální četbu • čtení jako zdroj informací o přírodě, o současnosti a minulosti • orientace v abecedních rejstřících, encyklopediích	• analýza čtenářského projevu, pozorování žáka - plynulost a správnost čtení	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti - na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně metody práce: - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - čtení s přestávkami - audio ukázky - práce s časopisy - kritické myšlení: pětílístek, myšlenkové mapy - tvorba otázek k textu průřezová témata: - OSV - Mkv mezipředmětové vztahy: - M - PRV - HV - PČ Žáci se SVP: - zohledňovat při čtení, nabízet nápravné metody čtení (okénko, barevné slabiky)
		Naslouchání		
- naslouchání promluvám	> respektuje základní	• respektování mluvního		formy práce:

druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse) - obhajobě vlastního názoru, vhodně reaguje	komunikační pravidla v rozhovoru > snaží se vyslechnout druhého, aniž by ho přerušoval > dává vhodným způsobem najevo, že něčemu nerozumí > odpoví na otázku, zformuluje jednoduchou otázku > vyjadřuje přiměřeným způsobem svůj nesouhlas s něčím > hlásí se o slovo, nevykřikuje, učí se pravidlům diskuse > učí se přijímat nesouhlas spolužáků a učitele > mluví k tématu srozumitelně vzhledem k věku	projevu druhé osoby • pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky • střídání role mluvčího a naslouchajícího		- práce ve třídě - práce na koberci metody práce: - poslech - didaktické hry - besedy - tvorba otázek k textu průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy: - PRV - M - HV
		Mluvený projev		
- rozvíjení kultivovaného mluvního projevu - porozumění různým druhům mluvených projevů	> pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou výslovnost > v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči > volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích > na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev > seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh > dokáže vnímat a rozlišit začátek, průběh a konec děje > při hovoru k danému tématu se vyjadřuje srozumitelně přiměřeně ke svému věku > uvědomuje si, že rád poslouchá toho, kdo právě zajímavě hovoří	• správné dýchání a vhodné tempo řeči při krátkých mluvených projevech • správná výslovnost všech hlásek • základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování • omluva, vzkaz, zpráva, oznámení • prosba • dokončení jednoduchého příběhu • vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy • popis – pojmenování jednoduchých předmětů a jejich vlastností • krátké mluvené projevy	• pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - zformulování omluvy, vzkazu, prosby, jejich praktické užívání	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - kooperativní vyučování - didaktické hry - jazykolamy průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy: - M - PRV Žáci se SVP: - místo diktátů doplňovací cvičení

	> ví, že je zodpovědný za to, co o někom řekne nebo napíše > umí navazovat kontakty s druhými	na základě vlastních zkušeností		- rozvíčovací cviky při přetrvávajících obtížích - obtahování velkých tvarů psacích písmen
		Písemný projev		
- rozvíjení kultivovaného písemného projevu	> zvládá hygienické návyky spojené se psaním > píše správné tvary písmen, číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev > napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• správné sezení, držení psacího náčiní • procvičování tvarů všech malých a velkých psacích písmen ve zmenšené liniatuře • opis a přepis slov a vět • psaní diktátu slov a vět • psaní číslic • žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, krátké blahopřání, pozvánka, zpráva, oznámení, dopis, inzerát, popis a postup jednoduché činnosti, jednoduchá přihláška • úhledný a čitelný a přehledný písemný projev	• opis, přepis, diktát - správnost tvarů písmen a jejich spojení, úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu • psaní adresy	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti - na koberci metody práce: - přepis - autodiktát - diktát - nápodoba - opis průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - PRV - M
		Jazyková výchova zvuková stránka jazyka		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> užívá správně přízvuk ve slově > seznámí se s užíváním tempa v mluveném projevu > užívá správné gramatické tvary podst. jmen, přídavných jmen a sloves	• slovní přízvuk • tempo	• pozorování žáka při práci - správnost užívání slovního přízvuku	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti - na koberci metody práce: - dramatizace - didaktické hry - poslech audio ukázek mezipředmětové vztahy: - HV - PRV - matematika
		Slovní zásoba a tvoření slov		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> najde slova významově podobná > najde slova	• slova významem podobná • slova příbuzná • slova protikladná	• test, ústně - určení slov protikladných, významově podobných	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci

	protikladná, slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá slova příbuzná > porovná a třídí slova podle zobecnělého významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	rozlišení předložek a předpon	vyhledání slov příbuzných	metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně průřezová témata: - MV
		Tvarosloví		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> vyjmenuje řadu slovních druhů, rozdělí je na ohebné a neohebné > přiřadí typické zástupce jednotlivých slovních druhů > určí u podst. jmen rod, číslo, pád > určí u sloves osobu, číslo, čas > vyjmenuje pádové otázky	- seznámení s druhy slov, slovní druhy ohebné a neohebné, rozlišování typických zástupců jednotlivých slovních druhů - podstatná jména - rozlišování č. jednotného a množného, rodu muž., stf., ženského - pádové otázky - slovesa - pojmenování děje, určování osoby, čísla - slovesný čas u sloves - přiřadit podst. jméno k pádové otázce	test, prověrka, ústně – určování typických zástupců jednotlivých slovních druhů - určování mluv. kategorií: podst. jmen - rod, číslo, pád sloves - osoba, číslo, čas	formy práce - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Skladba		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> odliší větu jednoduchou od souvětí > spojí věty jednoduché do souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy > pozná spojky a, i, ale, nebo, protože, když > volí vhodné jazykové a zvukové prostředky při tvoření druhů vět podle postoje mluvčího	- určování počtu vět v jednodušším souvětí - spojování jednoduchých vět do souvětí - spojovací výrazy a jejich funkce - věta jednoduchá - základní skladební dvojice - použití vzorce souvětí	- Ústně, doplňovací cvičení, určení počtu vět ve větě celku - určování základních skladebních dvojic	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně

		Pravopis		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> pamětně zvládne řady vyjmenovaných slov > umí pravopis po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech > ví, že podobné úkoly se dají řešit podobným způsobem a využívá toho > hledá chybu v řešení a opraví ji > píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách > odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev > píše v typických případech jmen osob, zvířat a místních pojmenování velké písmeno > správně odůvodní a napíše párové souhlásky na konci či uprostřed slova	• psaní i/ y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a ve slovech příbuzných • psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • psaní párových souhlásek na konci a uprostřed slova	• diktát, doplňovací cvičení ověrka - psaní i/y po obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech • psaní velkých písmen na počátku vlastních jmen	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		literární výchova - poslech literárních textů		
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků - získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky	> při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč > čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku > ví, že při návštěvě kulturní akce se musí chovat slušně a ukázněně > zúčastňuje se kulturních akcí pořádaných školou nebo obcí	• poslech literárních textů- dětské prózy i poezie • poslech audio nahrávek, divadelní hra		formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - návštěva divadla - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem metody práce: - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek průřezová témata: - OSV - MV - práce s časopisy mezipředmětové vztahy: - VV

		Zážitkové čtení		
	> čte, přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku > vyjadřuje své pocity z přečteného textu > hledá hlavní myšlenku textu či promluvy a snaží se ji říct > přiměřené texty čte s porozuměním > pozná hlavní postavu děje > ví, co by si měl zapamatovat, proč si o tom vypravovat	• čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč • čtení a přednášení ve vhodném tempu se správným frázováním • volná reprodukce slyšeného	• pozorování žáka, diskuse, inscenační metody - přednes lit. textu • reprodukce slyšeného a čteného textu	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - poslech - dramatizace - didaktické hry - besedy - tvorba otázek k textu průřezová témata: - VDO - OSV - VMEGS mezipředmětové vztahy: - VV Žáci se SPU: - zohlednění nedostatků v technice čtení - volba povolání: - texty se zaměřením na povolání, řemesla
		Tvořivé činnosti s literárním textem		
	> vytvoří vlastní literární text odpovídající věku > volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text > podílí se aktivně na dramatizaci > dokáže vytvořit vlastní výtvarný doprovod k textu > pracuje tvořivě s liter. textem podle pokynů učitele přiměřeně svým schopnostem > zapojuje se do projektů zaměřených na lidové zvyky apod.	• vytváření vlastních literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod	• pozorování žáka, diskuse, inscenační metody - přednes lit. textu • reprodukce slyšeného a čteného textu • vlastní výtvarný doprovod	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - poslech - dramatizace - didaktické hry mezipředmětové vztahy: - VV - HV

		Základy literární teorie a historie		
- posuzování vhodnosti a působivosti stylistických prostředků v uměleckém textu	> rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň > rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších > rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor, divadlo, herec, režisér > pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují > dokáže určit čas a prostředí děje > zná některá lidová říkadla, přísloví a rčení > zná pohádky B. Němcové, K. J. Erbena > pozná ilustrace J. Lady, O. Sekory	• základní literární pojmy pohádka, hádanka, říkanka, báseň • spisovatel, kniha čtenář, básník, ilustrátor • divadlo, herec, režisér, verš, rým • čas a prostředí děje	• test, ústní – rozlišení literárních pojmů pohádka, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, kniha čtenář, básník, ilustrátor, divadlo, herec, verš, rým	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování Průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - VV - HV

4. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Komunikační a slohová výchova Čtení		
- osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností - porozumění různým druhům psaných projevů	> plynule čte s porozuměním texty přiměřeně rozsahu a náročnosti > dokáže se orientovat v textu > rozliší podstatné a okrajové informace v textu > dokáže vyhledávat informace	Praktické čtení: • technika čtení • pozornost při čtení • plynulé čtení • orientační prvky v textu Věcné čtení: • čtení jako zdroj informací	• analýza čtenářského projevu, pozorování žáka - technika čtení, orientace v textu	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebné metody práce: - didaktické hry

	v encyklopediích	- vyhledávací čtení - klíčová slova		- samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - čtení s přestávkami - audio ukázky - práce s časopisem průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - VL - M - HV
		Naslouchání		
- osvojování souvislého, plynulého, výstižného, přesného a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru mluvčího a typu komunikační situace - porozumění různým druhům mluvených projevů - naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse) - obhajobě vlastního názoru, vhodně reaguje	- zdvůřile naslouchá, dokáže vyjádřit kontakt s partnerem - dokáže reagovat vhodnými otázkami	- zdvůřilé naslouchání - vyjádření kontaktu s partnerem - pozorné, soustředěné, aktivní naslouchání - reakce otázkami	pozorování žáka při práci ve dvojicích, inscenační metody - dodržování pravidel pro vedení dialogu - střídání role mluvčího a posluchače	formy práce - práce v lavici - práce na koberci metody práce - poslech - dramatizace - didaktické hry - tvorba otázek k textu průřezová témata: - OSV - osobnostní výchova mezipředmětové vztahy: - PŘ
		Mluvený projev		
- rozvíjení kultivovaného mluvního projevu - porozumění různým druhům mluvených projevů	- vede správně dialog - správně telefonuje - zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- základy techniky mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - vyjadřování závislé na komunikační situaci - vzkaz, zpráva, oznámení - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače - zdvůřilé vystupování	pozorování žáka – formulace vzkazu, zprávy, omluvy, oznámení - pozorování žáka při práci ve dvojicích – dodržování pravidel pro vedení dialogu -střídání role mluvčího a posluchače	Formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci metody práce: - řízené vyučování - kooperativní vyučování - dramatizace - didaktické hry - jazykolamy průřezová témata: - MV

				- OSV
		Písemný projev		
- rozvíjení kultivovaného písemného projevu	> píše správně po stránce obsahové > rozliší a používá jednoduché komunikační formy > sestavení osnovy vyprávění > při vyprávění dodrží časovou posloupnost > napíše správně adresu	• základní hygienické návyky - správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem • technika psaní- úhledný, čitelný a přehledný písemný projev • formální úprava textu: vzkaz, inzerát, popis • postup činnosti • pozvánka • adresa, pohled	• přepis, slohové práce - správnost tvarů písmen a jejich spojení, úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu • psaní adresy • zvládnutí hygienických návyků	Formy práce: - práce v lavicích metody práce: - přepis - diktát - opis - obtahování - nápodoba průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy: - M
		Jazyková výchova, zvuková stránka jazyka		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu jazyka > správně moduluje souvislou řeč	• modulace souvislé řeči • intonace • tempo • přízvuk	• pozorování žáka, inscenační metody - intonace, tempo, přízvuk řeči	Formy práce: - práce v lavicích na stanovišti, na koberci metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - dramatizace - didaktické hry - poslech audio ukázek průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy: - M - HV
		Slovní zásoba a tvoření slov		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> umí rozpoznat význam slov > umí porovnat spisovná a nespisovná slova	• význam slova - slova mnohoznačná, - jednoznačná • slova spisovná, nespisovná,	• test, ústně - určování slov jednoznačných a mnohoznačných • rozlišování slov spisovných,	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti - na koberci

	> rozliší citově zabarvená slova > zná stavbu slov > zvládne praktické využití abecedy	- slova citově zabarvená - stavba slova: kořen, předpona, příponová část, koncovka - praktické využití abecedy - rozlišení předložek a předpon	- nespisovných a citově zabarvených - ústně - určení kořene slova, předpony a přípony - test - orientace v abecedním rejstříku, řazení slov v abecedním pořádku	metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Tvarosloví		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> rozliší typické zástupce slovních druhů > rozpozná ohebné sl. druhy > určí pád u podst. jmen > přiřadí podstatné jméno ke vzoru > určí osobu, číslo, čas u sloves v oznamovacím způsobu > najde a vytvoří infinitiv > pozná zvrtné sloveso	- určování typických zástupců slovních druhů - podstatná jména – skloňování, vzory podst. jmen (kromě předseda, soudce) - životnost v rodě mužském - slovesa – infinitiv, zvrtné sloveso, jednoduchý a složený tvar, určování osoby, čísla v oznamovacím způsobu. Určování času - koncovky sloves v přítomném čase - slovesa - určení způsobu	test, ústně, doplňovací cvičení prověrka – rozlišení typických zástupců jednotlivých slovních druhů - určování mluv. kategorií, podst. jmen -rod, číslo, pád, vzor - sloves -osoba, číslo, čas - skloňování podstatných jmen - určení infinitivu sloves	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Skladba		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	- rozlišuje spojovací výrazy - určí ve větě základní skladební dvojici > určí větu jednoduchou a souvětí	- věta jednoduchá - souvětí, jednoduchý vzorec - souvětí - spojovací výrazy - základní skladební dvojice - určování počtu vět v souvětí	test - určení počtu vět ve větě celku - určování základních skladebních dvojic	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování

		Pravopis		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> uvědoměle používá i/ y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a příbuzných slovech > používá správný pravopis při psaní předpon a předložek pod-, nad-, od-, před-, nad, od, před > používá správný pravopis při psaní předpon a předložek bez- roz, vz-, bez, (bez zdvojených souhlásek) > v koncovkách sloves v čase přítomném píše i/ í	• uvědoměle používání i/ y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a příbuzných slovech • psaní předpon a předložek pod-, nad-, od-, před-, nad, od, před • psaní předpon a předložek bez-, roz-, vz-, bez, (bez zdvojených souhlásek) • koncovka sloves v čase přítomném • shoda přísudku s podmětem v čase minulém – podmět vyjádřený, nevyjádřený (ne několikanásobný)	• diktát, doplňovací cvičení, prověrka - psaní i/y po obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech i v příbuzných slovech, psaní velkých písmen u jmen	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Literární výchova, poslech literárních textů		
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitku - získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky	> při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč > čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• poslech textů odpovídajících věku žáků • čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč • čtení a přednášení ve vhodném tempu se správným frázováním • volná reprodukce slyšeného	• pozorování žáků, diskuse, inscenační metody	formy práce - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - návštěva divadla metody práce: - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek - práce s časopisy průřezová témata: - VMEGS - MkV - VDO mezipředmětové vztahy - člověk a jeho svět

		Tvořivé činnosti s literárním textem		
	> vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je > volně reprodukuje text podle svých schopností > tvoří vlastní literární text na dané téma	• přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného slova • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod	pozorování žáka - přednes literárních textu	formy práce: - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce: - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - samostatná práce průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - VV
		Základy literární teorie a historie		
- posuzování vhodnosti a působivosti stylistických prostředků v uměleckém textu	> rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň > rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor, divadlo, herec, režisér > pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují, dokáže určit čas a prostředí děje	• základní literární pojmy: pohádka, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor • divadlo, herec, režisér, verš, rým, přirovnání, bajka • čas a prostředí děje	• test, pozorování žáka - rozlišení probraných literárně vědných pojmů	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti - na koberci metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací

5. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Komunikační a slohová výchova Čtení		
- osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností - porozumění různým druhům psaných projevů	> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas > rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk > posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení > srozumitelně vyjádří hlavní myšlenku přiměřeného mluveného nebo psaného projevu > rozumí tomu, že v některých situacích a s různými lidmi se komunikuje různým způsobem > najde v textu příslušné sdělení nebo informaci > sdělení stručně reprodukuje > porovnává různá tvrzení a přemýšlí o nich > čte s porozuměním > představí své výtvary (sloh. cvičení) spolužákům > vyjádří názory ke svému nebo spolužákově výtvaru > používá srozumitelné výrazy, vystihující daný obsah	• Praktické čtení- technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků textu • Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	• analýza čtenářského projevu - technika čtení • pozorování žáků při práci ve skupině, ve dvojici – práce s encyklopedií	formy práce: - práce v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - čtení v přírodě metody práce: - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - čtení s přestávkami - audio ukázky - práce s časopisy průřezová témata: - MV - MkV mezipředmětové vztahy: - člověk a jeho svět - M - HV - PČ Žáci s SPU: - respektovat specifické potíže, poskytnout větší prostor pro přečtení textu k lepšímu porozumění
		Naslouchání		
- osvojování plynulého, výstižného, přesného a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru	> zaznamená podstatné informace > reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení	• Praktické naslouchání - zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem • věcné naslouchání –	• pozorování žáka při práci ve dvojicích, inscenační metody - dodržování pravidel pro	formy práce - práce v lavicích, na koberci - práce v počítačové učebně metody práce:

mluvčího a typu komunikační situace, - porozumění různým druhům mluvených projevů - naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse)	> zapamatuje si podstatná Fakta, která zaznamenává > vydrží naslouchat druhému, aniž by ho přerušoval > navazuje oční kontakt > dá najevo, že něčemu nerozumí, nebojí se zeptat > odpoví na položenou otázku, položí otázku, řekne svůj názor > přiměřeně a kultivovaně vyjádří svůj nesouhlas > umí se přihlásit o slovo, zná pravidla diskuse a dodržuje je > mluví k danému tématu, vyslechne názory jiných a neznevažuje je nevhodnými připomínkami > přijme, když druhý nesouhlasí s jeho názorem	soustředěné, aktivní	vedení dialogu - střídání role mluvčího a posluchače	- didaktické hry - dramatizace - poslech průřezová témata: - MV mezipředmětové vztahy: - člověk a jeho svět - HV
		Mluvený projev		
- rozvíjení kultivovaného mluvního projevu - porozumění různým druhům mluvených projevů	> vede správně dialog, telefonický rozhovor > zanechá vzkaz na záznamníku > zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru > rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace > vytvoří na základě osnovy krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti > snaží se rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě	• vyjadřování závislé na komunikační situaci • Komunikační žánry: zpráva, oznámení, dialog na základě obrazového materiálu • Základní komunikační pravidla • Nonverbální prostředky řeči - mimika, gesta • Jednoduché reklamní slogany	• pozorování žáka - dodržování základních komunikačních pravidel	formy práce - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci metody práce: - didaktické hry - audio ukázky - práce s časopisy - kritické myšlení průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy: - člověk a jeho svět - M - HV

	> snaží se mluvit zřetelně a srozumitelně > využije komunikační prostředek v dané situaci nejjednodušší (osobní kontakt, telefon, počítač) > navazuje kontakt s druhými, domlouvá se s nimi > ví, že když se naučí dobře komunikovat, pomůže to při setkávání s lidmi			
		Písemný projev		
- rozvíjení kultivovaného písemného projevu	> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry > napíše krátké vypravování, popis > vyhledá v textu typické znaky vypravování a popisu > sestaví osnovu > vytvoří na základě osnovy krátký písemný nebo mluvený projev s dodržením časové posloupnosti > napíše pozdrav z výletu s důrazem na psaní adresy > důsledně dodržuje gramatická pravidla, která si osvojil > píše čitelně a s patřičnou Úpravou	• Základní hygienické návyky • Technika psaní • Žánry písemného projevu: vypravování, popis, popis pracovního postupu, jednoduché tiskopisy, přihláška, dotazník, pohled, dopis, adresa	• opis, přepis, slohové práce - správnost tvarů písmen a jejich spojení, úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu • psaní adresy • vypravování, popis	formy práce - práce ve třídě - práce v počítačové učebně metody práce: - přepis - diktát - nápodoba - opis - samostatná práce průřezová témata: - MV - OSV mezipředmětové vztahy: - člověk a jeho svět - M
		Jazyková výchova, zvuková stránka jazyka		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová > pojmenuje jednotlivé části slova (předpona, kořen, přípona,	• Stavba slova: předpona, kořen slova, přípona, koncovka • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Antonyma • Synonyma	test, doplňovačky, samostatná práce - význam slov	formy práce - ve třídě na koberci - na stanovišti - v lavicích - práce v počítačové učebně metody práce:

	koncovka) > vyhledá kořen, předponu, příponu a koncovku u slov (jasné a jednoduché případy)	Homonyma		- frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně mezipředmětové vztahy - člověk a jeho svět
		Tvarosloví		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> určuje slovní druhy (rozpozná ohebné slovní druhy a slovesa, z ostatních slovních druhů jen typické příklady) > řekne typické znaky pro slovní druhy > rozlišuje životnost v rodě mužském > skloňuje podstatná jména podle vzoru a pravopis koncovek podst. jmen odůvodňuje tvarem vzoru > určuje u podst. jmen pád, číslo, rod a vzor > určuje u příd. jmen pád, číslo, rod, druh a vzor > určuje u sloves osobu, číslo, způsob, čas > vyjmenuje druhy zájmen a číslovek > přiřazuje zájmena a číslovky k druhům > rozliší číslovky určité a neurčité a přiřadí je ke druhu (základní, druhové, řadové a násobné) > skloňuje osobní zájmena bezrodá > rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- Slovní druhy, jejich užívání - Podstatná jména - určování vzorů a pravidelné skloňování podle vzorů - Přídavná jména - měkká, tvrdá, přivlastňovací - Slovesa - slovesný způsob oznamovací, rozkazovací - Zájmena - druhy, skloňování bezrodých zájmen s důrazem na já - Číslovky - druhy, skloňování (1-10) - Seznámení s podmiňovacím způsobem u sloves	diktát, doplňovací cvičení, test - rozlišení typických zástupců jednotlivých slovních druhů - určování mluv. kategorií: podst. jmen - rod, číslo, pád, vzor - sloves - osoba, číslo, čas, způsob - skloňování podstatných jmen - ústně, písemně - určení infinitivu sloves, - určování vzorů podst. jmen, psaní i / y v koncovkách podst. jmen	formy práce - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně

	> rozlišuje druhy přídavných jmen > utvoří a používá oznamovací a rozkazovací způsob ve slově			
		Skladba		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> vyhledá základní skladební dvojici > zrnění větu jednoduchou v souvětí > užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je v projevu obměňuje	• Podmět vyjádřený, nevyjádřený • Podmět několikanásobný • Spojovací výrazy • Vyhledávání skladebních dvojic, kladení otázek	• diktát, doplňovací cvičení, test - shoda přísudku s podnětem, psaní čárek v souvětí • pozorování žáka při práci ve dvojicích, inscenační metody - dodržování pravidel pro vedení dialogu - střídání role mluvčího a posluchače	formy práce - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Pravopis		
- ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	> odůvodňuje pravopis na základě stavby slov (probraných pravopisných jevů) > odřiká řady vyjmenovaných slov a přiřadí slova příbuzná > odůvodňuje psaní y/ i v koncovkách sloves > pravopis koncovek podst. jmen a příd. jmen zdůvodňuje tvarem vzoru > řekne pravidla, kterými se řídí psaní předpon, zdvojených souhlásek a skupin s ě/je > pravopisně správně vyskloňuje zájmeno já > ovládá pravopis bezrodých zájmen > zvládá základní příklady syntaktického pravopisu > píše velká písmena v	• psaní y ve slovech vyjmenovaných a slovech příbuzných • psaní i /y v koncovkách podst. jmen, přídavných jmen měkkých, tvrdých • slovesné koncovky • psaní velkých písmen ve vlastních jménech • předložky s, z • předpony s-, z-, vz-, dvojice slov lišící se předponou • zdvojení souhlásek • psaní bě- pě-, vě-, bje-, pje-, vje-, mně-	diktát, doplňovací cvičení, test psaní i/y po obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech, psaní velkých písmen na počátku vlastních jmen, psaní i/y v koncovkách ohebných slov a ve shodě přísudku s holým podmětem	formy práce - práce ve třídě na koberci, - na stanovišti - v lavicích - práce v počítačové učebně metody práce: - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - práce ve dvojicích - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně

	typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování > diagnostikuje chybu a opraví ji			
		Literární výchova, poslech literárních textů		
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků - získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky	> při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč > čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč • čtení a přednášení ve vhodném tempu se správným frázováním • volná reprodukce slyšeného	• analýza čtenářských dovedností - vhodné tempo, čtení přímé řeči, správné frázování	formy práce - ve třídě na koberci - na stanovišti, - v lavicích - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem metody práce - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - skupinové vyučování - samostatná práce Průřezová témata: - MkV - VMEGS - VDO
		Tvořivé činnosti s literárním textem		
	> vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je > volně reprodukuje text podle svých schopností > tvoří vlastní literární text na dané téma > zapojuje se do projektů zaměřených na lidové tradice	• přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod	• analýza čtenářských dovedností - přednes literárních textů	formy práce - ve třídě na koberci - na stanovišti, - v lavicích - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem metody práce: - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - skupinové vyučování - samostatná práce průřezová témata: - MV - OSV - mezipředmětové vztahy: - VV

				- člověk a jeho svět
		Základy literární teorie a historie		
- posuzování vhodnosti a působivosti stylistických prostředků v uměleckém textu	> rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textu > při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy > zná některé české pověsti > pozná ilustrace M. Alše, J. Čapka, Z. Smetany, H. Zmatlíkové	• základní literárněvědné pojmy, literární druhy a žánry, lyrika, epika, verš, rým, přirovnání, básnický přívlastek, bajka, povídka, čas a prostředí děje, řeč autora a postav	• ústně, test- rozlišení probíraných zákl. literárněvědných pojmů	formy práce - ve třídě na koberci - na stanovišti, - v lavicích metody práce - frontální výuka - výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování mezipředmětové vztahy: - člověk a jeho svět

4.1.2. Anglický jazyk

Časové vymezení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	1/0	1/0	1/0

Předmět Anglický jazyk se vyučuje na naší škole jako samostatný předmět od 3. do 5. ročníku s týdenní časovou dotací tři hodin bez využití disponibilní časové dotace (viz tabulka). Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Tímto předmětem prolínají průřezová témata:

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MkV – Multikulturalita, kulturní diferenciacie

OSV - Poznávání lidí, Komunikace, Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí
MV - Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
VDO – občanská společnost a škola, principy demokracie při práci v realizačním týmu

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci:

- získávají, třídí informace a využívají je v procesu učení
- používají jazykovou terminologii
- propojují poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- umějí pojmenovat cíle činností a úkolů
- navrhnou, co musejí udělat, aby se zlepšili

Učitel:

- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- zadává úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více oblastí současně
- vede žáky k plánování úkolů a postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- navrhnou různá řešení problémů, úkolů
- orientují se v pravidlech a předpisech souvisejících s oborem
- dokončují úkoly v dohodnutých termínech a kvalitě

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů a uplatnit kreativitu žáků
- vede žáky k plánování úkolů, postupů
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:

- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úkoly rozvíjející tvořivost
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, pro komunikaci v simulovaných životních situacích
- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují v heterogenních skupinách
- si vzájemně radí a pomáhají
- si aktivně vzájemně naslouchají a sdělují své pocity
- dokáží použít, čemu se naučili pro lepší komunikaci a spolupráci ve skupině
- se spolu radí, co mají dělat, aby se zlepšili nebo se něco nového naučili
- vzájemně oceňují svou práci

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi jako s příležitostmi, jak ukázat cestu k cíli

- zařazuje aktivity, při kterých si žáci mohou vybrat práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně
- učí žáky, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence občanské

Žáci:

- jsou tvořiví, vynalézaví, nápadití a originální
- vědí, podle čeho poznají, jak dobře pracovali a jak dobré jsou výsledky jejich práce
- vzájemně oceňují svou práci
- dodržují stanovená pravidla
- rozpoznávají situace, ve kterých je třeba se zastat sám sebe i druhého
- jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel:

- reflektuje společenské či přírodní dění
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vnímá a aktivně zjišťuje aktuální potřeby jednotlivých žáků
- zajímá se, jak žákům vyhovuje daný způsob výuky
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu
- směřuje činnosti žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- klade otevřené otázky

Kompetence pracovní

Žáci:

- navrhnou různá řešení problémů, úkolů
- dokončují úkoly v dohodnuté kvalitě a termínech
- orientují se v pravidlech a předpisech souvisejících s oborem
- dokáží navrhnout, co musejí udělat, aby se zlepšili
- používají stanovené pomůcky správným způsobem

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- projevuje očekávání úspěchu
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel

Kompetence digitální

Žáci:

- při školní práci využívají svěřená zařízení a doporučené digitální technologie
- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

3. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti		
- poznání jiného než mateřského jazyka	> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele,	• pasivní znalost fonetických znaků	• pozorování žáka při vyučování • rozhovory, inscenace	formy práce: - na koberci ve třídě

- vzbuzení aktivního zájmu o cizí jazyk - rozšiřování slovní zásoby - spolupráci ve skupině - upevňování dobrých vztahů ve třídě - respektování druhých	kteřé jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně > zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal > rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu > rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu > přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení > píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy > osvojí si několik jednoduchých básniček a písniček	• základní výslovnostní návyky • osvojení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov • první čtení s důrazem na výslovnost • orientace v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: pozdravy, představení sama sebe, barvy, čísla 1-20, rodina, bydliště, škola, lidské tělo, oblečení, jídlo, volný čas, nákupy, zvířata • aktivní znalost základní slovní zásoby probíraných tematických okruhů • osvojení základních gramatických struktur a typů vět: zájmena osobní a přivlastňovací v jednotném čísle, sloveso BÝT a MÍT v jedn. čísle, tvoření množného čísla podstatných jmen, základy použití členů, tvorba otázek a záporu, použití krátkých odpovědí, základy přítomného prostého času, základy vazby THERE IS • pamětní osvojení několika jednoduchých básniček a písniček	rozhovoru • hodnotíme pochvalou • úsměvem • povzbuzením • odměnou • obrázkem	- na děti mluví hračka metody práce: - opakujeme po učiteli - hry, říkadla, písničky - manipulace s obrázky a různými předměty - pohybové hry s pokyny: Podej, Polož, Udělej - pexeso, domino - pohádkové knihy - doplňovačky průřezová témata: - MV - pohádky, poslech, práce v realiz. týmu - VDO - demokratické vztahy ve skupině, ve třídě, principy demokracie mezipředmětové vztahy: - PRV - M - ČJ - VV
---	--	--	---	--

4. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti		
- rozvíjení slovní zásoby - využívání nabytých vědomostí a dovedností - k praktickému využití jazyka - získávání stále většiny zájmu o daný jazyk - upevňování dobrých vzájemných vztahů ve třídě - spolupráci ve skupině, v týmu - komunikaci se spolužáky, s učitelem - tvorbu jednoduchých projektů	> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele > rozumí slovům a jednoduchým větám v rámci osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu > rozumí jednoduchému poslechovému textu > sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat > vede jednoduchý rozhovor v rámci osvojovaných témat > vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu > rozumí jednoduchým krátkým psaným textům z běžného života, zejména s vizuální oporou > napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a tématech ze svého každodenního života	• pasivní znalost fonetických znaků • aktivní znalost základní slovní zásoby probíraných tematických okruhů – osvojení správné výslovnosti i pravopisu • ovládnutí komunikačních situací probíraných tematických okruhů: pozdravy, osobní otázky a odpovědi, komunikace na téma rodina, domov, bydliště, škola, město, jídlo, volný čas, zdravá životospráva, počasí, zvířata, dny v týdnu; použití čísel 1-100 • osvojení základních gramatických struktur a typů vět: jednotné a množné číslo podst.jmen včetně používání členů, zájmena osobní a přivlastňovací, slovesa BE, HAVE a CAN ve všech osobách, přítomný prostý čas, přítomný průběhový čas, vazba THERE IS, věta oznamovací, otázka, zápor, krátká odpověď	• slovní zásoba - formou her, obrázky, doplňování písmenek do neúplného slova, doplňování slov do neúplných vět • gramatika - celé obraty a jednoduché věty- rozhovory, inscenace rozhovoru • čtení - krátké texty se známou slovní zásobou, přečtený text doplňujeme obrázky • porozumění textu - řešení problémů – otázky s odpovědi ANO - NE • pozorování žáka při vyučování • hodnotíme skupinu, později jednotlivce • hodnotíme slovně, pak známkou	formy práce: - společná práce v učebně - skupinová práce - domácí příprava metody práce: - pohybové hry - obrázkové hry - domino, pexeso, bingo - opakování jednoduchých rozhovorů po učiteli - práce s učebnicí a pracovním sešitem - poslech, video - práce s jednoduchým textem - doplňovačky, křížovky - doplňování do textu průřezová témata: - MV – pohádky, poslech MC, práce v realiz. týmu - MkV - poznávání jiného jazyka, kultury, zvyků jiných lidí - VDO - demokratické vztahy ve skupině, ve třídě - OSV - rozvíjení pozornosti, soustředění, dovednosti zapamatování mezipředmětové vztahy: - VL - VV - ČJ - M - PČ

5. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti		
- rozšiřování slovní zásoby - rozvíjení schopnosti chápat a správně interpretovat slyšené i čtené slovo - aktivnímu používání anglického jazyka v běžných situacích každodenního života - týmové práci, ke komunikaci se spolužáky, s učitelem - řešení problémových situací, nalezení vhodného způsobu řešení	> poslouchá a plní jednoduché pokyny > rozumí jednoduchému poslechovému textu > sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat > vede jednoduchý rozhovor v rámci osvojovaných témat > ovládá základy zdvořilostní komunikace (pozdravy, omluva, žádost, poděkování) > čte s porozuměním jednoduché texty > odpovídá na otázky, které se týkají přečteného textu > napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a tématech ze svého každodenního života > má přehled o některých významných svátcích v anglicky mluvících zemích > vyhledá slovíčka ve slovníku	• pasivní orientace ve fonetickém přepisu • aktivní znalost základní slovní zásoby probíraných tematických okruhů - správná výslovnost i pravopis • aktivní zvládnutí komunikačních situací v rámci probíraných tematických okruhů: pozdravy, osobní otázky a odpovědi, zdvořilost, rodina, domov, bydliště, škola, město, povolání, denní program, volný čas, dopravní prostředky, příroda, lidské a zvířecí tělo, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), hodiny • zvládnutí základních gramatických struktur: spojování členů s podstatnými jmény, nepravidelné množné číslo podstatných jmen, slovesa BE, HAVE a CAN ve všech osobách a typech vět, kontrast mezi přítomným prostým a přítomným průběhovým časem • základní poznatky o anglicky mluvících zemích • významné svátky v anglicky mluvících zemích • práce se slovníkem	• slovní zásoba - formou her, obrázky, doplňování písmenek do neúplného slova, doplňování slov do neúplných vět • gramatika - celé obraty a jednoduché věty - rozhovory, inscenace rozhovorů • didaktické testy a prověrky • čtení - krátké texty se známou slovní zásobou, přečtený text doplňujeme obrázky • porozumění textu - řešení problémů –otázky s odpovědí ANO - NE • pozorování žáka při vyučování • rozbor samostatných prací žáka • hodnotíme skupinu, později jednotlivce • hodnotíme slovně, pak známkou	formy práce: - společná práce v učebně - skupinová práce - práce v počítačové učebně - práce doma - domácí příprava metody práce: - práce s jednoduchými texty v učebnici a v pracovním sešitě - práce se slovníčkem – seznámení se slovníky - jednoduché projekty - co se mi líbí, můj volný čas, to jsem já, to je můj kamarád... - ilustrace přečtené pohádky - kreslený obrázkový příběh - hry, písničky, říkanky - doplňovačky, křížovky průřezová témata: - MV – čtení textů, vědomý poslech MC - VMEGS - jak žijí v jiných evropských státech, dopis kamarádovi do Velké Británie - MkV - poznávání jiného jazyka, kultury, zvyků jiných lidí mezipředmětové vztahy: - VL - ČJ - M - VV - PČ

4. 2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (resp. povrch), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Součástí matematického vzdělávání jsou nestandardní aplikační úlohy a problémy obsažené m.j. v mezinárodní matematické soutěži Klokán. Řešení těchto úkolů může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1. MATEMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	5/1	5/1	5/1	5/1	5/1

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět. Hodinové dotace v jednotlivých ročnících činí 5 vyučovacích hodin týdně, z čehož je využita vždy 1 hodina z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- tvorbu matematických nástrojů k efektivnímu využívání
- matematizaci reálných situací
- rozbor a řešení problému, vyhodnocování správnosti výsledku
- přesné a stručné vyjadřování matematickým jazykem
- rozvoj spolupráce
- rozvoj důvěry ve vlastní schopnosti, sebekontroly, vytrvalosti a přesnosti

Vzdělávací obsah:

- číslo a početní operace
- číslo a proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. prvouka - převody jednotek, vlastivěda - měřítko, práce s mapou, český jazyk – čtení textů slovních úloh s porozuměním)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV- důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů - rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

VDO - argumentační, formulační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti, rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, sebedůvěru, utváří hodnoty jako spravedlnost, solidarita, tolerance, odpovědnost

EV – lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka k přírodě

VMEGS - srovnání států, grafy, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, využívání různých informačních zdrojů

MkV – kulturní diference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model

- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žáci:

- při školní práci využívají svěřená zařízení a doporučené digitální technologie
- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, grafy)

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

1. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Číslo a početní operace		
□ názorovému usuzování, k chápání významu slova, - k užívání operací početních výkonů, přetváření skutečnosti, - k využívání toho, co už umí □ navazování na dětské znalosti a jejich využívání a rozvoj □ vnímání předkládaného učiva co nejvíce smysly □ objasňování abstraktních pojmů názorem a příkladem □ uvědomování si úkolu □ k provádění činnosti samostatně nebo zároveň s ostatními □ plánování a provádění dílčích úkolů a činností □ individuálním činnostem □ k samostatné práci, □ k práci ve skupinách □ ke společnému řešení úkolu, k didaktickým hrám a diskuzi □ ke komunikaci učitel - žák □ k vyjadřování svých pozorování a k vytváření matematického slovníku (dětská formulace – odborná formulace) – objev poznatků □ obohacování představ o čísle, k chápání významu desítkové soustavy, k praktickému ovládnutí početních výkonů, k jejich rozlišování a správnému	> žák čte a zapíše čísla 0 - 20 > žák rozumí jednoduchým algoritmům > žák spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 včetně > žák vytvoří konkrétní soubor (kolečka, peníze, fazole apod.) s daným počtem prvků do 20 (včetně) > žák porovná množství a velikosti (větší, menší, stejný) > žák porovná čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20 > žák provádí lineární uspořádání (před, za, mezi) > žák umí propojit matematickou operaci na reálné situace > žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje aritmetické operace s přirozenými čísly > žák sčítá a odčítá čísla v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku > žák používá porovnávání, sčítání a odčítání při řešení praktických slovních úloh v oboru 0-20 > žák se orientuje v prostoru, (vpravo, vlevo, vpřed, vzad, mezi, před, za)	1. úroveň • číselný obor 0-20 • počítání předmětů v daném souboru • vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků • čtení, psaní a porovnávání čísel • sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy (na porovnávání čísel, sčítání a odčítání) 2. úroveň • sčítání a odčítání čísel 0 - 20 s přechodem desítky • řešení složitějších slovních úloh v oboru do 20 (s přechodem přes desítku, o n-více, o n-méně)	• Průběžná evaluace - pracovní list, který poslouží jako východisko k průběžnému hodnocení (body, procenta, známka) a rovněž zajistí zpětnou vazbu žákovi • Učení chybou - žáci hledají, zdůvodňují a okamžité opravují svůj omyl. • procvičovací pracovní listy - shodné zadání s pracovním listem v pozdějším časovém termínu (po znovuprocvičení látky). Vypracují jen žáci, kteří učivo ještě nezvládají. • Ověřovací pracovní listy - srovnání úrovně kompetencí žáků před a po určitém období realizace učebního plánu (čtvrtletně) • pozorování žáka- při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi • Počtářské chvílky - zpětná vazba, procvičování již známého učiva • Matematické hádanky, křížovky, rébusy, kvízy • Analýza prací žáků - učení se chybou, procvičování učiva • Sebehodnocení žáků -	formy práce: - práce ve třídě - počítačová učebna metody práce: - všestranný názor - práce ve dvojicích - motivační metody - aktivní zapojení žáků do učení - frontální výuka - kooperativní učení - rozhovor - rozvoj dovedností - opakování naučené látky průřezová témata: - VDO - spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování, utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost při vykonávání činností a povolání - OSV –osobnostní, sociální, morální rozvoj: rozvíjet ve slovních úlohách - chování podporující dobré mezilidské vztahy, rozvoj základních rysů kreativity (úkol umožňující individuální řešení), samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, empatie a pohled na svět očima druhého, ohleduplnost a ochota pomáhat, dobrý vztah

užívání při řešení početních operací ☐ vnímání počtu věcí a k vyjadřování slovních úloh ze života ☐ využívání svých vlastních zkušeností a s pomocí modelu k řešení úloh ☐ ke zlepšování schopnosti vnímat položenou otázku a správně na ni odpovědět ☐ okamžité kontrole svých výsledků zpětnou vazbou, což vede k udržení jeho zájmu o učení ☐ pozorování, rozlišování, naslouchání a porozumění a rozhodování ☐ analogii (obdoba nebo zjištění stejných vlastností mezi jinak rozdílnými objekty) mezi počítáním ve stanoveném číselném oboru - dítě v období mechanického myšlení není samo schopno analogii objevovat, musí být na ni upozorňováno ☐ vnímání řady čísel, ke správnému začleňování čísla do číselné řady, k orientování se v číselné radě ☐ rozvíjení fantazie, sebedůvěry, radosti z úspěchu, radostné a úspěšně dokončené práci ☐ dovednosti výstižného kultivovaného projevu ☐ objevování operací, postupů a činností, uvědomění si objeveného a využití ☐ využívání matematických po-			vyjádření žáka i učitele, porovnání, náprava nedostatku • Žákovské portfolio - pracovní (všechny práce žáka, včetně sešitů), hodnotící (pracovní listy, kontrolní práce), prezentační (žák si zakládá jen zdařilé práce vhodné k prezentaci) • Hodnocení slovního projevu - prezentace projektů	k sobě samému. Psychohygiena, odpočinek, spolupráce při hrách, význam a výhody kooperace ve skupině. Mezipředmětové vztahy: - PRV - práce a volný čas - VV - ilustrace slovních úloh - ČJ - slovní úlohy, čtení s porozuměním - TV - orientace v prostoru
---	--	--	--	---

znatků a dovedností v praktických činnostech □ vytváření zásoby matematických nástrojů □ samokontroly, procvičování učiva, které žák již zvládl (bezchybnost) □ spolupráci a práci v týmu (konkrétní problémové situace, se kterými se děti setkávají v běžném životě) □ budování snahy respektovat různá hlediska ostatních žáků, k upevňování mezilidských vztahů na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty □ rozvíjení spolupráce a důvěry ve vlastní schopnosti, posilování vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování				
		Geometrie v rovině a v prostoru		
□ k pozorování a porovnávání skutečných tvarů, obrazců a těles ve třídě i v okolí školy, děti o pozorování hovoří jednotlivě i ve skupinách	> žák poznává a určuje základní tvary v rovině a prostoru a dokáže je jednoduše charakterizovat > žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinný útvar a jednoduchá tělesa: nachází v realitě jejich reprezentaci > žák znázorní geometrické útvary > žák rozezná geometrické	• geometrické pojmy - vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za. Rovinné obrazce - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • tělesa - krychle, kvádr, válec, koule (tvarové rozlišení)		

	útvary - rovinné obrazce - Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh; tělesa-krychli, kvádr a válec > žák geometricky modeluje reálné situace > žák hledá podobnosti a odlišnosti útvaru. > žák porovnává velikost Útvarů			
--	---	--	--	--

2. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
□ rozvíjení spolupráce a důvěry ve vlastní schopnosti a naslouchání druhým lidem (zadání, čtení slovní úlohy □ spolupráci a práci v týmu (konkrétní problémové situace, se kterými se děti setkávají v běžném životě) □ budování snahy respektovat různá hlediska ostatních žáků, k upevňování mezilidských vztahů na základě vzájemné úcty a ohleduplnosti Rozvíjení schopnosti empatie (pomoc spolužákům) Samokontroly, procvičování učiva, které žák již dobře zvládl (bezchybnost) objevování operací, postupů a činností, uvědomění si objeveného řešení úkolů, nejkratší cestou	> žák sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku > žák sčítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně) > žák vytvoří konkrétní soubory (tabulky, peníze, čtvercová síť) s daným počtem prvků do 100 > žák počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100 > žák čte a zapisuje čísla v oboru do 100 > žák porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů - větší, menší, rovná se > žák se orientuje na číselné ose	1. úroveň • sčítání a odčítání s přechodem přes desítku • počítání po desítkách, po jedné (v oboru do 100) • čtení a zápis čísel • zaokrouhlování čísel na desítky • řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel • sčítání a odčítání násobků deseti • Násobení a dělení přirozených čísel v oboru do 100 • názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů • řady násobků daného čísla • automatizace násobílek 2,3,4,5 • řešení a vytváření slovních	- pracovní listy - procvičovací listy - ověřovací listy - pracovní listy s chybou „chyba není zlem“- porozumění učivu, zpětná kontrola vlastní práce, vzájemné opravování chyb v kooperaci s učitelem, ponechat dostatek času - grafické zpracování - úroveň získané kompetence Pozorování žáka - při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi Počtářské chvilky –zpětná vazba, procvičování již známého učiva Analýza prací žáků – učení se	formy práce: - práce ve třídě - počítačová učebna metody práce: - navázání na předchozí učivo - aktivní předávání poznatků - hledání informací - třídění matemat. karet - získávání nových poznatků z konkrétních a známých situací průřezová témata: - VDO - spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování a utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost při vykonávání činnosti a povolání - OSV - ve slovních úlohách - chování podporující dobré mezilidské vztahy, rozvoj zákl.

dojít k výsledku využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech vytváření zásoby matematických nástrojů přesnému a stručnému vyjadřování matematickým jazykem rozvíjení fantazie, sebedůvěry, radosti z úspěchu □ matematizování situace vhodným formulováním otázky □ zlepšení schopnosti vnímat položenou otázku a správně na ni odpovědět □ využívání svých vlastních zkušeností k řešení modelových úloh □ okamžité kontrole svých výsledků zpětnou vazbou, což vede k udržení zájmu o učení □ pozorování, rozlišení, naslouchání, porozumění a rozhodování □ vymýšlení početních příběhů, tvoření obrázky k slovním úlohám □ k analogii (obdoba nebo zjištění stejných vlastností mezi jinak rozdílnými objekty) mezi počítáním ve stanoveném číselném oboru - dítě v období mechanického myšlení není samo schopno analogii objevit □ k praktickému ovládnutí početních výkonů, k jejich rozlišování a správnému užívání při řešení početních operací	> žák sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku > žák řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 > žák používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh > žák řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 > žák řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n-více, n-méně v oboru do 100 > žák se seznámí se spoji násobílek 2,3,4,5 – názorné zavedení násobení na souborech různých předmětů > žák se seznámí s řadami násobků 2, 3, 4, 5 > žák užívá násobení v praktických situacích > žák vytváří a řeší slovní úlohy na násobení > žák řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním operacím (sčítání, násobení) > žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků > žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly > žák porovnává množství a velikosti (větší, menší, stejný) > žák používá lineární	úloh na násobení a sčítání s užitím závorek v oboru do 100 • řešení a vytváření slov. úloh s využitím vztahu n-krát více 2. úroveň • sčítání více než dvou čísel • odčítání více než jednoho čísla • vytváření a řešení slovních úloh na sčítání více než dvou čísel a odčítání více než jednoho čísla • další spoje násobílek • sudá, lichá čísla - seznámení	chybou, procvičování učiva, pracovní listy procvičovací listy ověřovací listy Sebehodnocení žáků – vyjádření žáka i učitele, porovnání, náprava nedostatků Žákovské portfolio - pracovní (všechny práce žáka, včetně sešitů), hodnotící (pracovní listy, kontrolní práce), prezentační (žák si zakládá jen zdařilé práce vhodné k prezentaci). Hodnocení slovního projevu - prezentace projektů	rysů kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, empatie, ohleduplnost, spolupráce, komunikace - EV - vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, šetrný přístup k přírodě
---	--	---	--	---

☐ přemýšlení, rozhodování, k samostatné práci, k probouzení jeho zájmu, k soustředění ☐ ke komunikaci učitel - žák, k vyjadřování svých pozorování a k vytváření matematického slovníku (dětská formulace - odborná formulace) - objev ☐ ověřování správnosti řešení úkolu ☐ individuálním činností, samostatné práci, práci ve skupinách, ke společnému řešení úkolu, k didaktickým hrám ☐ objasňování abstraktních pojmů názorem a příkladem ☐ vnímání předkládaného učiva co nejvíce smysly ☐ ke snaze vzájemně si pomáhat, ocenit nápady druhých ☐ rozvíjení paměti ☐ srozumitelné a věcné argumentaci ☐ rozvíjení logického myšlení ☐ rozvíjení abstraktního myšlení ☐ k volbě správného postupu, k formulaci problému ☐ k aktivnímu užívání matemat. jazyka včetně symboliky	uspořádání (před, za, mezi) > žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života > žák porozumí algoritmickému propojení na reálnou situaci > žák řeší a tvoří slovní úkoly, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace > žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel			
		Geometrie v rovině a prostoru		
☐ využívání odhadů a měření ☐ znázorňování, modelování a určování reálné situace	> žák kreslí křivé, lomené a rovné čáry > žák porovnává velikost	1. úroveň • kreslení křivých, rovných a lomených čar	Pracovní list: rovinné obrazce, modelování těles, poznávání těles v reálném	formy práce: - práce ve třídě metody práce:

geometricky □ zkoumání tvarů a prostoru □ rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení, určování a zařazování pojmů □ vytváření zásoby matematických nástrojů k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu	útvárů, měří a odhaduje vzdálenosti > žák si uvědomuje vzájemnou polohu objektu v rovině > žák porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky v cm, m > žák se učí porovnávat, odhadovat > se žák orientuje v čase, převádí jednotky času > žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa: nachází v realitě jejich reprezentaci > žák užívá různých stavebnic ke stavbám - modely těles - krychle, kvádr > žák poznává geometrická tělesa v praxi	• užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázku • seznámení s jednotkami cm, m • rovinné obrazce a tělesa (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec), seznámení s pojmy, zrakové rozlišení a pojmenování obrazců a těles • strana rovinného obrazce (měření délek stran) • závislosti různých činností během týdne, měsíce - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel • orientace v čase – den, hodina, minuta, sekunda • čtení údajů na hodinách, sledování jednoduchých závislostí na čase (tabulky, grafy)	životě • Pozorování žáka - při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi • Počtářské chvilky - zpětná vazba, procvičování již známého učiva • Analýza prací žáků - učení se chybou, procvičování učiva • Sebehodnocení žáka - vyjádření žáka i učitele. Porovnání, náprava nedostatků • Žákovské portfolio — pracovní (všechny práce žáka. včetně sešitů), hodnotící (pracovní listy, kontrolní práce), prezentační (žák si zakládá jen zdařilé práce vhodné k prezentaci). • Hodnocení slovního projevu	- práce se stavebnicemi - modelování těles - měření jednotek délky, času, hmotnosti, objemu - stříhání geom. tvarů - sestavování obrázků
---	---	---	---	--

3. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Číselný obor do 1000		
□ rozvíjení spolupráce a důvěry ve vlastní schopnosti □ naslouchání druhým lidem (zadání, čtení slovní úlohy), porozumění jim a vhodnému reagování □ spolupráci a práci v týmu (konkrétní problémové situace, se kte-	> žák čte a píše trojčíferná čísla > žák pracuje s číselnou osou (porovnávání čísel) > žák zakreslí obraz daného čísla na číselné ose > žák porovnává čísla	• počítání po stovkách, desítkách a jednotkách • čtení a zápisy čísel • znázornění trojčíferných čísel na číselné ose	- pracovní listy - prověřovací listy - ověřovací listy - pracovní listy s chybou - pracovní listy s určením typu chyby - (omyl ve výpočtech, přehlédnutí,	formy práce: - práce ve třídě - počítačová učebna metody práce: - navázání na předchozí učivo - aktivní předávání poznatků

rými se děti setkávají v běžném životě) □ budování snahy respektovat různá hlediska ostatních žáků. □ k upevňování mezilidských vztahů na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty (pomoc spolužákům) □ samokontroly, procvičování učiva, které žák již dobře zvládl (bezchybnost) □ objevování operací, postupu a činností, uvědomění si objeveného a jeho využití, řešení úkolů - nejkratší cestou dojít k výsledku □ využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech □ vytváření zásoby matematických nástrojů □ přesnému a stručnému vyjadřování matematickým jazykem □ rozvíjení fantazie, sebedůvěry, radosti z úspěchu □ matematizování situace vhodným formulováním otázek □ zlepšení schopnosti vnímat položenou otázku a správně na ni odpovědět □ využívání svých vlastních zkušeností k řešení modelových úloh □ okamžité kontrole svých výsledků zpětnou vazbou, což vede k udržení zájmu o učení □ pozorování, rozlišení, naslouchání, porozumění a rozhodování □ vymýšlení početních příběhů,	do 1000 > žák používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh > žák provádí odhad, kontrolu > žák řeší slovní úlohy na sčítání, odčítání porovnávání a na vztahy o n-více, n-méně > žák písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla > žák čte časové údaje na různých typech hodin > žák vytvoří konkrétní soubor (peníze) s daným počtem prvků do 1000 > žák sleduje jednoduché závislosti na čase – změny teploty během dne, příchod a odchod do/ze školy, délka vyučovací hodiny; délka přestávky; doba snídane, oběda, večere, délka spánku > žák užívá pojmů časových jednotek - hodina, minuta. sekunda	• porovnávání čísel pomocí číselné osy • zaokrouhlování čísel na stovky, desítky • rozklad čísla v desítkové soustavě • řešení úloh na porovnávání trojčíselných čísel • sčítání a odčítání násobků 100 • sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta • sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta • písemné algoritmy sčítání a odčítání • odhad a kontrola výsledků • rozlišování sudých a lichých čísel • řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání • pamětné sčítání a odčítání trojčíselných čísel, ve kterých jsou nejvýše 2 číslice různé od nuly • písemné sčítání tří a více trojčíselných čísel; • řešení složitějších slovních úloh na sčítání a odčítání v probraném oboru čísel	žákem špatně naučené pravidlo, mylné chápání instrukce), rozlišit zda je chyba závažná nebo nepodstatná, chyby se dopustil jednotlivce nebo celá skupina. • Pozorování žáka - při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi • Počtářské chvíle - zpětná vazba, procvičování již známého učiva • Analýza prací žáků - učení se chybou, procvičování učiva • Sebehodnocení žáka - vyjádření žáka i učitele. Porovnání, náprava nedostatků • Žákovské portfolio - pracovní (všechny práce žáka. včetně sešitů), hodnotící (pracovní listy, kontrolní práce), prezentační (žák si zakládá jen zdařilé práce vhodné k prezentaci). • Hodnocení slovního projevu	- hledání informací - třídění matemat. karet - získávání nových poznatků z konkrétních a známých situací - kooperativní hry a hrové činnosti průřezová témata: VDO -spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, spravedlivé posuzování a utváření hodnot jako jsou spravedlnost a tolerance, rovnoprávnost při vykonávání činnosti a povolání - OSV - ve slovních úlohách - chování podporující dobré mezilidské vztahy, rozvoj zákl. rysů kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, empatie, ohleduplnost, spolupráce, komunikace - EV - vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, šetrný přístup k přírodě mezipředmětové vztahy: - VV, PČ - malované slovní úlohy, tvorba ilustrací k počítání, výroba pomůcek pro spolužáky
--	---	--	--	--

tvoření obrázků k slovním úlohám ☐ k analogii (obdoba nebo zjištění stejných vlastností mezi jinak rozdílnými objekty) mezi počítáním ve stanoveném číselném oboru ☐ k praktickému ovládnutí početních výkonů, k jejich rozlišování a správnému užívání při řešení početních operací ☐ přemýšlení, rozhodování, k samostatné práci, ☐ k probouzení jeho zájmu, ☐ k soustředění ☐ ke komunikaci učitel - žák, k vyjadřování svých pozorování a k vytváření matematického slovníku (dětská formulace- odborná formulace) - objev ☐ ověřování správnosti řešení úkolu ☐ individuálním činností, samostatné práci, práci ve skupinách, ke společnému řešení úkolu, k didaktickým hrám ☐ objasňování abstraktních pojmů názorem a příkladem ☐ vnímání předkládaného učiva co nejvíce smysly ☐ ke snaze vzájemně si pomáhat, ocenit nápady druhých ☐ rozvíjení paměti ☐ srozumitelné a věcné argumentaci ☐ rozvíjení logické myšlení ☐ rozvíjení abstraktního myšlení ☐ k volbě správného postupu, k formulaci problému ☐ k aktivnímu užívání matemat. jazyka včetně symboliky				
--	--	--	--	--

		Násobení a dělení v oboru násobílek		
	> žák automaticky užívá spoje v oboru všech násobílek, čte a sestavu tabulky všech násobků > žák automaticky užívá dělení v oboru probraných násobílek > žák násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech > žák řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek, vztahy n- krát více, n-krát méně > žák užívá tabulkové zápisy v praxi – ceny zboží, vzdálenosti apod. a popisuje jednoduché závislosti z praktického života	1. úroveň • automatizace všech spojů násobílek • automatizace dělení v oboru násobílek • násobení deseti • násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel • násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným (v oboru násobílek) • řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek; užívání závorek; • slovní úlohy k užití vztahů n-krát více, n-krát méně pouze v oboru probraných násobílek - malá násobilka 2. úroveň • násobení a dělení trojciferného čísla jednociferným (303/9, 150/5 apod.) • řešení a vytváření složitějších slovních úloh vedoucích ke třem až čtyřem početním výkonům	• Pozorování žáka – při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi • Počtářské chvíle - zpětná vazba, procvičování již známého učiva • Analýza prací žáků - učení se chybou, procvičování učiva • Sebehodnocení žáka - vyjádření žáka i učitele. Porovnání, náprava nedostatků • Žákovské portfolio	formy práce: - ve třídě - počítačová učebna mezipředmětové vztahy: - Využití ve výchovách - TV, VV, PČ
		Geometrie v rovině a prostoru		
□ rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, □ ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matem.	> žák umí označit bod, krajní bod úsečky, průsečík dvou přímek > žák měří délku úsečky s přesností na mm	• kreslení křivých a rovných čar • úsečka, rýsování úseček • délka úsečky, měření délky úsečky • přímka, rýsování přímek	• Pracovní list: - měření úseček s přesností na mm - rýsování přímky, polopřímky a různoběžek	formy práce: - práce ve třídě - v prostoru školy a jejího okolí - sportovní hřiště

problémů	> žák porovnává velikost útvaru, rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině, měří a odhaduje délku úsečky, sestrojí úsečku dané délky s přesností na mm > žák převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10. > žák provádí odhad délky, vzdálenosti > rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• polopřímka, označování průsečíku různoběžek • vzájemná poloha dvou přímek, vyznačování polopřímek • měření úseček s přesností na mm • čtvercová síť, odhad délky úsečky • rovinné obrazce - trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník (formou seznámení s učivem - kreslení) • rýsování úsečky dané délky (cm, mm) • jednotky délky (m, km) • provádění odhadu délek různých úseček a vzdáleností 2. úroveň • výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran • rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti	(průsečík) - rovinné útvary • modelování jednoduchých souměrných útvaru v rovině • Pozorování žáka - při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi • Počtářské chvílky - zpětná vazba, procvičování již známého učiva • Analýza prací žáků - učení se chybou, procvičování učiva • Sebehodnocení žáků - vyjádření žáka i učitele, porovnání, náprava nedostatku • Žákovské portfolio • Hodnocení slovního projevu - prezentace projektu	metody práce: - modelování staveb tvaru kvádrů, krychle apod. (užívání krabiček, stavebnic)
----------	--	---	---	---

4. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Číselný obor do 1 000 000		
☐ seznamování se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy (např. témata znečištění ovzduší a vody) ☐ naslouchání druhým lidem (zadání, čtení slovní úlohy),	> žák porovnává množství a velikost (větší, menší, stejný) > žák provádí lineární uspořádání (před, za, mezi) > žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací > žák počítá do 1 000 000 po	1. úroveň • posloupnost přirozených čísel do 1000000, počítání po statisících, desetitisících, tisících • zápis čísel v desítkové soustavě, rozklad čísla	• pracovní listy - vysvětlení chyby (učitel zadává úkoly ke sledování jejich vlastní práce a k vyhledávání příčin chyb ve spolupráci s rodiči, kteří mohou dítěti pomoci) - domácí úkoly	formy práce: - ve třídě - počítačová učebna - prostor školy a okolí metody práce: - navázání na předchozí učivo - aktivní předávání poznatků

porozumění jim a vhodnému reagování □ spolupráci a práci v týmu (konkrétní problémové situace, se kterými se děti setkávají v běžném životě) □ budování snahy respektovat různá hlediska ostatních žáků, k upevňování mezilidských vztahů na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty □ rozvíjení schopnosti empatie (pomoc spolužákům) □ přesnému formulování a jasnému vyjadřování názoru, k vhodnému argumentování (např. obhajoba individuálního řešení úkolu) □ sebekontroly, procvičování učiva, které žák již dobře zvládl (bezchybnost) □ hledání, nacházení, rozlišování a rychlému rozhodování o výsledcích, k počítání v jiných situacích, ale pořád na stejném principu - procvičování učiva □ objevování operací, postupů a činností, uvědomění si objeveného a využití tohoto objevu □ řešení úkolů - nejkratší cestou dojít k výsledku □ přesnému a stručnému vyjadřování matematickým jazykem □ vyjadřování své myšlenky k učivu □ rozvíjení fantazie, sebedůvěry, radosti z úspěchu	statisících, desetitisících, tisících > žák čte, píše a zobrazí čísla na číselné ose > žák vyznačuje intervaly na číselné ose patřící k danému zaokrouhlenému číslu > žák porovnává čísla do 1 mil. > žák zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky > žák rozkládá čísla v desítkové soustavě > žák pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla v jednodušších příkladech > žák písemně sčítá a odčítá > žák násobí a dělí čísla do 1 mil. (nejvýše se dvěma různými číslicemi od nuly) jednociferným číslem > žák pamětně násobí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek > žák dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek > žák písemně násobí a dělí jednociferným číslem > žák využívá kvantitativního vyjádření části celku (např. $1/2=0,50$) > žák řeší a tvoří úlohy, v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly > žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních	v desítkové soustavě • porovnávání čísel do 1000000 • číselná osa, porovnávání čísel, vyznačování intervalů na číselné ose • zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • sčítání a odčítání čísel v daném oboru - vlastnosti • pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly Násobení a dělení čísel v daném oboru • násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek • vztahy mezi násobením a dělením, pamětné násobení a dělení jednociferným číslem • písemné algoritmy násobení a dělení jedno a dvojciferným činitelem • odhad a kontrola výsledku • vlastnosti násobení, užívání závorek 2. úroveň • řešení slovních úloh s více početními výkony • řešení slovních úloh s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji • písemné násobení trojciferným číslem	• Pozorování žáka – při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi • Počtářské chvilky -zpětná vazba, procvičování již známého učiva • Analýza prací žáků -učení se chybou, procvičování učiva • Sebehodnocení žáků - vyjádření žáka i učitele, porovnání, náprava nedostatků • Žakovské portfolio–pracovní, hodnotící, prezentační • hodnocení slovního projevu	- metoda řešení dílčích úkolů - třídění matem. karet - vzájemné vyučování skupin - procvičování ve dvojicích - vytváření křížovky - práce s učebnicí - metody sepětí M s běžným životem - matem. hra - práce ve skupinách - domino mezipředmětové vztahy: - VV, PČ - výroba pomůcek pro spolužáky - PŘ, VL - historické poznatky, porovnávání evropských národů a zvyklostí dříve a dnes, letopočty... - Sociálněpatologické jevy: - porovnávání životní úrovně různých sociálních skupin (cigarety, alkohol, drogy) - prevence proti následkům kouření Průřezová témata VDO- spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, výchova k toleranci, rovnoprávnosti OSV- chování podporující dobré mezilidské vztahy, rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, empatie, ochota pomáhat, ohleduplnost, psychohygiena, kooperace,... EV - vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, šetrný přístup k přírodě
--	---	---	--	--

□ matematizování situace i otázky a početní operace s číslem □ dovednosti výstižného kultivovaného projevu □ k tomu, aby slovní úlohy sestavoval sám, modeloval pomocí pomůcek, kreslil – individualizace □ zlepšování schopnosti vnímat položenou otázku a správně na ni odpovědět □ okamžité kontrole svých výsledků – zpětná vazba, udržení zájmu o učení □ pozorování, rozlišování, naslouchání a porozumění a rozhodování □ k analogii (obdoba nebo zjištění stejných vlastností mezi jinak rozdílnými objekty) mezi počítáním ve stanoveném číselném oboru □ k praktickému ovládnutí početních výkonů, k jejich rozlišování a správnému užívání při řešení početních operací □ vnímání řady čísel, orientaci v číselné řadě, správnému začleňování čísla do číselné řady □ navazovat na primární znalosti, využívat a rozvíjet je □ názornému myšlení, schopnosti popisovat a řešit děje □ obohacování představ o čísle, chápání významu desítkové soustavy, k praktickému ovládnutí početních výkonů, k jejich rozlišování a správnému	operací v oboru přirozených čísel > žák řeší slovní úkoly se dvěma počet. operacemi > žák řeší slovní úkoly vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly do milionu a vztahy o n-více, n-méně, n-krát více, n-krát méně > žák vyhledává, sbírá a třídí data > žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života > žák využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení > žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel			- péče o okolí školy, likvidace odpadů VMEGS- počítání v cizím jazyce, cestování letadlem (vzdálenosti, čas), společná evropská měna, ... MkV – tolerance k odlišnostem (barva pleti, způsob života, náboženství, zvyky...), důraz na rovnoprávnost, seznamování se s jinými kulturami a porovnání s životem u nás MV – média jako zdroj informací
--	---	--	--	---

užívání při řešení početních operací □ používání nových poznatků při řešení úloh – fixace, zařazení do systému □ ke komunikaci U-Ž, - k používání matemat. slovníku □ ověřování správnosti řešení úkolu □ vyhledávání informací k řešení úkolu (internet, encyklopedie,...) □ posuzování vlastních výsledků s vyvozením závěrů pro další práci □ pochopení a řešení problémových situací □ vyslovování domněnek, ty pak sám ověřuje, vysvětluje,... - Z pozorování vyvozuje závěry a získává poučení □ k individuálním i skupinovým činnostem □ objasňování abstraktních pojmů názorem, příkladem □ stanovení a respektování pravidel pro práci ve skupinách □ vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů vedoucích ke společnému výsledku □ ke snaze o vzájemnou pomoc □ o komunikaci bez hrubosti a násilí □ k osvojování matem. vzorců a algoritmů □ rozvíjení kombinatorického a logického myšlení □ zdokonalování grafického projevu				
	> žák názorně vyznačuje $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ celku > žák řeší jednoduché slovní úlohy na určení části z daného celku ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$,...) > žák sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých příkladech > žák využívá názorných obrázků k určení části z celku > žák řeší slovní úlohy k určení části z celku > žák vyjadřuje celek z jedné dané části (poloviny, čtvrtiny,	Zlomky – celek, část, zlomek 1. úroveň - zlomky - seznámení s učivem - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - polovina, třetina, čtvrtina, ... + modelování zlomků (papírové modely, kostky, plastelína,...) - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých příkladech v oboru kladných čísel - řešení slovní úlohy k určení části z celku 2. úroveň - zařazení složitějších příkladů sčítání	Pracovní listy - zápis zlomků - určení a zápis části z celku - sčítání zlomků se stejným jmenovatelem	

□ využití řešení matem. úloh v praxi □ k rozvíjení systematickosti a přesnosti □ využívání matem. poznatků a dovedností pracovat se zlomky	třetiny,...)	zlomků - příklady typu $\frac{3}{5}$ z celku apod.		
		Geometrie v rovině a prostoru		
□ rozboru problému a plánu řešení □ odhadování výsledku a vyhodnocování správnosti výsledku □ rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh □ rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti	> žák kreslí a rýsuje rovnoběžky, různoběžky a vyznačí průsečík > žák rýsuje libovolný rovnoběžník > žák rýsuje libovolný obdélník, čtverec > žák určí vzájemnou polohu dvou přímek > žák narýsuje kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce > žák rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem > žák určuje osu souměrnosti na obrázcích > žák pozná souměrný útvar > žák určí osu souměrnosti modelováním, překládáním,... > žák nakreslí souměrný útvar > žák rýsuje souměrné obrázky ve čtvercové síti > žák vypočítá obvod rovinného obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník) součtem délek jeho stran	1. úroveň - výpočet obvodu rovinného obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník) součtem délek jeho stran, převody jednotek délky - měření délek hran těles - lomená čára, rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice-seznámení s učivem, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky – průsečík, rýsování rovnoběžek, různoběžek - kolmice, kolmost- průsečík, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou - kružnice, kruh - rýsování kružnice s daným středem a poloměrem - osa souměrnosti - trojúhelník rovnostranný - trojúhelník rovnoramenný 2. úroveň - výpočet obvodu složitějšího rovinného obrazce součtem délek jeho stran	Pracovní listy: - kvalita rýsování - jednotky délky, převody jednotek délky - rýsování a popis kružnice rýsování rovinných obrazců - trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný	Metody práce: - určování souměrnosti překládáním papíru na obrázcích (hvězda) - souměrné útvary ve čtvercové síti - modelování souměrných útvarů

5. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Početní operace s přirozenými čísly		
□ řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z praxe, uvědomění si polohy objektu v rovině □ propojování a využívání znalostí z jiných oborů v procesu učení se matematice □ plánování a provádění dílčích úkolů a činností □ významovému porozumění aritmetické operaci □ spolupráci a práci v týmu (konkrétní problémové situace, se kterými se děti setkávají v běžném životě) □ budování snahy respektovat různá hlediska ostatních žáků, k upevňování mezilidských vztahů na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty □ rozvíjení schopnosti empatie (pomoc spolužákům) □ přesnému formulování a jasnému vyjadřování názoru, k vhodnému argumentování (např. obhajoba individuálního řešení úkolu) □ sebekontroly, procvičování učiva, které žák již dobře zvládl (bezchybnost) □ hledání, nacházení,	- žák bezchybně čte a zapisuje přirozená čísla do milionu - žák čte a zapisuje čísla větší než milion - žák porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - žák zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky - žák zapíše číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - žák sčítá a odčítá přiroz. čísla z paměti (daná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) - žák písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - žák písemně odčítá dvě přiroz. čísla - žák řeší běžné situace z praxe pomocí přiroz. čísel - žák sestavuje jednoduché grafy, tabulky, sbírá a třídí data - žák dosazuje za proměnnou - žák zakresluje jednoduché grafy závislosti (změny teploty během dne apod.)	1. úroveň – dokonalé zvládnutí početních operací z paměti a písemně - provádění odhadů a kontroly příkladů - zaokrouhlování čísel - porovnávání čísel 2. úroveň - pamětné řešení složitějších úkolů - počtářské oříšky, úlohy z matem. soutěží - složitější příklady se závorkami	• Pozorování žáka – při práci na tabuli, v lavici, ve skupině, ve dvojicích, ve třídě, mimo školu, na vycházce, na exkurzi • Počtářské chvílky - zpětná vazba, procvičování již známého učiva • Analýza prací žáků - učení se chybou, procvičování učiva, • Sebehodnocení žáků - vyjádření žáka i učitele, porovnání, náprava nedostatků • Žákovské portfolio – pracovní (všechny práce žáka, včetně sešitů), hodnotící (pracovní listy, kontrolní práce), prezentační (žák si zakládá jen zdařilé práce vhodné k prezentaci) • hodnocení slovního projevu	formy práce: - ve třídě - počítačová učebna - prostor školy a okolí metody práce: - navázání na předchozí učivo - aktivní předávání poznatků - metoda řešení dílčích úkolů - třídění matem. karet - vzájemné vyučování skupin - pozorování a zpětná vazba - procvičování ve dvojicích - vytváření křížovky - práce s učebnicí - metody sepětí M s běžným životem • matem. hra - práce ve skupinách - domino mezipředmětové vztahy: - VV, PČ - výroba pomůcek pro spolužáky - PŘ, VL - historické poznatky, časová osa, letopočty, významné události... - ČJ – tvoření slovních úloh - Sociálněpatologické jevy: Zdravý životní styl (stravování, volný čas, cigarety, alkohol, drogy) - prevence proti následkům kouření Průřezová témata

rozlišování a rychlému rozhodování o výsledcích, k počítání v jiných situacích, ale pořád na stejném principu - procvičování učiva □ objevování operací, postupů a činností, uvědomění si objeveného a využití tohoto objevu □ řešení úkolů - nejkratší cestou dojít k výsledku □ přesnému a stručnému vyjadřování matematickým jazykem □ vyjadřování své myšlenky k učivu □ rozvíjení fantazie, sebedůvěry, radosti z úspěchu □ matematizování situace i otázky a početní operace s číslem □ dovednosti výstižného kultivovaného projevu □ k tomu, aby slovní úlohy sestavoval sám, modeloval pomocí pomůcek, kreslil - individualizace □ zlepšování schopnosti vnímat položenou otázku a správně na ni odpovědět □ okamžité kontrole svých výsledků – zpětná vazba, udržení zájmu o učení □ pozorování, rozlišování, naslouchání a porozumění a rozhodování □ k analogii (obdoba nebo zjištění stejných vlastností mezi jinak rozdílnými objekty) mezi počítáním ve stanoveném				VDO- spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, výchova k toleranci, rovnoprávnosti OSV- chování podporující dobré mezilidské vztahy, rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, empatie, ochota pomáhat, ohleduplnost, psychohygiena, kooperace,... EV -vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, šetrný přístup k přírodě - péče o okolí školy, likvidace odpadů VMEGS- počítání v cizím jazyce, cestování letadlem (vzdálenosti, čas), společná evropská měna, ... MkV –Tolerance k odlišnostem (barva pleti, způsob života, náboženství, zvyky...), důraz na rovnoprávnost, seznamování se s jinými kulturami a porovnání s životem u nás MV – média jako zdroj informací
--	--	--	--	--

číselném oboru ☐ k praktickému ovládní početních výkonů, k jejich rozlišování a správnému užívání při řešení početních operací ☐ vnímání řady čísel, orientaci v číselné řadě, správnému začleňování čísla do číselné řady ☐ navazovat na primární znalosti, využívat a rozvíjet je ☐ názornému myšlení, schopnosti popisovat a řešit děje ☐ obohacování představ o čísle, chápání významu desítkové soustavy, k praktickému ovládní početních výkonů, k jejich rozlišování a správnému užívání při řešení početních operací ☐ používání nových poznatků při řešení úloh – fixace, zařazení do systému ☐ ke komunikaci U-Ž, k používání matemat. slovníku ☐ ověřování správnosti řešení úkolu ☐ vyhledávání informací k řešení úkolu (internet, encyklopedie,...) ☐ posuzování vlastních výsledků s vyvozením závěrů pro další práci ☐ pochopení a řešení problémových situací ☐ vyslovování domněnek, ty pak sám ověřuje, vysvětluje,... Z pozorování vyvozuje závěry a získává poučení ☐ k individuálním i skupinovým činnostem				
---	--	--	--	--

☐ objasňování abstraktních pojmů názorem příkladem ☐ stanovení a respektování pravidel pro práci ve skupinách ☐ vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů vedoucích ke společnému výsledku ☐ ke snaze o vzájemnou pomoc ☐ o komunikaci bez hrubosti a násilí ☐ k osvojování matem. vzorců a algoritmů ☐ rozvíjení kombinatorického a logického myšlení ☐ zdokonalování grafického projevu ☐ využití řešení matem. úloh v praxi ☐ k rozvíjení systematičnosti a přesnosti ☐ využívání matem. poznatků a dovedností pracovat se zlomky				
		Písemné násobení v oboru přirozených čísel		
☐ používání matematického modelu malé násobilky pro zvládání násobení přirozených čísel ☐ analyzování úlohy z praxe a k řešení pomocí násobení	> žák tvoří a řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly > žák používá algoritmus násobení v oboru přirozených čísel z paměti a písemně > žák řeší běžné situace z praxe pomocí násobení přirozených čísel > žák pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech > žák písemně násobí až čtyřciferným činitelem	1. úroveň • důraz na dokonale zvládnutí numeriky písemného násobení dvojčiferných a trojčiferných činitelů 2. úroveň • pamětní počítání v úrovni velké násobilky	• pozorování žáka - práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při pamětním i písemném násobení přirozených čísel • autoevaluace žáků - hodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, cifernými součty výsledků, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho	formy a metody práce: - výuka v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností - vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli

	> žák písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem		příště vycházet • analýza prací žáků - samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod.	- individuální řešení příkladů ze sbírek, učebnice a pracovních sešitů - matematické počtářské chvilky - samostatná práce žáků - didaktické hry - soutěže v řešení úsudkových úloh - jednoduché počtářské chvilky na pamětní počítání
		Dělení dvojciferným dělitelem písemně		
□ vyvození řešení složitějších příkladů z jednodušších - od konkrétního k abstraktnímu ovládnutí algoritmu dělení	> žák dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem > žák řeší slovní úlohy s pomocí jednoho až dvou početních výkonů > žák písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem	• dělení dvojciferným dělitelem písemně	• sebekontrola	formy a metody práce: - didaktické hry - procvičujeme krátce a často, střídáme činnosti
		Slovní úlohy		
□ používání logického myšlení a úsudku v řešení slovních úloh □ poznávání možností matematiky a vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby □ provádění rozboru problému a tvorba plánu jeho řešení	> žák tvoří a řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly > žák řeší běžné situace z praxe pomocí přirozených čísel > žák vypracovává samostatně zadání jednoduché slovní úlohy > žák pracuje s číselnou osou a využívá ji k řešení různých úkolů	1. úroveň • čtení a sestavení jednoduché tabulky a diagramu • důraz na příklady řešící reálné situace • tvorba jednoduchých vlastních slovních úloh • počítání s časovými údaji • důraz na reálnou situaci, odhad časového úseku	• pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti úsudkového řešení slovních úloh v oboru přirozených čísel a samostatné tvorby slovních úloh • autoevaluace žáků - hodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, cifernými součty výsledků, práce uvnitř skupiny (dvojice) • analýza prací žáků - samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod.	formy a metody práce: - výuka v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností - vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žákovi ze slabší skupiny) práce bude řešena doma jako domácí úkoly matematické počtářské chvilky samostatná práce žáků - didaktické hry - soutěže a řešení úsudkových úloh Průřezová témata: VDO - spravedlivé dělení věcí,

				rozvoj smyslu pro spravedlnost, výchova k toleranci, rovnoprávnosti OSV- chování podporující dobré mezilidské vztahy, rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, empatie, ochota pomáhat, ohleduplnost, psychohygiena, kooperace,... EV - vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, šetrný přístup k přírodě - péče o okolí školy, likvidace odpadů VMEGS- počítání v cizím jazyce, cestování letadlem (vzdálenosti, čas), společná evropská měna, ... MkV – tolerance k odlišnostem (barva pleti, způsob života, náboženství, zvyky...), důraz na rovnoprávnost, seznamování se s jinými kulturami a porovnání s životem u nás MV – média jako zdroj informací
		Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
□ používání logického myšlení a úsudku v řešení slovních úloh □ poznávání možností matematiky a vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby □ provádění rozboru problému a tvorba plánu jeho řešení	> žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	1. úroveň • jednoduché praktické slovní úlohy nezávislé na matematických postupech	• pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti úsudkového řešení slovních úloh v oboru přirozených čísel a samostatné tvorby slovních úloh • autoevaluace žáků-	formy a metody práce: - výuka v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností - vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka ve dvojicích (žák z

			hodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, cifernými součty výsledků, práce uvnitř skupiny (dvojice) • analýza prací žáků - samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod.	lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) práce bude řešena doma jako domácí úkoly matematické počtářské chvilky samostatná práce žáků - didaktické hry - soutěže a řešení úsudkových úloh Průřezová témata: VDO- spravedlivé dělení věcí, rozvoj smyslu pro spravedlnost, výchova k toleranci, rovnoprávnosti OSV- chování podporující dobré mezilidské vztahy, rozvoj kreativity, samostatnosti a rozhodovacích schopností, sebehodnocení, empatie, ochota pomáhat, ohleduplnost, psychohygiena, kooperace,... EV - vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, šetrný přístup k přírodě - péče o okolí školy, likvidace odpadů VMEGS- počítání v cizím jazyce, cestování letadlem (vzdálenosti, čas), společná evropská měna, ... MkV – tolerance k odlišnostem (barva pleti, způsob života, náboženství, zvyky...), důraz na rovnoprávnost, seznamování se s jinými kulturami a porovnání s životem u nás MV – média jako zdroj informací
--	--	--	--	--

□ ovládání práce s desetinnými čísly v peněžním modelu □ uplatňování početních dovedností v řešení úloh z praxe □ uplatňování znalosti matematických nástrojů z množiny přirozených čísel rozšířeném číselném oboru	> žák pracuje s desetinnými čísly v peněžním modelu > žák provádí základní početní operace (bez dělení) s desetinnými čísly v oboru setin z paměti a písemně > žák řeší běžné situace z praxe pomocí desetinných čísel > žák запиše a přečte dané desetinné číslo v řádu desetin a setin > žák zobrazí dané desetinné číslo v řádu desetin na číselné ose > žák zaokrouhlí dané desetinné číslo v řádu desetin na celky > žák sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin	Početní operace s desetinnými čísly 1. úroveň ◆ zavedení pojmu desetinné číslo, čtení, zápis, porovnávání a zaokrouhlování desetinného čísla v oboru do setin 2. úroveň ◆ sčítání a odčítání desetinných čísel v oboru setin z paměti a písemně ◆ násobení desetinných čísel číslem 10, 100, 1000	• pozorování žáka - práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti práce s desetinnými čísly • autoevaluace žáků - sebehodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, práce uvnitř skupiny (dvojice) • analýza prací žáků – samostatně práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou	formy a metody práce: - výuka v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností - vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - matematické počtářské chvilky - samostatná práce žáků - didaktické hry - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli - matematické počtářské chvilky - didaktické hry - soutěže v řešení úsudkových úloh - další metody procvičování
- porozumění významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- porovnává velikost kladných a záporných hodnot - znázorní celá čísla a jejich hodnoty na číselné ose, teploměru apod., vymýšlí modelové situace pro záporné hodnoty (venkovní teplota, nákup, půjčka...)	Celá čísla - číselná osa, teploměr, model	- pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. - práce s chybou	PŘ – měření teploty Fin. Gramotnost – půjčky, nakupování
		Geometrie v rovině a v prostoru		
		Rýsujeme a črtáme		
□ určování a znázorňování geometrických útvarů □ k modelování reálné situace	> žák soustavně zdokonaluje svůj grafický projev > žák narýsuje a znázorní	1. úroveň • základní geometrické útvary v rovině a jejich popis	• pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod.	formy a metody práce: - modeluje reálné situace pomocí špejlí

□ hledání podobností i odlišností geometrických útvaru □ uvědomování si vzájemné polohy dvou útvarů v rovině	základní rovinné obrazce > žák užívá jednoduché konstrukce > žák sestavuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině > žák popisuje rovinné obrazce a zná jejich základní vlastnosti, které užívá v jednoduchých konstrukcích > žák zkoumá různé pohledy na tělesa - shora, zepředu, z boku > žák vymodeluje síť kvádra a krychle rozložením krabíčky > žák určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	(bod přímka, dvojice přímek a jejich vzájemná poloha) • kolmice a jejich průsečík • rovnoběžky • přímky procházející danými body • obdélník, čtverec a trojúhelník • sčítá a odčítá graficky úsečky • určí délku lomené čáry 2. úroveň • zná vlastnosti útvaru, používá ke konstrukci vlastnosti úhlopříček čtverce a obdélníku	• písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při rýsování, črtání a modelování útvarů, jak zdokonaluje svůj grafický projev • autoevaluace žáků - hodnocení vlastní práce při rýsování a črtání, uvnitř práce skupiny (dvojice) • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod.	- rýsuje na různé druhy papíru - složitější úkoly plní ve dvojici či malé skupině - řeší jednoduché geometrické rébusy - samostatná práce žáků
Trojúhelníky				
□ přesnému a stručnému vyjadřování užíváním mat. jazyka a symboliky přiměřené věku žáka □ zdokonalování svého grafického projevu při rýsování	> žák umí bezchybně rozlišit jednotlivé druhy trojúhelníků > žák umí bezchybně rozlišit shodné útvary a umí je prakticky vymodelovat	1. úroveň • pravoúhlý trojúhelník • žák pozná a znázorní další typy trojúhelníků (rovnoramenný a rovnostranný) • změří a vypočítá obvod trojúhelníku • rozliší podobné a shodné útvary pomocí průsvitky či čtverečkovaného papíru • vymodeluje souměrně sdružené útvary • vymodeluje prakticky osu souměrnosti 2. úroveň • bezpečně dokáže narýsovat každý trojúhelník zadaný třemi stranami • ovládá popis a základní vlastnosti všech probíraných typů trojúhelníků	• pozorování žáka - práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při rýsování trojúhelníků a jak zvládá jejich základní vlastnosti • autoevaluace žáků - hodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod.	formy a metody práce: - výuka v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností- vzájemná pomoc při řešení problému) - výuka ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - praktické modelování osově souměrných útvarů, hledání os souměrnosti na papírovém modelu - manipulace s geometrickými útvary v praxi

		Čtverec a obdélník		
	> žák měřením určuje délky stran > žák určuje obvod a obsah čtverce a obdélníku > žák převádí jednotky délky a obsahu > žák řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce > žák užívá základních jednotek obsahu 1mm^2, 1cm^2, 1m^2 > žák zná a umí převádět jednotky obsahu mm^2, cm^2, m^2 → žák určí délku lomené čáry	1. úroveň • určuje obvod a obsah čtverce a obdélníku • převádí jednotky délky a obsahu 2. úroveň • obvody a obsahy útvaru ve výpočtech se zápisem (sjednocení jednotek, dosazení do vzorce, převody jednotek obsahu) • tvoří slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku se zaměřením na praxi	• pozorování žáka - práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při práci s čtyřúhelníky • autoevaluace žáků - sebehodnocení vlastní práce, práce ve skupině (dvojici) • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod.	formy a metody práce: - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli - matematické počtářské chvilky pro převody jednotek - samostatná práce žáků - manipulace s geometrickými útvary z praxe (vidím ve svém okolí -ve třídě, používám doma apod.), práce s papírem a nůžkami
		Kvádr a krychle		
□ využívání svých znalostí k popisu podobných těles z praxe □ využívání matematických modelů pro popis těles z praktického života	> žák rozlišuje jednotlivá tělesa z běžné praxe > žák rozpozná síť kváдру a krychle	1. úroveň • žák rozezná jednoduchá tělesa a pojmenuje je • sestaví síť kváдру a krychle - povrch modelu 2. úroveň • vymodeluje síť různých hranolů užitím těles z praxe • vyvozuje vzorec pro objem kváдру a krychle z jednotkových krychlí	• pozorování žáka - práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce - ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při práci s tělesy • autoevaluace žáků - sebehodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou, při práci s modely těles z praxe, při práci s tělesy z „jednotkových krychlí“	formy a metody práce: - výuka v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností - vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - manipulace s tělesy běžné praxe (papírové krabičky od potravin, různé kostky ze stavebnic) - síť z krabiček (stejná krabička - různé typy sítí)

4.3. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Digitální gramotností rozumíme soubor digitálních kompetencí (vědomostí, dovedností, postojů, hodnot), které jedinec potřebuje k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života

4.3.1. INFORMATIKA

Časové vymezení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	0	1/0	1/0

Předmět je vyučován v 4. a 5. ročníku jednu hodinu týdně bez využití disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v počítačové učebně na počítačích či noteboocích, buď v PC učebně nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Učivo je strukturováno tak, aby bylo možno propojit s učivem dalších předmětů v daném ročníku a využívat tak získané znalosti a dovednosti k tvorbě dokumentů, uchovávajících výsledky tvořivé práce dětí.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV - rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, kreativita, komunikace, rozvoj řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO - tématický okruh Občanská společnost a škola

VMEGS - tématický okruh Objevujeme Evropu a svět

EV - tématický okruh Vztah člověka k prostředí

MV - tématické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- žák vyhledává jednoduché informace, tyto informace dokáže třídit a porovnávat
- žák operuje s nejzákladnějšími termíny a pojmy z oblasti počítačové techniky

Kompetence k řešení problémů

- uvědomuje si praktické využití znalostí informačních a komunikačních technologií v běžném životě
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů denního života

Kompetence komunikativní

- využívá různé informační a komunikační prostředky jako nástroj pro zdokonalení účinné komunikace se světem
- na základě dosavadní úrovně znalosti typů textů a záznamů stručně a jasně formuluje své myšlenky a názory

Kompetence sociální a pracovní

- seznámí se s možnostmi práce v týmu
- chápe význam skupinové práce, podílí se na ní a respektuje názory druhých

Kompetence občanské

- chápe pravidla chování v konkrétních podmínkách počítačové učebny /rozumí svým právům a povinnostem
- chápe základní pojmy ochrany práv v oblasti počítačových technologií

Kompetence pracovní

- ovládá základní operace s PC a výukovými programy, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s prostředky informačních technologií

Kompetence digitální

- aplikuje/využívá digitální technologie při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů
- postupně se učí zapojovat do dění ve svém okolí i prostřednictvím online aktivit,
- vyhledává příležitosti, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji, a současně rozvíjí i svou schopnost využívat nové digitální technologie a aktuální digitální prostředí.
- vnímá a hodnotí potenciál i rizika zapojení digitálních technologií do různých činností a v různých situacích a podle toho zodpovědně jedná.
- identifikuje problémy a možnosti jejich řešení pomocí digitálních prostředků,
- zvažuje a kriticky hodnotí různá řešení problémů a v případě potřeby vybere digitální nástroje pro konkrétní postup

Učební plán informatiky

ročník	téma	hodiny	je třeba počítač
4.	Ovládání digitálního zařízení	12	A
	Práce ve sdíleném prostředí	11	A
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10	
5.	Úvod do práce s daty	4	A
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A
		3	
	Úvod do informačních systémů	7	A
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	6	A
	Základy programování – postavy a události		

4. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Odkaz na učivo ve zdrojích	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Ovládání digitálního zařízení		
□ uvědomení si fyzických a psychických problémů při nesprávném využívání prostředků informačních technologií □ k šetrné práci s výpočetní technikou a uplatňování vhodných způsobů údržby a ochrany dat	> zná pravidla bezpečnosti práce s počítačem > rozezná jednotlivé části počítače > pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží > vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem > edituje digitální text, vytvoří obrázek > uloží svoji práci do souboru, otevře soubor > používá krok zpět, zoom > řeší úkol použitím schránky > dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku D: Hodina „Co je počítačový program“	• pozorování žáka - při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině
Možné evaluační nástroje	• pozorování žáka - při plnění samostatných úloh samostatné práce žáka • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce,			

	práce uvnitř skupiny (dvojice) • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině			
		Práce ve sdíleném prostředí		
☐ uvědomení si možnosti uchování informací na různých paměťových médiích pro budoucí využití a další zpracování ☐ využívání výukového software jako prostředku k vlastnímu vzdělávání ☐ využití výpočetní techniky k zvýšení efektivity své učební činnosti	> najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu > propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí > dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi > uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů > najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci > propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí > pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj > při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace > rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	♦ Využití digitálních technologií v různých oborech ♦ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ♦ Práce se soubory, počítačová data ♦ Propojení technologií, internet ♦ Sdílení dat, cloud, úložiště, mazání dat, koš ♦ Technické problémy a přístupy k jejich řešení	A: Využití digitálních technologií B: kap. 11 C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 8 C: Hodina „Kam se schovají data“	formy práce: - u počítače metody práce: - výklad -projekt - diskuse, - práce ve skupinách, - samostatná práce, - praktické činnosti, - objevování, - experiment Vzdělávání žáků s SVP: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, kombinovat písemnou a ústní formu při prověřování učiva Průřezová témata: - OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium - VDO - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
Možné evaluační nástroje	• projekt - samostatná práce s využitím textového			

	- a grafického editoru • pozorování žáka - při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit co doplnit a z čeho příště vycházet			
		Data, informace a modelování – úvod do kódování a šifrování dat a informací		
☐ porovnání a třídění poznatků z většího množství informačních zdrojů ☐ uvědomění si duševního vlastnictví a zákona o duševním vlastnictví a dodržování informační etiky	> sdělí informaci obrázkem > předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel > zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text > zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček > popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	• Piktogramy • Kód • Přenos na dálku, šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce	A: Kódování informace obrázkem A: Kódování informace textem A: Kódování informace číslem A: Kódování a šifrování textu A: Kódování rastrového obrázku A: Kódování vektorového obrázku	formy práce: - u počítače metody práce: - výklad – projekt - diskuse, - badatelské aktivity, - problémová výuka, - samostatná práce ve dvojicích či skupinách Vzdělávání žáků s SVP: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, kombinovat písemnou a ústní formu při prověřování učiva Průřezová témata: - OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium - VDO - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a

				demokratické vztahy ve škole
Možné evaluační nástroje	• pozorování žáka – při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, příp. domácí úkoly			

Tématický celek	Zdroje
Ovládání digitálního zařízení	A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)
Digitální technologie	A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)
Práce ve sdíleném prostředí	A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)
Data, informace a modelování – úvod do kódování a šifrování dat a informací	A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 1 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-1) C: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)

5. ročník

Žák je v předmětu veden k	Rozpracované výstupy v předmětu, žák...	Učivo	Možné zdroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Zpracování a využití informací – úvod do práce s daty		
☐ uvědomení si možnosti zpracování a vizualizace informací ☐ využití výpočetní techniky k zvýšení efektivity své učební činnosti	> uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; > vyslovuje odpovědi na základě dat > pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data > pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech > doplní posloupnost prvků > umístí data správně do tabulky > doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	♦ Data, druhy dat ♦ doplňování tabulky a datových řad ♦ Kritéria kontroly dat ♦ Řazení dat v tabulce ♦ Vizualizace dat v grafu	A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data	formy práce: - u počítače metody práce: - výklad -projekt - praktické činnosti, - experiment, - samostatná práce, - práce ve dvojici, - diskuse Vzdělávání žáků s SVP: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, kombinovat písemnou a ústní formu při prověřování učiva Průřezová témata: - OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium - VDO - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole - VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Možné evaluační nástroje	• projekt - samostatná práce s využitím textového a grafického editoru			

	• pozorování žáka - při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit co doplnit a z čeho příště vycházet			
		Alogoritmizace a programování – základy programování – příkazy, opakující se vzory		
☐ rozpoznání různých algoritmů, které vedou ke stejným výsledkům ☐ rozpoznání opakujících se vzorů v programování ☐ dovednosti přečíst textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlení jeho jednotlivých kroků	> sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů > popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení > v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy > ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu > v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy > v programu najde a opraví chyby > rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát > vytvoří a použije nový blok > upraví program pro obdobný problém	♦ Příkazy a jejich spojování ♦ Opakování příkazů ♦ Pohyb a razítkování ♦ Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy ♦ Vlastní bloky a jejich vytváření ♦ Kombinace procedur	Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4	formy práce: - u počítače metody práce: - výklad – projekt - samostatná práce ve dvojici, - praktické činnosti, - diskuse, - objevování, - experiment, - problémová výuka Vzdělávání žáků s SVP: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, kombinovat písemnou a ústní formu při prověřování učiva Průřezová témata: - OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium - VDO - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a

				demokratické vztahy ve škole
Možné evaluační nástroje	• pozorování žáka - při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, příp. domácí úkoly			
		Informační systémy – úvod do informačních systémů		
□ rozpoznání jednotlivých prvků a vztahů mezi nimi	> nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky > určí, jak spolu prvky souvisí	♦ systém, ♦ struktura, ♦ prvky, ♦ vztahy	Systémy kolem nás	formy práce: - u počítače metody práce: - samostatná práce ve dvojici, - praktické činnosti, - diskuse, - badatelské aktivity, - samostatná práce, - heuristický rozhovor Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, kombinovat písemnou a ústní formu při prověřování učiva Průřezová témata: - OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium - VDO - škola jako model otevřeného partnerství a

				demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
Možné evaluační nástroje	• pozorování žáka - při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, příp. domácí úkoly			
		Data, informace a modelování – úvod do modelování pomocí grafů a schémat		
☐ při digitalizaci dat umí rozlišit text, obrázek, video, audio ☐ rozpoznání různých modelů, které reprezentují tutéž skutečnost	> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji > vyčte informace z daného modelu > pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty > pomocí obrázku znázorní jev > pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	♦ graf, hledání cesty ♦ Schémata, obrázkové modely ♦ Model	A: Grafové modely A: Další grafové modely A: Řešení problémů pomocí modelů	formy práce: - u počítače metody práce: - samostatná práce - práce ve dvojici či skupině, - problémová výuka - diskuse, - badatelské aktivity, Vzdělávání žáků s SVP: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, kombinovat písemnou a ústní formu při prověřování učiva Průřezová témata: - OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a

				soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium - VDO - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
Možné evaluační nástroje	• projekt - samostatná práce s využitím textového a grafického editoru • pozorování žáka - při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit co doplnit a z čeho příště vycházet			
		Algoritmizace a programování – základy programování vlastní bloky, náhoda		
☐ rozpoznání různých algoritmů, které vedou ke stejným výsledkům ☐ rozpoznání opakujících se vzorů v programování ☐ dovednosti přečíst textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlení jeho jednotlivých kroků	- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postav pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4	formy práce: - u počítače metody práce: - samostatná práce - práce ve dvojici - problémová výuka - diskuse, - praktické činnosti - diskuse - objevování - experiment Vzdělávání žáků s SVP: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně

	programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů			doplňující úkoly, kombinovat písemnou a ústní formu při prověřování učiva Průřezová témata: - OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium - VDO - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
Možné evaluační nástroje	• projekt - samostatná práce s využitím textového a grafického editoru • pozorování žáka - při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – hodnocení vlastní práce, práce uvnitř skupiny (dvojice) - jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit co doplnit a z čeho příště vycházet volbě vstupních hodnot příkazů	-		

Tématický celek	Zdroje
Úvod do práce s daty	A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)
Alogoritmizace a programování – základy programování – příkazy, opakující se vzory	učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)
Informační systémy – úvod do informačních systémů	metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)
Alogoritmizace a programování – základy programování – vlastní bloky, náhoda	učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)
Data, informace a modelování – úvod do modelování pomocí grafů a schémat	A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)

4.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tématickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

- získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu
- chápání významu prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstat samostatně v obtížné situaci
- znalosti nebezpečí a schopnosti odhadnout riziko a vyhnout se mu; posilování odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost
- schopnosti rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky
- rozvíjení dovednosti poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony (resuscitace)
- rozvíjení schopnosti bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů měst a map

4.4.1. PRVOUKA

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	2/0	2/0	3/1	0	0

Předmět je vyučován na prvním stupni v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách týdně a ve 3. ročníku v časové dotaci tří hodin týdně při využití jedné vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah

- místo, kde žijeme

- lidé kolem nás
- lidé a čas
- rozmanitost přírody
- člověk a jeho zdraví

V předmětu se realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

- OSV - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, rozvoj schopností poznávání (osobnostní, sociální, morální rozvoj)
- VDO - občanská společnost a škola
- MkV - etnický původ, kulturní difference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity
- EV - ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a životní prostředí
- MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- orientaci ve světě informací a jejich propojování
- objevování a poznávání všeho, co je zajímavé

Učitel

- dbá na to, aby žáci rozuměli nebo pochopili, čemu se mají naučit
- směřuje činnost žáků ke zvolenému cíli
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- pojmenování pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech, výtvorech
- formulaci a vyjadřování svých názorů a myšlenek

Učitel:

- prezentuje učivo věcně správně
- klade otevřené otázky
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- spolupráci ve skupině
- spoluutváření příjemné atmosféry v týmu
- úctě při jednání s druhými lidmi

Učitel:

- vede žáky, aby se dokázali zastat druhého
- učí, jak při vyučování co nejlépe spolupracovat
- uplatňuje pozitivní sebehodnocení žáků

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- respektu názoru druhých lidí
- empatii
- respektu, ochraně hodnotám tradic, kulturního dědictví
- ohleduplnému vztahu k přírodě a aktivní ochraně

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky k hodnocení a sebehodnocení
- zajišťuje, aby žáci ve škole zažívali pocit úspěchu

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

- využívání svých znalostí a zkušeností získaných v ostatních předmětech

Učitel:

- umožní žákům výběr pomůcek, které jim pomohou ke splnění úkolu
- vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vede žáky ke správnému způsobu užití materiálů, nástrojů a techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti včetně používání ochranných prostředků

Kompetence digitální

Žáci:

- při školní práci využívají svěřená zařízení a doporučené digitální technologie
- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

1. ročník – 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	Učivo	možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Místo, kde žijeme		
□ k zažívání různých aktivit ve škole a k pochopení jejich významu pro vlastní učení □ ke schopnosti posoudit, zda zadaný úkol splnil či nikoliv □ k tomu, aby uměl požádat o pomoc druhé (učitel, spolužák, rodič) □ osvojování pravidel diskuze □ srozumitelnému, výstižnému vyjadřování s ohledem na věk □ osvojování základních pravidel bezpečnosti pro pohyb v obci □ poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi □ chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití □ plnění povinností a společných úkolů □ tomu, že děti mají také svá práva □ základní představě o některých povoláních □ zaznamenávání jednoduchých pozorování □ vyhledávání informací v mluveném i písemném projevu (i za pomoci jiného) □ dodržování obecně platných pravidel □ ochraně svých osobních	1. ročník: - řekne adresu svého bydliště - zvládne samostatně cestu do školy a zpět - v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici - bezpečně překoná silnici - rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru - v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy - dbá na svoji bezpečnost - řekne jméno své učitelky - dokáže se připravit na vyučování - udržuje pořádek ve třídě - upevňuje si návyky školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy) - utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům - pozná části obce, významné budovy a obchody - pozoruje okolní krajinu v různých ročních obdobích - učí se chránit přírodu - vyjmenuje rodinné příslušníky, zná jejich zaměstnání - vytváří si kladný vztah k	1. úroveň - Domov: Místo, kde bydlím, bydliště, adresa, telefon - Okolí bydliště, nejbližší ulice, místo na hraní (hřiště), můj kraj - Popis domova - Důležitá telefonní čísla - Škola: Bezpečná cesta do školy, režim a řád školy, pohyb po budově, správné návyky, nové vztahy, ... - Obec, místní krajina - Orientace v obci, její části, významné budovy, obchody, sousední obce - Minulost a současnost obce - Životní prostředí v obci - Vytváření jednoduchých orientačních náčrtků obce - Okolní krajina: Povrch krajiny – tvářnost krajiny, vodní plochy, výskyt živočichů a rostlin - Osídlení, doprava, průmyslové stavby, využití půdy - Vliv krajiny na život lidí - Proměny nejbližší krajiny v průběhu roku, umístění zastávek MHD, vliv člověka na	Pozorování žáka- při samostatné práci, při praktické činnosti, při práci ve skupině, při společné činnosti Analýza prací žáka- úroveň zpracování, samostatnosti při práci Autoevaluce- práce uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili	Formy práce: - Práce ve třídě, na stanovišti - vycházka po vesnici - návštěva obecního úřadu, místní knihovny, ... - v okolí bydliště - pozorování okolí školy Metody práce: - samostatná práce - práce ve dvojicích, ve skupinách Průřezová témata: - MkV- mezilidské vztahy - VDO – občanská společnost a škola - EV- vztah člověka k přírodě, prostředí, ekosystémy, zákl.podmínky života, lidské aktivity a živ.prostředí - OSV – osobnostní, morální a sociální rozvoj (rozvoj schopnosti poznání, sebepojetí, seberegulace, psychohygienu, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, hodnoty, postoje, praktická etika) mezipředmětové vztahy: - ČJ - správné vyjadřování, popis obrázků, jednoduché vyprávění - VV - tematické obrázky (rodina, domov, příroda,...) - M - jednoduché počty

údajů	členům rodiny - úcta, pomoc - uvědomuje si nesprávné jednání a jeho důsledky - chová se ukázněně ve škole i mimo ni - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování - dodržuje školní režim a řád - seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte - chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí - přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů) - v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku) 2. ročník: - orientuje se v síti obchodů a služeb, - zná významné budovy v obci - komunikuje s prodáváčem - zachází s přidělenými penězi - dodržuje pravidla pro chodce - používá správně přechod pro chodce - určí a pozná bezpečnou cestu do a ze školy, dokáže ji zakreslit na jednoduché mapce - správně přechází vozovku	prostředí Členitost krajiny, světové strany - Rodina: rodinní příslušníci, zaměstnání rodičů, vztahy v rodině, vzájemná pomoc - Soužití lidí - Chování lidí - Žádoucí a nežádoucí chování, empatie, vztahy ve skupině,... - Právo a spravedlnost: Základní práva a povinnosti dětí (šk. řád), právo na odlišnost, na vlastní názor, spravedlivé jednání - Osobní bezpečí - Jednání v různých situacích, nemoci, úrazy, ... - Dopravní výchova - Dítě-chodec, dítě-cyklista, dopravní značky, dopravní situace v okolí školy - Naše vlast: pojem domov, krajina - ČR - vlast - hlavní město, státní symboly, prezident - sousední státy – cizina 2. úroveň: - zařízení bytu, výzdoba, můj samostatný pokoj - bydlení dříve a nyní - symboly obce - významná výročí, pověsti		- HV
-------	---	---	--	------

	- bezpečně překoná silnici se světelnými signály - rozezná a respektuje dopravní značky vyskytující se v okolí školy - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“ - pojmenuje základní části jízdního kola a vybavení pro cyklisty - popíše dopravní síť v obci - předvídá nebezpečí - pozná státní vlajku a hymnu - odhadne riziko/nebezpečnou situaci - dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných 3. ročník - zná důležitá telefonní čísla - řekne a napíše svou adresu a telefonní číslo - pojmenuje hlavní světové stravy a určí je podle některých úkazů v přírodě - rozliší krajinu podle výškové členitosti - určí název svého kraje - rozliší státní symboly (vlajka, hymna, znak) a ví, jak se chovat v situacích spojených s jejich užíváním	- památky v místě bydliště - významné osoby a jejich funkce v obci (starosta, ředitel školy) - okolní krajina dříve a nyní, jak se krajina mění - obrazy, - - fotografie, četba textů z historie regionu - krajina v jiných částech naší země, v jiných zemích (na základě vlastní zkušenosti) Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí: - Sebeochrana, pomoc a prevence rizik - Požáry - První pomoc - Péče o zdraví a prevence rizik - Mimořádné události		
--	--	---	--	--

	- rozezná rozdíly mezi městským a venkovským prostředím - reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně - rozeznává vybrané značky - bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy - ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách - na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost - jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy - rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén) - chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby			
-		Lidé kolem nás		
☐ poznávání a chápání rozdílu mezi lidmi	1. ročník - vyjmenuje členy své rodiny	1. úroveň • Rodina	• pozorování žáka - řešení modelových situací při chování	Formy práce: - vycházka do vesnice

□ chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití □ plnění povinností a společných úkolů □ poznávání a ovlivňování své jedinečnosti a k respektování kvalit a běžných potřeb lidí □ rozvíjení a přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě a k okolí □ učení se toleranci □ projevu snahy v rámci možností zabránit konfliktu mezi spolužáky □ snaze pomoci tomu, kdo to potřebuje □ tomu, že v rodině a v rodičích má největší oporu □ oslovování spolužáků (jménem) □ tomu, že děti mají také svá práva □ tomu, že ještě někde ve světě jsou práva dětí porušována, že jsou místa, kde děti trpí hladem a válkami □ seznámení s pravidly školního řádu, úmluvou třídy, pravidly silničního provozu z pozice chodce □ poznání některých našich tradic a zvyků (Vánoce, Velikonoce) □ tomu, aby při návštěvě kulturních akcí, historických památek, muzeí se choval slušně a ukázněně	(rodiče, sourozence) - vhodně se chová ke spolužákům a respektuje základní pravidla chování (požádání, omluva, poděkování, pozdrav) - zformuluje a používá pravidla třídní úmluvy 2. ročník - vyjmenuje členy rodiny a nejbližší příbuzné (rodiče, prarodiče, teta, strýc, sestřenice, bratranec) - charakterizuje svoji roli v rodině - vykonává běžné domácí práce 3. ročník - pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny - posoudí, zdůvodní a zhodnotí své chování k jednotlivým členům rodiny - rozezná základní i širší příbuzenské vztahy - pojmenuje a vysvětlí profesi svých rodičů - představí si význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - chrání výsledky své práce (i jiných) - zhodnotí na příkladech práci dobrou a špatnou - charakterizuje jednoduché činnosti lidí (práce, učení, hra, cestování) - zformuluje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, usiluje o	- příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi členy rodiny, život rodiny - role členů rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, péče o vybavení bytu, domácí zvířata a rostliny - významné události v rodině – narození nového člena, setkání, oslavy • problémy v rodině • Soužití lidí - člověk - tvor společenský, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění, poznávání jiných • vzájemné seznamování lidí - blízkých, známých, cizích lidí různých ras a národností • Chování lidí - základní společenská pravidla chování mezi lidmi - ve škole doma, na veřejnosti (negativní projevy chování) - procvičování základů společenského chování v modelových i v konkrétních situacích ve škole i mimo školu - příklady řešení konfliktních situací mezi lidmi (ve třídě) dohodou, nenásilným způsobem • Právo a spravedlnost - na příkladech uvést (rozlišit) základní práva lidí (dětí) - rozpoznat, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo porušuje tato práva • Kultura - některé kulturní a sportovní instituce v obci, druhy činností, které nabízejí	a jednání ve třídě a na akcích mimo školu, diskusní kroužek • dotazník a anketa – ověření, jak žák pochopil a zvládl učivo • autoevaluace - dodržování úmluvy třídy (třída-jednotlivec, jednotlivec - třída) • analýza prací žáků – úroveň • zpracování projektu, pracovních listů • projekt např. Moje rodina, Čím budu (povolání)	- exkurze - vycházka do okolí školy - pozorování okolí školy - školní výlet - beseda Metody práce: - samostatná práce ve dvojicích - samostatná práce ve skupinách - vyhledávání informací na internetu - beseda s významnými lidmi - práce s plánkem - práce s mapou (seznamem) - práce s kronikou - křížovky a doplňovačky průřezová témata: EV-jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí - VDO- vlast - MV- kritické čtení a vnímání informací z tisku, televize atd. mezipředmětové vztahy: ČJ –čtení zajímavých textů týkajících se tématu, komunikace s lidmi, popis TV – turistika VV - témat. práce – blízká krajina apod. Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, prověřování učiva ústní formou
--	--	--	--	--

	dobré vztahy ve třídě - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků (v přednostech i nedostacích)	• Základní globální problémy - příklady, jak se lidé v průběhu svého života mohou dostat do svízelné životní situace (povodeň, válka, požár, zemětřesení) a proč potřebují pomoc 2. úroveň - oblíbené činnosti členů rodiny, rodina o víkendu - historie rodiny, rodinné tradice - opuštěné, osiřelé, adoptované děti, děti v dětských domovech, v nových rodinách - domovy důchodců - pomoc starým, nemocným a zdravotně postiženým lidem v rodině - přiměřeně k věku - návštěva kulturních akcí (divadlo, koncert)		
		Lidé a čas		
☐ pochopení pojmu čas ☐ k osvojení návyku plánovat si denní činnosti ☐ k dovednosti orientovat se v kalendáři ☐ spolupráci při skupinových a párových činnostech ☐ aktivnímu zapojení do společné činnosti ☐ hodnocení vlastní práce a práce druhých ☐ účtě ke starším lidem (seniorům) ☐ účtě k historickým památkám ☐ hodnocení své vlastní práce (např. otázky učitele, pracovní list), i práce skupin, spolužáků ☐ společné pomoci a radosti ze společné práce	1. ročník - rozezná, pojmenuje a seřadí roční období, dny v týdnu - dokáže rozeznat v čase - „bylo, je, bude“ - řekne datum svého narození - ukáže a určí celé hodiny 2. ročník - pojmenuje a pozná části dne, hodiny, minuty, změny času - vysvětlí pravidelné střídání činností lidí - používá termíny rok, roční období, - orientuje se v čase (teď, potom, včera, dnes, zítra, pozítří,...) - vyjmenuje roční období	1. úroveň - Orientace v čase a časový řád Den, části dne, činnosti v průběhu dne, dny v týdnu, pracovní dny,... - Významné svátky a lidové zvyky - Časový řád - Jednotky času, orientace na ciferníku a praktické využívání základních časových jednotek (hodina, minuta, sekunda) - kalendář - rok, roční období, měsíce, týdny, dny - data narození členů rodiny (kamarádů) - základní orientace v čase - rozlišení mezi dějem	Pozorování žáka- při samostatné práci, při praktické činnosti, při práci ve skupině, při společné činnosti - ústní prezentaci projektu, při praktických činnostech (měření času) Analýza prací žáka- úroveň zpracování, samostatnosti při práci Autoevaluce- práce uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili Projekty, např. Kalendář přírody, Kalendář významných událostí třídy apod.	Formy práce: - Práce ve třídě, na stanovišti - vycházka po vesnici - návštěva obecního úřadu, místní knihovny, ... - v okolí bydliště - památky - pozorování okolí školy Metody práce: - pozorování časových úseků - práce s hodinami - prohlížení starých fotografií - srovnání (včera, dnes, zítra) - samostatná práce, práce ve dvojicích, ve skupinách Průřezová témata: - OSV – osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti seberegulace, psychohygienu) Mezipředmětové vztahy:

□ tomu, aby poznal některé profese a seznámil se s jejich hlavní náplní, podle zaměstnání rodinných příslušníků k získání informací o různých profesích □ tomu, aby se seznámil s některými podnikatelskými profesemi v obci	- popíše roční období - dodržuje denní režim, práce, odpočinek - vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času - řekne jednotku času - uspořádá časové údaje podle délky (1/4, 1/2, 3/4) - sestaví kalendář (měsíce a roční období) - vyhledá datum v kalendáři 3. ročník - porovná a prakticky využívá základní časové údaje (hod., min., sek.), určí čas podle hodin - používá kalendář, vyjmenuje dny v týdnu a měsíce - dokáže v čase rozeznat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje předměty ze své domácnosti, které připomínají vzdálenější události ze života rodiny	v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - Současnost a minulost v našem životě, co se událo dříve, co později průběh lidského života - Regionální památky - historické památky v okolí školy a bydliště - významné osobnosti školy a místa bydliště - Báje, mýty, pověsti - pověsti, které se týkají okolí školy a bydliště 2. úroveň - nejznámější regionální slavnosti (poutě, hody)		- ČJ - (správné vyjadřování, popis obrázků, jednoduché vyprávění) - VV - tematické obrázky (činnosti během dne,...) - M - určování času, převod zákl. jednotek času Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo, zadávat vhodné příp. doplňující úkoly, preferovat ústní ověření znalostí
		Rozmanitost přírody		
□ utváření ohleduplného vztahu k přírodě a aktivní ochraně přírody □ šetření vodou, elektřinou, potravinami □ pochopení rozdílů mezi látkami □ snaze určit podstatu jednoduchého problému, popsat jej, určit, zda se s ním již setkal a k návrhu jednoduchého řešení □ používání dřívějších zkušeností	1. ročník - roztrídí zvířata na domácí a volně žijící - pozoruje změny v přírodě - pojmenuje nejznámější rostliny v okolí školy 2. ročník - dokáže pozorovat život živočichů - v ročních obdobích, popíše známé živočichy ze svého okolí (domácí i volně žijící) - základní stavba těla	Neživá příroda 1. úroveň • Látky a jejich vlastnosti - třídění látek - přírodniny, suroviny, lidské výtvořiny, odpady - základní rozdíl mezi živou a neživou přírodou - vlastnosti látek – základní jednotky, měřidla • Voda a vzduch - voda - výskyt, vlastnosti,	Pozorování žáka- při samostatné práci, při praktické činnosti, při práci ve skupině, při společné činnosti Analýza prací žáka- úroveň zpracování, samostatnosti při práci Autoevaluace- práce uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili	Formy práce: - Práce ve třídě, na stanovišti, ve školní zahradě - exkurze do ekol. centra - pozorování okolí školy Metody práce: - pěstitelský pokus - syntéza a analýza informací - aktivní pozorování a zpětná vazba - aktivní ochrana živ. prostředí (třídění odpadu, Den pro Vojkovice, vysazování cibulovin v okolí školy)

□ tomu, aby si před řešením úkolu práci předem promyslel □ najít chybu v řešení a opravit ji, k vyhledání pomoci □ tomu, aby dokázal provést jednoduchý experiment nebo pokus a něco o něm říct	- přiřadí domácí zvířata do správné skupiny - popíše stavbu těla známé rostliny - rozřídí druhy ovoce a zeleniny - přiřadí pojmy pokojová rostlina, zemědělská plodina, ovocný strom, zelenina 3. ročník - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - určí a rozřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, odliší přírodninu od lidského výtvoru - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - popíše základní vlastnosti a význam vody, vzduchu pro život na Zemi - popíše jednoduše koloběh vody v přírodě - vyhledá základní poznatky o Zemi a vesmíru - uvede příklady výskytu organismů ve známém prostředí (les, louka, rybník, zahrada, pole apod.) a určí jejich typické znaky) - posoudí význam životního prostředí pro člověka - popíše a porovná viditelné jevy v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - aktivně se zapojuje do	formy - koloběh vody v přírodě - čistota vody - vzduch - vlastnosti, proudění, jeho význam pro život - znečištění vzduchu - teplo, světlo, hoření • Nerosty a horniny, půda - horniny a nerosty, zvětrávání (prvotní poznatky) • Vesmír a Země - vesmír a sluneční soustava (prvotní poznatky) - význam Slunce pro živé organismy, zdroj tepla a světla pro život a zdraví 2. úroveň - skupenství látek - složení vzduchu - hospodářsky důležité horniny a nerosty - střídání ročních období - střídání dne a noci Živá příroda 1. úroveň • Rostliny a houby - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života rostlin a hub, podstatné rozdíly ve výživě - známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub - stavba těla u některých nejznámějších druhů rostlin a hub - význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové, chráněné, jedovaté		- samostatná práce, práce ve dvojicích, ve skupinách Průřezová témata: - EV - zákl. podmínky života, lidské aktivity a problémy živ. prostředí, vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: - ČJ - správné vyjadřování, popis obrázků, jednoduché vyprávění - VV – tematické obrázky (činnosti během dne,...) - TV – vycházky do přírody - M – pozorování a měření v přírodě Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo, zadávat vhodné příp. doplňující úkoly, preferovat ústní ověření znalostí, návodné otázky, názorné pomůcky
---	---	---	--	--

	péče o životní prostředí	• Živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života živočichů, způsob výživy živočichů - stavba těla vybraných živočichů a funkce jednotlivých částí těla - základní skupiny živočichů, znalost zástupců jednotlivých skupin a jejich poznávání - význam živočichů v přírodě a pro člověka - živočichové ve volné přírodě - živočichové chováni lidmi - vztah člověka ke zvířatům 2. úroveň - funkce jednotlivých částí rostlin - zajímavosti (rekordy ze života rostlin a zvířat) Rozmanitost přírody a její ochrana 1. úroveň - rozmanitost naší přírody - význam ovzduší, vody, rostlinstva a živočišstva na Zemi - změny počasí v průběhu roku • Rovnováha v přírodě - přírodní společenstva – vzájemné vztahy mezi organismy - přírodní společenstva – les, louka, zahrada, pole, voda, okolí lidských příbytků • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody		
--	--------------------------	---	--	--

		• Odpovědnost lidí, prospěšné a škodlivé zásahy člověka do přírody - ochrana přírody a životního prostředí - význam lesa - likvidace odpadů – třídění Praktické činnosti - cvičení a pozorování v přírodě, exkurze - pozorování a popis přírodnin - pěstování rostlin, péče o rostliny ve třídě - sledování počasí - kalendář přírody 2. úroveň - chráněná území v regionu - pěstování rostlin - množení pokojových rostlin - Den Země		
		Člověk a jeho zdraví		
☐ poznávání podstaty zdraví i nemoci ☐ upevňování účelného jednání v situacích hromadného ohrožení ☐ upevňování účelného jednání v situacích ohrožujících jeho vlastní zdraví a bezpečnost ☐ toleranci vůči rozdílu mezi lidmi (věk, fyzické odlišnosti, původ, barva pleti apod.) ☐ bezpečnému chování v dopravním provozu (pohyb na komunikaci, výběr bezpečného místa pro hry) ☐ rozšiřování slovní zásoby v daném oboru	1. ročník - pojmenuje základní části těla - vyjmenuje a používá základní hygienické potřeby 2. ročník - jmenuje jednotlivé části těla podle obrázku nebo modelu - vyjmenuje lidské smysly - pojmenuje základní lidské potřeby (hygienické návyky) 3. ročník - používá základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky spojené se zdravím - srovná změny lidského těla	1. úroveň • Lidské tělo - společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka a jiných živočichů - stavba lidského těla, funkce některých orgánů, orgánové soustavy - lidské smysly - zrak, chuť, hmat, sluch, čich - změny lidského těla v průběhu života • Péče o zdraví - zdraví a nemoc - běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky - ochrana proti nemocem, očkování	Pozorování žáka- při samostatné práci, při praktické činnosti, při práci ve skupině, při společné činnosti Analýza prací žáka- úroveň zpracování, samostatnosti při práci Autoevaluce- práce uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili Diskuse – míra pochopení problému	Formy práce: - Práce ve třídě, na stanovišti, - vycházka v obci Metody práce: - pozorování a popis obrázku - syntéza a analýza informací - aktivní pozorování a zpětná vazba - situační hry - beseda se zdravotníkem - samostatná práce, práce ve dvojicích, ve skupinách Průřezová témata: EV- vztah člověka k prostředí OSV – osobnostní, sociální rozvoj (rozvoj schopnosti seberegulace, psychohygiena, komunikace, poznávání lidí,

	v průběhu lidského života - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své i jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - naučí se a používá základní pravidla účastníka silničního provozu (z pohledu chodce) - pojmenuje části lidského těla, některé orgány, zná jejich základní funkci - dokáže reagovat adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích	- chování nemocného doma a u lékaře - základní pravidla při užívání léku - zdravý denní režim - základní návyky osobní hygieny, péče o zevnějšek - drobná poranění, první pomoc, přivolání pomoci dospělého • Výživa a zdraví - denní stravovací a pitný režim - vliv stravy na zdraví • Základy sexuální výchovy - rodina ve světě zvířat a lidská rodina - máme se rádi - kamarádství, přátelství, láska, způsoby vyjádření lásky a náklonnosti v rodině - ochrana před stykem s cizí krví (úrazy, injekční stříkačky, aj.) • Návykové látky a zdraví - kouření, alkohol drogy a jiné škodliviny - chemické prostředky užívané v domácnosti a práce s nimi - počítače a jejich nebezpečí • Osobní bezpečí - bezpečné chování v různém prostředí - sám doma, sám na ulici - bezpečné chování při různých činnostech - nebezpečí zneužití mladších a slabších (šikanování, týrání,	pozitivní myšlení, správná organizace času...) MkV- člověk a tělesné odlišnosti ras, předsudky, rasismus) Mezipředmětové vztahy: - ČJ - (správné vyjadřování, popis obrázků, jednoduché vyprávění) - VV – tématické obrázky - TV – zdravotní TV, vycházky, vhodné oblékání - HV – správné dýchání při zpěvu Vzdělávání žáků s SPU: respektovat individuální tempo, zadávat vhodné příp. doplňující úkoly, preferovat ústní ověření znalostí, návodné otázky, názorné pomůcky Prevence sociálních a patologických jevů: - druhy návykových látek - kouření - nebezpečí ochrana - alkohol a drogy - nebezpečí a důsledky - spolupráce s psychologem PPP
--	--	---	---

		zastřasení) – brutalita ve filmech a kreslených seriálech • nebezpečná místa v okolí bydliště a školy • Situace hromadného ohrožení • mimořádné události - přírodní katastrofy (povodeň, požár, zemětřesení), válka, ekologická katastrofa (znečištění ovzduší a vody) - reakce na pokyny pracovníků školy (evakuace školy) 2. úroveň - různé druhy nemocí, přenos nemocí, možnost nakažení od zvířat - konzumace jídla a pití (obezita) - linka důvěry, krizová centra		
--	--	---	--	--

4.4.2. PŘÍRODOVĚDA

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	0	1	2

Předmět je vyučován na prvním stupni s týdenní časovou dotací jedné hodiny ve čtvrtém ročníku a dvou hodin v pátém ročníku. Obsahovou náplň předmětu tvoří část vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět – rozmanitost přírody, člověk a jeho zdraví, dopravní výchova, člověk a technika.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve školní zahradě, v ekologických centrech (dle nabídky) a v terénu (škola v přírodě, přírodní park Výhon).

Předmětem prolíná průřezové téma Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí.

- OSV - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, rozvoj schopností poznávání (osobnostní, sociální, morální rozvoj)
- MkV - etnický původ, kulturní difference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, multikulturalita
- EV - ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a životní prostředí
- MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci:

- plánují, organizují a řídí vlastní učení
- vyhledávají, třídí a systematicky využívají informace
- propojují poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytvářejí komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel:

- podporuje vnímání souvislostí
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- rozpoznají a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promyslí a naplánují způsob řešení problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problému

Učitel:

- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se výstižně, souvisle a kultivovaně vyjadřují k danému tématu
- rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Učitel:

- prezentuje učivo věcně správně
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- na základě společně vytvořených a uplatňovaných pravidel soužití poznávají a chápou rozdíly mezi lidmi a jejich kulturami
- účinně spolupracují ve skupině
- mezi sebou rozděľují úkoly a role ve skupině a respektují je

Učitel:

- zadává skupině úkoly tak, aby se zapojil každý žák
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi
- vede žáky k tomu, aby se dokázali zastat druhého

- učí žáky, jak co nejlépe spolupracovat

Kompetence občanské

Žáci:

- projevují ohleduplný vztah k přírodě, kulturním výtvorům a hledají možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- dodržují stanovená pravidla
- vzájemně oceňují svou práci
- poznávají podstatu zdraví a příčiny nemocí
- uplatňují preventivní chování v situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost vlastní i druhých
- respektují a chrání naše tradice, kulturu a historické dědictví

Učitel:

- reflektuje společenské a přírodní dění
- učí žáky zastávat se sami sebe a ohradit se proti nespravedlnosti
- vede žáky k sebehodnocení
- vede žáky k ochraně vlastního zdraví a k zodpovědnosti za své jednání

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají bezpečně a účelně materiál a vybavení
- posuzují pracovní výsledky z hlediska ochrany životního prostředí, vlastního zdraví a kulturních a společenských hodnot

Učitel:

- vyžaduje dokončování práce v potřebné kvalitě a termínu
- vede žáky ke správnému užití materiálů a vybavení
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence digitální

Žáci:

- při školní práci využívají svěřená zařízení a doporučené digitální technologie

- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

4. ročník

Žák je v předmětu veden k ...	Rozpracované výstupy v předmětu, žák	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Rozmanitost přírody		
☐ tomu, aby respektoval a dodržoval pravidla chování v přírodě ☐ uvědomování si, jaké následky pro životní prostředí má jeho vlastní činnost (spotřeba vody, elektřiny, potravin, odpad...) ☐ třídění odpadu a k pravidelné účasti ve sběru odpadových surovin ☐ porozumění jednoduchému	- popíše běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - zdůvodní vztahy mezi organismy - hodnotí konkrétní činnosti člověka v přírodě, rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - nachází souvislosti mezi činností člověka, rovnováhou v	- rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy) - rovnováha v přírodě, přírodní společenstva	• pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických pokusech a činnostech, ústní prezentace projektu (podle zadané osnovy) • písemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo (formou pracovních listů, didaktických testů, doplňovaček) • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se	Formy práce: - práce ve třídě - činnosti a pozorování v přírodě - exkurze - práce na školním pozemku Metody práce: - vycházka - skupinové vyučování - práce ve dvojicích - praktická ukázka - pokus s přírodninami

textu, nákresu, či tabulce a získá z nich informace ☐ tomu, aby našel chybu v řešení a opraví ji ☐ tomu, aby osvědčený postup využíval v obdobných situacích ☐ tomu, aby navrhl a prováděl jednoduchý experiment ☐ tomu, aby prováděl jednoduchou kontrolu, výsledky zaznamenával (např. do tabulky, mapy) ☐ tomu, aby realisticky zhodnotil svou práci, provedl sebehodnocení ☐ utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentu	přírodě a stavem a vzhledem přírody - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů - prakticky třídí organismy do skupin - využívá klíče a atlasy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech	- látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty, horniny, půda - člověk a jeho zdraví	dařilo a co ne	- instruktáž - projektové vyučování - práce s encyklopediemi - práce s počítačem - syntéza a analýza informací - beseda - pěstitelský pokus - aktivní pozorování a zpětná vazba - aktivní ochrana životního prostředí Průřezová témata: - EV- pozitivní vztah k přírodě a ochraně životního prostředí, v praxi využívat poznatky z učiva apod. - MV – získávání informací k danému tématu a jejich následné zpracování (např. formou projektu, řešení problémového úkolu apod.) Mezipředmětové vztahy: ČJ- popis, vyhledávání informací v textu a jejich písemné zpracování VV – plakát na dané téma HV – písně o rostlinách a živočiších TV – turistika, cvičení v přírodě M – jednotky času, délky, slovní úlohy
		Člověk a jeho zdraví		
☐ poznávání podstaty zdraví a příčin nemoci ☐ upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i bezpečnosti a zdraví jiných ☐ poznání a ovlivňování své	- využívá elementárních poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví - předvede v modelových	- osobní hygiena - hygiena odívání - režim dne, duševní hygiena - výživa a zdraví - základy rodinné výchovy - prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek	• pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických činnostech • písemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo (formou pracovních listů, didaktických testů, doplňovaček)	Formy práce: - práce ve třídě - práce na stanovištích Metody práce: - pozorování modelu, obrázku i skutečnosti - popis podle obrázku a skutečnosti

jedinečnosti □ poznání a chápání rozdílů mezi lidmi □ seznamování se s bezpečnostními pravidly a jejich dodržování, aby chránil zdraví své i jiných □ ke znalosti důležitých telefonních čísel pro záchranu člověka a linky bezpečí □ tomu, aby se přiměřeným způsobem zapojil do pomoci lidem i mimo školu (charitativní akce) □ tomu, aby si uvědomil, jak jsou omezována práva dětí jeho věku jinde na světě (práce dětí, hlad, bída, války) a jak jim může pomoci	situacích osvojené jednoduché způsoby odmítnutí návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a úrazy a zajistí pomoc přivoláním dospělé osoby - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - účelně pánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu, odpočinek - uplatňuje základní pravidla pro chování účastníků v silničním provozu - popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole - chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty - vybere bezpečné místo pro pohyb na kole - jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola - rozeznává vybrané značky - naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty - v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci - bezpečně se pohybuje	- dopravní výchova - Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	• autoevaluace – uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se dařilo a co ne • diskusní kroužek - (např. drogy jako návykové látky)	- práce s encyklopediemi - beseda se zdravotníkem - anketa a její vyhodnocení (zdravý životní styl, sport, výživa apod.) - situační hry - práce s modelem - skupinová práce - křížovky a doplňovačky Průřezová témata: - OSV - sebepoznání a sebeovládání, odlišnosti lidí, pozitivní myšlení, správná organizace času - MkV - člověk a tělesné odlišnosti různých ras, lidské předsudky, rasismus - EV - ekosystémy, zákl. podmínky života, lidské aktivity a živ.prostředí, vztah člověka k přírodě Mezipředmětové vztahy: TV - zdravotní tělesná výchova, vhodné oblečení a sportovní prostředí, tělesná zdatnost, tělovýchovné chvíle HV - dýchání při zpěvu, hudebně pohybové hry VV - plakát - reklama na propagaci zdravé výživy atd. ČJ - popis pracovní činnosti, jednoduchý recept Prevence sociálních a patologických jevů: - nebezpečí návykových látek - spolupráce s psychologem PPP - linka důvěry
--	---	---	---	--

	v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích - zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm - rozezná označení uzávěrů vody a plynu - poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu) - přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího			
--	---	--	--	--

5. ročník

Žák je v předmětu veden k ...	Rozpracované výstupy v předmětu, žák	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Člověk a jeho zdraví		
☐ poznávání podstaty zdraví a příčin nemoci ☐ upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i bezpečnosti a zdraví jiných ☐ poznání a ovlivňování své jedinečnosti ☐ poznání a chápání rozdílů mezi lidmi ☐ seznamování se s	- využívá poznatků o lidském těle - využívá získaných poznatků k podpoře vlastního zdravého způsobu života - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - účelně plánuje svůj čas pro	- lidské tělo - péče o zdraví, zdravá výživa - první pomoc - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí, krizové situace - situace hromadného ohrožení - dopravní výchova - Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	• pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických pokusech a činnostech (první pomoc, ošetření drobných poranění) • písemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo (formou pracovních listů, didaktických testů, doplňovaček) • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se	Formy práce: - práce ve třídě - práce na stanovištích Metody práce: - pozorování modelu, obrázku i skutečnosti - popis podle obrázku a skutečnosti - práce s encyklopediemi - beseda se zdravotníkem - anketa a její vyhodnocení (zdravý životní styl, sport,

bezpečnostními pravidly a jejich dodržování, aby chránil zdraví své i jiných □ ke znalosti důležitých telefonních čísel pro záchranu člověka a linky bezpečí □ tomu, aby se vcítil do pocitu druhých lidí, citové projevy nezlehčuje a neposmívá se □ rozlišování a odmítání pomlouvání, slibování, navádění apod. □ rozpoznání, co je žalování a co nutná žádost o pomoc od dospělých □ tomu, aby se přiměřeným způsobem zapojil do pomoci lidem i mimo školu (charitativní akce) □ tomu, aby si uvědomil, jak jsou omezována práva dětí jeho věku jinde na světě (práce dětí, hlad, bída, války) a jak jim může pomoci	učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích - v modelových situacích předvede osvojené způsoby odmítání návykových látek - ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje základní pravidla pro chování účastníků silničního provozu - bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty - rozeznává další dopravní značky - poznává vztahy účastníků silničního provozu - odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci - zná ohleduplné chování a osvojuje si ho - snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu - rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby - v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem - ošetří úrazy různého charakteru		dařilo a co ne • diskusní kroužek - (např. drogy jako návykové látky) • projekty – např. zdravý životní styl, sport, výživa	výživa apod.) - situační hry - práce s modelem - skupinová práce - křížovky a doplňovačky Průřezová témata: - OSV - sebepoznání a sebe ovládání, odlišnosti lidí, pozitivní myšlení, správná organizace času - MkV - člověk a tělesné odlišnosti různých ras, lidské předsudky, rasismus - EV - ekosystémy, zákl. podmínky života, lidské aktivity a živ.prostředí, vztah člověka k přírodě Mezipředmětové vztahy: TV - zdravotní tělesná výchova, vhodné oblečení a sportovní prostředí, tělesná zdatnost, tělovýchovné chvíle HV - dýchání při zpěvu, hudebně pohybové hry VV - plakát - reklama na propagaci zdravé výživy atd. ČJ - popis pracovní činnosti, jednoduchý recept Prevence sociálních a patologických jevů: - druhy návykových látek - kouření – nebezpečí, ochrana - hrací automaty a počítače - šikana, týrání, sexuální zneužívání - alkohol a drogy - nebezpečí a důsledky - spolupráce s psychologem PPP - linka důvěry
--	---	--	---	--

	- charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému - rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár - pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc			
		Rozmanitost přírody		
☐ tomu, aby respektoval a dodržoval pravidla chování v přírodě ☐ uvědomování si, jaké následky pro životní prostředí má jeho vlastní činnost (spotřeba vody, elektřiny, potravin, odpad...) ☐ třídění odpadu a k pravidelné účasti ve sběru odpadových surovin ☐ porozumění jednoduchému textu, nákresu, či tabulce a získá z nich informace ☐ tomu, aby našel chybu v řešení a opraví ji ☐ tomu, aby osvědčený postup využíval v obdobných situacích ☐ tomu, aby navrhl a prováděl jednoduchý experiment ☐ tomu, aby prováděl jednoduchou kontrolu, výsledky zaznamenával (např. do tabulky, mapy) ☐ tomu, aby realisticky zhodnotil svou práci, provedl	- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu - vysvětlí na základě poznatků o Zemi souvislost s rozdělením času a střídání ročních období - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- Znaky života, podmínky života - Rovnováha v přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. - Vesmír a Země	• pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických pokusech a činnostech • písemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo (formou pracovních listů, didaktických testů, doplňovaček) • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se dařilo a co ne	Formy práce: - práce ve třídě - činnosti a pozorování v přírodě - exkurze (ekol. centra, planetárium, přírodovědné muzeum, ZOO ...) - práce na školním pozemku Metody práce: - vycházka - skupinové vyučování - práce ve dvojicích - praktická ukázka - pokus s přírodninami - instruktáž - projektové vyučování - práce s encyklopediemi - práce s počítačem - syntéza a analýza informací - aktivní pozorování a zpětná vazba - aktivní ochrana životního prostředí Průřezová témata: - EV- pozitivní vztah k přírodě a ochraně životního prostředí,

sebehodnocení ☐ utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentu				v praxi využívat poznatky z učiva apod. - MV – získávání informací k danému tématu a jejich následné zpracování (např. formou projektu, řešení problémového úkolu apod.) Mezipředmětové vztahy: ČJ- popis, vyhledávání informací v textu a jejich písemné zpracování VV – plakát na dané téma TV – turistika, cvičení v přírodě M – jednotky času, délky, slovní úlohy
		Člověk a technika		
☐ tomu, aby navrhl a provedl jednoduchý experiment, pokus, projekt a vyvodil jednoduché závěry ☐ tomu, aby realisticky zhodnotil svou práci, provedl sebehodnocení ☐ tomu, aby prováděl jednoduchou kontrolu, výsledky zaznamenával (např. do tabulky, projektu, mapy...) ☐ utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentu	- popíše princip fungování nakloněné roviny, páky, kladky, kola - vyjmenuje příklady praktického použití jednoduchých strojů - založí jednoduchý pokus - sestrojí pomocí stavebnice některé jednoduché stroje - popíše princip fungování parního stroje, spalovacího motoru - vyjmenuje formy, druhy a zdroje el.energie - pojmenuje běžné el.spotřebiče - sestaví jednoduchý el.obvod - popíše výrobu skla, papíru, plastů - posoudí výrobu a hospodaření se sklem, papírem a plasty z ekol. hlediska - stručně popíše princip fungování kopírky, faxu, tiskárny	- jednoduché stroje - energie- formy, druhy, zdroje - elektrické spotřebiče - el. proud, jednoduchý obvod - výroba skla, papíru, plastů příjem informací	• pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických pokusech a činnostech • písemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo (formou pracovních listů, didaktických testů, doplňovaček) • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se dařilo a co ne	Formy práce: - práce ve třídě - činnosti a pozorování v přírodě - exkurze Metody práce: - skupinové vyučování - práce ve dvojicích - praktická ukázka - pokus s jednoduchými modely - instruktáž - projektové vyučování - práce s encyklopediemi - práce s počítačem - syntéza a analýza informací - aktivní pozorování a zpětná vazba - aktivní ochrana životního prostředí Průřezová témata: - EV - pozitivní vztah k přírodě a ochraně životního prostředí, v praxi využívat poznatky z učiva apod.

	- stručně popíše princip přenosu zvuku a obrazu vyjmenuje nejznámější přístroje sloužící k přenosu zvuku a obrazu			MV – získávání informací k danému tématu a jejich následné zpracování (např. formou projektu, řešení problémového úkolu apod.) Mezipředmětové vztahy: ČJ - popis, vyhledávání informací v textu a jejich písemné zpracování VV - nákresy k danému tématu M - jednotky času, délky, slovní úlohy
--	--	--	--	--

4.4.3. VLASTIVĚDA

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	0	1/0	2/1

Předmět je vyučován na prvním stupni s týdenní časovou dotací jedné hodiny ve čtvrtém ročníku a dvou hodin v pátém ročníku, kde je využita jedna vyučovací hodina z disponibilní časové dotace.

Obsahovou náplň předmětu tvoří část vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas

Předmětem prolínají průřezová témata:

MkV - multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity, kulturní diferenciacce, lidské vztahy, etnický původ

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, ekosystémy

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

VDO - občanská společnost, škola a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie

OSV – osobnostní, sociální, morální rozvoj

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci:

- plánují, organizují a řídí vlastní učení
- vyhledávají, třídí a systematicky využívají informace
- propojují poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytvářejí komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel:

- podporuje vnímání souvislostí
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- rozpoznají a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promyslí a naplánují způsob řešení problémů
- vyhledají informace vhodné k řešení problému

Učitel:

- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly
- umožňuje žákům pracovat s materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se výstižně, souvisle a kultivovaně vyjadřují k danému tématu

- rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:

- prezentuje učivo věcně správně
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- na základě společně vytvořených a uplatňovaných pravidel soužití poznávají a chápou rozdíly mezi lidmi a jejich kulturami
- účinně spolupracují ve skupině
- mezi sebou rozděluje úkoly a role ve skupině a respektují je

Učitel:

- zadává skupině úkoly tak, aby se zapojil každý žák
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- připouští chyby a pracuje s nimi
- vede žáky k tomu, aby se dokázali zastat druhého
- učí žáky, jak co nejlépe spolupracovat

Kompetence občanské

Žáci:

- projevují ohleduplný vztah k přírodě, kulturním výtvorům a hledají možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- dodržují stanovená pravidla
- vzájemně oceňují svou práci
- poznávají podstatu zdraví a příčiny nemocí
- uplatňují preventivní chování v situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost vlastní i druhých
- respektují a chrání naše tradice, kulturu a historické dědictví

Učitel:

- reflektuje společenské a přírodní dění
- učí žáky zastávat se sami sebe a ohradit se proti nespravedlnosti
- vede žáky k sebehodnocení
- vede žáky k zodpovědnosti za své jednání

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají bezpečně a účelně materiál a vybavení
- posuzují pracovní výsledky z hlediska ochrany životního prostředí, vlastního zdraví a kulturních a společenských hodnot

Učitel:

- vyžaduje dokončování práce v potřebné kvalitě a termínu
- vede žáky ke správnému užití materiálů a vybavení
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- volbou organizace, forem a metod zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence digitální

Žáci:

- při školní práci využívají svěřená zařízení a doporučené digitální technologie
- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

4. ročník

Žák je v předmětu veden k ...	Rozpracované výstupy v předmětu, žák	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
□ využívání vlastních zkušeností a alternativních zdrojů informací o tématu (encyklopedie, internet, výukové programy) □ tomu, aby se podělil o různé nápady a informace (při práci na projektu, slepé mapě, pracovním listu) □ tomu, aby našel potřebné informace (zeměpisné, kulturní, historické, přírodovědné)	- popíše vznik a význam map, rozezná základní druhy map - určí a vysvětlí polohu svého bydliště a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vysvětlí použití měřítka mapy - vysvětlí pojem nadmořská výška - podle mapy dokáže popsat povrch republiky, polohu významných míst - na mapě vyhledá střední, východní, severní, západní Čechy - na mapě vyhledá významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech - zná jméno prezidenta ČR - jmenuje oficiální název ČR a správně ho napíše - seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR	Místo, kde žijeme - Mapa - základní údaje o ní - obsah, grafika, vysvětlivky, měřítko mapy - obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině a státu - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo - vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany - naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní symboly	• pozorování žáka – při samostatné práci s mapou, plánkem při praktické činnosti s buzolou • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dovednost pracovat s mapou, slepá mapa, pracovní listy, didaktické tesy ověřující dílčí dovednosti • analýza prací žáka • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne	Formy práce: - práce ve třídě - v počítačové učebně - práce v přírodě - výlet - exkurze - vycházka Metody práce: - pozorování - samostatná práce, ve dvojicích, ve skupinách - práce s mapou, atlasem, slepá mapa - práce s encyklopediemi, vyhledávání na internetu - křížovky, doplňovačky Průřezová témata: - EV - národní parky, přírodní rezervace, jednání lidí ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí - VDO- občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie - VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět - MV – fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu - MkV - naše vlast, tradice a významné dny (kulturní diferenciaci), etnické skupiny Mezipředmětové vztahy:

				ČJ – čtení, vyhledávání informací v textu M – jednotky délky, jejich převody, měření délky HV – lidové písně různých regionů, hymna Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, prověřování učiva ústní formou
		Lidé a čas		
- časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných, kulturní a přírodních informací - vytvoření vlastního názoru na základě získaných informací - využití získaných informací při řešení vlastních praktických situací - schopnosti pojmenovat příčinu a následek nějaké události a její časové zařazení	- seznámí se s časovou přímkou a dokáže na ní zaznamenat letopočty - seznamuje se s nejstaršími českými dějinami (od pravěku po dobu vlády Marie Terezie) - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území	- Orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí - Nejstarší české dějiny - pravěk, středověk, vláda významných panovnických rodů, Marie Terezie - Regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - Báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast	• pozorování žáka – při samostatné práci s mapou, plánkem při praktické činnosti s buzolou • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dovednost pracovat s mapou, slepá mapa, pracovní listy, didaktické tesy ověřující dílčí dovednosti • analýza prací žáka • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne • dramatizace určité historické události	Formy práce: - práce ve třídě - v počítačové učebně - práce v přírodě - výlet - exkurze - vycházka Metody práce: - pozorování - samostatná práce, ve dvojicích, ve skupinách - práce s encyklopediemi, vyhledávání na internetu - návštěva muzea - vlastivědné putování - křížovky, doplňovačky Průřezová témata: - VMEGS Evropa a my v minulosti - MV - zpracovávat informace z tisku, internetu atd. - MkV - naše vlast, tradice a významné dny, etnické skupiny Mezipředmětové vztahy: - ČJ – čtení, vyhledávání informací v textu a jejich zápis, osnova, dramatizace textu - M - číselná osa

				- VV – stavební slohy, oblékání, kultura - HV – lidové písně Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, prověřování učiva ústní formou
--	--	--	--	--

5. ročník

Žák je v předmětu veden k ...	Rozpracované výstupy v předmětu, žák	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Místo, kde žijeme		
☐ využívání vlastních zkušeností a alternativních zdrojů informací o tématu (encyklopedie, internet, výukové programy) ☐ tomu, aby se podělil o různé nápady a informace (při práci na projektu, slepé mapě, pracovním listu) ☐ tomu, aby našel potřebné informace (zeměpisné, kulturní, historické, přírodovědné) ☐ aplikace získaných informací v praxi (čtení z map, jízdní řady, porovnávání vzdáleností apod.)	- Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - vyhledá ČR na mapě Evropy - charakterizuje podnebí ČR - vysvětlí pojmy povodí, rozvodí, úmoří - popíše rozdíl mezi jezerem a rybníkem	- Naše vlast - národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - Naš region - místo svého bydliště, poloha v krajině, světové strany - druhy map okolní krajina - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí ČR jako součást Evropy - sousední státy ČR (základní	• pozorování žáka – při samostatné práci s mapou, plánkem při praktické činnosti s buzolou • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dovednost pracovat s mapou, slepá mapa, pracovní listy, didaktické testy ověřující dílčí dovednosti • analýza prací žáka • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne	Formy práce: - práce ve třídě - v počítačové učebně - práce v přírodě - výlet - exkurze - vycházka Metody práce: - pozorování - samostatná práce, ve dvojicích, ve skupinách - práce s mapou, atlasem, slepá mapa - školní vlastivědné putování - práce s encyklopediemi, vyhledávání na internetu - křížovky, doplňovačky Průřezová témata: - EV - národní parky, přírodní rezervace, jednání lidí ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí, základní podmínky života,

	- na mapě ukáže státy EU - dokáže stručně charakterizovat stát EU - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	charakteristika) Podnebí ČR Vodstvo ČR Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU Cestování		ekosystémy - VDO – občanská společnost, škola a stát, formy participace občanů na politickém životě, Principy demokracie - VMEGS - ČR stát Evropy, sousední státy, EU, jazykové a kulturní odlišnosti - MV – kritické čtení a vnímání med.sdělení, interpretace vztahu med.sdělení a reality, práce v realiz.týmu - MkV - naše vlast, tradice a významné dny, etnické skupiny, soužití lidí odlišného původu a kultury, kulturní poklady světa, Evropy Mezipředmětové vztahy: - ČJ – čtení, vyhledávání informací v textu - M – jednotky délky, jejich převody, měření délky Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, prověřování učiva ústní formou
		Lidé kolem nás		
- ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití - tomu, aby dokázal správně reagovat na konflikty ve třídě - tomu, aby chápal základní principy a společenské normy (formou třídní úmluvy, školního řádu) - efektivní, bezproblémové a	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - orientuje se v základních formách vlastnictví, - používá peníze v běžných situacích	- Soužití lidí - mezilidské vztahy - Chování lidí –vlastnosti jedince, pravidla slušného Chování - Principy demokracie - základní lidská práva a práva dítěte, povinnosti žáků, protiprávní chování - Vlastnictví - soukromé,	Pozorování žáka - řešení modelových situací při chování a jednání ve třídě a na akcích mimo školu, diskusní kroužek Dotazník, anketa autoevaluace – dodržování úmluvy třídy (třída – jednotlivce, jednotlivce – třída)	Formy práce: - práce ve třídě - práce v počítačové učebně - návštěva kulturních zařízení (divadlo, výstava, muzeum, ...) Metody práce: - modelové situace - dotazník - úmluva třídy - dramatizace - s- ituační hry Průřezová témata:

nekonfliktní komunikaci v běžných situacích - samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k samostatnosti v projevech a názorech - k poznání a ovlivňování své jedinečnosti a k respektování kvalit a potřeb ostatních lidí		veřejné, osobní, společné - orientuje se v základních formách vlastnictví; - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		- MkV – mezilidské vztahy, vztahy mezi kulturami – konflikty a předsudky, domov a cizinci a jejich soužití, principy slušného chování - kulturní odlišnosti různých etnik, vzájemné obohacování kultur - princip sociálního smíru a solidarity - VMEGS – úcta k národnímu dědictví, soužití lidí různých zemí - OSV – sebepoznání a sebeovládání, mezilidské vztahy, podobnost a odlišnost lidí - VDO – lidská práva a svobody, demokratické řešení konfliktů, principy soužití s minoritami - MV – různé zdroje získávání poznatků Mezipředmětové vztahy: - ČJ – komunikace, literatura jiných národů
		Lidé a čas		
- časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných, kulturní a přírodních informací - vytvoření vlastního názoru na základě získaných informací - využití získaných informací při řešení vlastních praktických situací - schopnosti pojmenovat příčinu a následek nějaké události a její časové zařazení	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - jmenuje významné osobnosti českých dějin a dokáže časově zařadit jejich působení - charakterizuje jednotlivá období našich dějin (pravěk, středověk, novověk) - využívá knihoven a jiných informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby - české dějiny od vlády Marie Terezie po současnost - regionální památky - péče o ně - lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost	• pozorování žáka – při samostatné práci, při práci ve skupině apod. • písemné práce - pracovní listy, didaktické testy ověřující díleč znalosti • analýza prací žáka • autoevaluace – uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne • dramatizace určité historické události	Formy práce: - práce ve třídě - v počítačové učebně - exkurze - vycházka Metody práce: - samostatná práce, ve dvojicích, ve skupinách - práce s encyklopediemi, vyhledávání na internetu - návštěva muzea - vlastivědné putování - práce s časovou osou,

	- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	kraje, ve kterém žijeme, domov, vlast	historickou mapou - četba historického textu - křížovky, doplňovačky Průřezová témata: - VMEGS - Evropa a my v minulosti a současnosti - MV - zpracovávat informace z tisku, internetu atd. - MkV - naše vlast, tradice a významné dny, etnické skupiny v minulosti na našem území, Mezipředmětové vztahy: - ČJ – čtení, vyhledávání informací v textu a jejich zápis, osnova, dramatizace textu - M - číselná osa - VV – stavební slohy, oblékání, kultura - HV – lidové písně Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka, zadávat vhodné, případně doplňující úkoly, prověřování učiva ústní formou
--	--	--	---

4.5. UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a

posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření

hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0

Předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět od 1. do 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá v I. a III. třídě (možnost využití piána).

Předmět hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a schopnosti vnímat hudbu jako určitý druh sdělení - prostředek komunikace. Hudební činnosti se navzájem propojují a prolínají, aby vedly k rozvoji osobnosti žáka a k rozvoji jeho hudebních schopností a dovedností. Dle možností jsou využity ukázky nástrojové hry žáků navštěvujících ZUŠ.

Formy a metody práce v předmětu hudební výchova se užívají podle charakteru učiva:

- skupinová práce
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, rozlišení podstatné a nepodstatné informace
- vedeme žáky k sebehodnocení, obhajobě své práce
- využíváme samostatné práce a organizování akcí s využitím nápadů a tvořivosti žáků
- zapojujeme žáky do soutěží a projektů
- snažíme se vytvářet takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch (ocenění úspěchů, motivace k další práci)
- vedeme žáky k osvojování základních hudebních pojmů, získání teoretických i praktických poznatků o hudbě

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky pojmenovat problém - řešení situace: zhodnocení výhod a nevýhod, porovnání
- učíme žáky rozhodnout se a vést je k zodpovědnosti
- vedeme žáky k organizaci postupu práce
- umožňujeme žákům vyhledávat informace pro řešení problému
- zapojujeme celý kolektiv při řešení problému

Kompetence komunikativní

- učíme žáky obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, ale i vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování myšlenek (prožitek z uměleckého díla)
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními
- vedeme žáky k pochopení umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka jako prostředku komunikace
- vedeme žáky k chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti, umění vyjádřit, jak na člověka umělecké dílo působí

Kompetence sociální a personální

- používáme skupinovou práci žáků (vedeme tak žáky k vzájemné toleranci, vstřícnosti, schopnosti komunikovat)
- učíme žáky stanovit pravidla chování a respektovat je (chování k sobě navzájem i k dospělým, vzájemně si pomáhat)
- učíme žáky vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- rozvíjíme v dětech zdravé sebevědomí (mít rád sám sebe)
- vedeme žáky k toleranci
- rozvíjíme kreativního jedince se smyslem pro originalitu a vlastní výraz

Kompetence občanské

- učíme žáky zodpovědnosti, samostatnosti, být flexibilní
- učíme žáky orientovat se ve společenském dění (estetika)
- vedeme žáky ke schopnosti nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- zapojujeme žáky do kulturního dění a spoluvytváříme jejich pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnosti
- klademe důraz na dělbu práce v kolektivu
- spoluvytváříme vstřícné prostředí a podnětnou atmosféru
- využíváme názorných pomůcek
- vhodně motivujeme k práci

Kompetence digitální

Žáci:

- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

Předmětem Hudební výchova prolínají průřezová témata:

OSV - osobnostní, sociální rozvoj (např. cvičení smyslového vnímání, chápání umění jako prostředek komunikace)

MV - fungování a vliv médií ve společnosti (např. lidové písně, poslechové skladby různých autorů, našich i evropských),

MkV – kulturní diferenciaci, lidské vztahy, multikulturalita (např. poznávání vlastního kulturního zakotvení)

EV - ekosystémy, vztah člověka k přírodě, lidské aktivity a životní prostředí (např. písně o přírodě)

1. – 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy . . .)
		Jednotlivé činnosti v hudební výchově		
		Vokální činnosti		
□ pronikání do podstaty hudby a hudebního umění a k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince i celé společnosti prostřednictvím společných i vlastních vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit □ ke kultivovanosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie □ rozvíjení produkční schopnosti instrumentálními, poslechovým i a hudebně-poslechovými aktivitami □ k seznámení emocionálního působení hudební kultury a vytváření mostů mezi lidmi □ chápání hudebního jazyka jako specifické formy ko-	> hospodárně dýchá, vyslovuje > zpívá v jednohlase v durových tóninách s využitím správných pěveckých návyků > orientuje se v notovém zápise jednoduché jednohlase písně, tu na základě svých dispozic imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru > rozlišuje hru na zobcovou flétnu, klavír, housle, kytaru > pracuje nejméně s deseti písněmi, nejméně se 4 poslechovými skladbami a nejméně 2 hudebně pohybovými hrami > rozvíjí hlavový tón., měkké nasazení, výslovnost samohlásek na konci slov > odlišuje hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární	1. úroveň ♦ pěvecký a mluvní projev - pěvecké návyky (nasazení a tvorba tónu., dýchání, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) ♦ rytmus řeči a hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu, ♦ počátky jednoduchého dvojhlasu ♦ intonace v dur 2. úroveň ♦ dvojhlas a vícehlas - prodleva, tercsextový dvojhlas, kánon apod. ♦ intonace v moll	• zpěv nejméně deseti písní v durové tónině ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu • hlasová ozvěna - zjištění intonační úrovně žáka • rytmický řetězec • zpěv písně podle obrázkové osnovy • sólový a sborový zpěv písní	formy práce: - ve třídě - výchovný koncert - divadelní představení - sledování hudebních pořadů (rozhlas, televize) metody práce: - řízené vyučování - instruktáž - práce ve dvojici - skupinové vyučování - pozorování - poslech CD, MC, - samostatná práce - výchovný koncert - doplňovačky - didaktické hry - pohybová improvizace - rytmická deklamace - hra na tělo - intonační cvičení průřezová témata:

munikace probíhající mezi recipientem a tvůrcem hudby i k rozpoznávání a využívání tohoto způsobu vyjadřování □ získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti □ na základě této orientace k pochopení různorodé hudební a kulturní potřeby různých skupin, národů a národností				- MV - používá rozhlas a televizi jako zdroj informací o hudbě, naslouchá a vhodně vybírá hudbu)
		Instrumentální činnosti		
	> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře > pojmenuje a využívá nástroje z Orffova instrumentáře > s použitím hudebních nástrojů zrytmizuje a vytvoří doprovod k jednoduchému říkadlu nebo písni	1. úroveň ♦ hra na jednoduché nástroje - Orffův instrumentář ♦ rytmy a melodizace, improvizace – tvorba doprovodů 2. úroveň ♦ tvorba předehry, mezihry, dohry ♦ hra melodických doprovodů s použitím 1. – 5. stupně	• pracuje s čtvrtovými a osminovými hodnotami v 2/4 a 3/4 taktu - hrou na tělo • pomocí hry na tělo zrytmizuje jednoduché říkadlo • zazpívá a doprovodí pomocí jednoduchých hudebních nástrojů píseň nebo říkadlo	- MkV - tolerance k odlišnostem jiných národů, seznamování se s rozmanitostí různých kultur, tolerance vůči odlišnému přístupu různých náboženství k oslavám a svátkům - OSV - hudba podporující dobré mezilidské vztahy, pozitivní naladění mysli, komunikace v různých situacích, schopnost empatie, cvičení smyslového vnímání, Dovednost zapamatovat si, psychohygiena, odpočinek, spolupráce při hrách, význam a výhody při kooperaci ve skupině
		Hudebně pohybové činnosti		
	> Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty > reaguje pohybem na znějící hudbu	1. úroveň • taktování, pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybová improvizace 2. úroveň • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby – pantomima a improvizace • orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách	• Předvede dvě hudebně pohybové hry umí pohybově vyjádřit charakter jednoduché melodie improvizace - reakce na změny hudby pohybem • výtvarný projev - vyjádření emocionálního vlivu hudby • lidové tance - poskočný krok- polka	mezipředmětové vztahy: - ČJ - mateřská řeč - odlišnosti jiných jazyků (nářečí, různé kraje ČR) - PRV - ochrana životního prostředí, vztah ke zvířatům, rostlinám i lidem -pantomimické vyjádření povolání a řemesel TV - rytmické tance, - doprovodné pohybové hry k Písňím
		Poslechové činnosti		
	• rozlišuje jednotlivé kvality tónů • rozpozná v proudu znějící hudby některé znějící nástroje	1. úroveň • kvality tónů - délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny - souzvuk, akord	• sluchově rozliší pěvecky a instrumentálně hudební kontrasty (sbory, instrumentální činnosti) • sluchově rozliší různé zvuky -	- VV - výtvarné ztvárnění textu písní, zpěv podle obrázku - ČJ - poslech písní v cizím jazyce, zpěv písní v mateřském jazyce

		• hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, kontrast a gradace, melodie sestupná a vzestupná • zvukomalba- pouze na základě poslechu 2. úroveň • metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	hudební zvukové pexeso • rozlišuje charakter melodie poslechem (vzestupná, sestupná, lomená) • rozlišuje hudbu k slavnostním příležitostem od hudby populární (hymna, populární hudba)	- PČ - pomůcky pro hudebně pohybové hry, výroba vlastních hudebních nástrojů
--	--	---	---	--

4. – 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy . . .)
		Jednotlivé činnosti v hudební výchově		
		Vokální činnosti		
☐ pronikání do podstaty hudby a hudebního umění a k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince i celé společnosti prostřednictvím společných i vlastních vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit	> imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru jednoduchou píseň popř. intonuje > využívá při zpěvu vědomě správné pěvecké návyky > zpívá v jednohlase, popř. v dvojhase v durových i mollových tóninách	1. úroveň ♦ pěvecký a mluvní projev - pěvecké návyky (nasazení a tvorba tónu., dýchání, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) ♦ Průprava dvojhlasu	• pracuje s nejméně deseti písněmi (durová i mollová tónina) • pracuje s osmi poslechovými skladbami v dur a moll • sólový a sborový zpěv písní	formy práce: - ve třídě - výchovný koncert - divadelní představení - sledování hudebních pořadů - rozhlas, televize metody práce: - řízené vyučování

□ ke kultivovanosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie □ rozvíjení produkční schopnosti instrumentálními, poslechovými a hudebně-poslechovými aktivitami □ k seznámení emocionálního působení hudební kultury a vytváření mostů mezi lidmi □ chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace probíhající mezi recipientem a tvůrcem hudby i k rozpoznávání a využívání tohoto způsobu vyjadřování □ získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti □ na základě této orientace k pochopení různorodé hudební a kulturní potřeby různých skupin, národů a národností	> pracuje nejméně s 10 písněmi (v dur i moll)	2. úroveň • 8. stupeň a spodní 5. stupeň, volné nástupy 2., 4., 6. a spodního 7. stupně • zpěv české hymny		- instruktáž - práce ve dvojici - skupinové vyučování - pozorování - poslech CD, MC - samostatná práce - výchovný koncert - doplňovačky - didaktické hry - pohybová improvizace - rytmická deklamace - hra na tělo - metody pro rozvoj dovednosti - intonační cvičení
		Instrumentální činnosti		Průřezová témata: - MV - používá rozhlas a televizi jako zdroj informací o hudbě, naslouchá a vhodně vybírá hudbu) - MkV - tolerance k odlišnostem jiných národů, seznamování se s rozmanitostí různých kultur, tolerance vůči odlišnému přístupu různých náboženství k oslavám a svátkům
	> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace > orientuje se v zápisu jednoduché písně i skladby zapsané v durové či mollové tónině a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje > využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i interpretaci skladeb a úryvků písní a říkadel	1. úroveň • hra na jednoduché hudební nástroje • rytmičtější a melodizace, improvizace - tvorba doprovodů, přede hry, mezihry a dohry 2. úroveň • interpretace motivů, témat jednoduchých skladbiček • grafický záznam melodie a skladby	• umí doprovodit alespoň 2 písně pomocí hudebních nástrojů • práce se skupině - žáci si vyberou svou oblíbenou píseň a doprovodí ji nejméně 4 nástroji - dle počtu členů • pozná a pojmenuje alespoň 10 hudebních nástrojů	
		Hudebně pohybové činnosti		
	> ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků a na základě individuálních schopností a dovedností vlastní pohybové improvizace, vyjadřuje pohybem ve spojení s hudbou své vlastní pocity a představy > reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie > chápe základní společenskou funkci hudby	1. úroveň • taktování, pohybový doprovod znějící hudby (taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybová improvizace) • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a improvizace 2. úroveň • orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce	• umí čtyři hudební pohybové hry • rytmičuje a melodizuje texty, obměňuje hudební modely v dur v rozsahu sexty • dokáže improvizací vyjádřit různé žánry hudby • ve dvojicích předvede polkový a valčíkový taneční krok	- OSV - hudba podporující dobré mezilidské vztahy, pozitivní naladění mysli, komunikace v různých situacích, schopnost empatie, cvičení smyslového vnímání, dovednost zapamatovat si, psychohygienu, odpočinek, spolupráce při hrách, význam a výhody při kooperaci ve skupině

	pohybů při tanci a pohybových hrách		
	Poslechové činnosti		mezipředmětové vztahy:
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů • rozpozná v proudu znějící hudby některé užité elementární hudební výrazové prostředky metro rytmické, tempové, dynamické i výrazné harmonické změny, všimá si některých sémantických prvků a chápe jejich význam ve skladbě • odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • pracuje s nejméně 8 poslechovými skladbami (dur i moll) • nabývá povědomí o významu B. Smetany, A. Dvořáka • nabude povědomí o skladatelském významu J. S. Bacha, V. A. Mozarta, L. Janáčka	1. úroveň • kvality tónů - délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny - souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, kontrast a gradace, melodie sestupná a vzestupná • zvukomalba- pouze na základě poslechu • metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 2. úroveň hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy • interpretace hudby	• sluchově rozezná alespoň 6 hudebních nástrojů v hudební skladbě • dokáže rozlišit, do jaké oblasti předváděný zvuk patří - domácnost, příroda, škola, koncert • má povědomí o významu B. Smetany a A. Dvořáka • má povědomí o skladatelském významu J. S. Bacha, V. A. Mozarta, L. Janáčka	- ČJ - mateřská řeč - odlišnosti jiných jazyků (nářečí, různé kraje ČR) - PŘ - ochrana životního prostředí, vztah ke zvířatům, rostlinám i lidem, pantomimické vyjádření povolání a řemesel - TV - rytmické tance, doprovodné pohybové hry k písním - VV - výtvarné ztvárnění textu písní, zpěv podle obrázku - AJ/ČJ - poslech písní v cizím jazyce, zpěv písní v mateřském jazyce - PČ - pomůcky pro hudebně pohybové hry, výroba vlastních hudebních nástrojů

4.5.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1/0	1/0	1/0	2/0	2/0

Předmět výtvarná výchova se vyučuje od 1. do 5. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně v 1. – 3. ročníku, ve 4. a 5. ročníku po hodinách týdně bez využití disponibilní časové dotace. Výuka tohoto předmětu probíhá v kmenových třídách.

Výtvarná výchova je zaměřena na:

- rozvíjení a uplatnění vlastního vnímání, myšlení, prožívání a fantazie žáka
- užívání různých uměleckých prostředků
- chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence

V předmětu výtvarná výchova se upřednostňuje samostatná práce žáků, příležitostně práce ve skupině.

Výtvarnou výchovou prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní, sociální, mravní rozvoj (např. cvičení smyslového vnímání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost, rozhodování z hlediska různých typů problémů)

MkV - kulturní diferenciaci, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita (např. poznávání vlastního kulturního zakotvení)

EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka k přírodě (např. estetické ztvárnění ekosystémů les a voda, v rámci různých projektů výtvarné zpracování daného problému . . .).

MV – fungování a vliv médií, tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

VDO – principy demokracie při společné práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, práce s literaturou ilustrátorů a malířů, skladatelů, historie, atd., třídění informací, rozlišení podstatné a

nepodstatné informace

- vedeme žáky k sebehodnocení, obhajobě své práce
- využíváme samostatné práce a organizování akcí s využitím nápadů a tvořivosti žáků (dle schopností a talentu v estetické oblasti)
- zapojujeme žáky do soutěží, projektů, výstav, školních a mimoškolních prezentací, do tvorby školního zpravodaje
- snažíme se vytvářet takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch (ocenění úspěchů, motivace k další práci)
- vedeme žáky prostřednictvím vlastní tvorby k vnímání jedinečnosti okamžiku, k prožití práce a vytvoření světa představ a fantazie

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky pojmenovat problém - řešení situace: zhodnocení výhod a nevýhod, porovnání (psychologický význam barev, hra s barvou atd.)
- učíme žáky rozhodnout se a vedeme je k zodpovědnosti
- vedeme žáky k organizaci postupu práce
- umožňujeme žákům vyhledávat informace pro řešení problému
- zapojujeme celý kolektiv při řešení problému
- vedeme žáky k využívání experimentu, představy a intuice v tvůrčí práci a získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, ale i vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování myšlenek (prožitek z uměleckého díla)
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními
- podporujeme přátelské vztahy mezi třídami, společné akce a výstavy
- vedeme žáky k pochopení umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka jako prostředku komunikace
- vedeme žáky k chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti, umění vyjádřit, jak na člověka umělecké dílo působí

Kompetence sociální a personální

- používáme skupinovou práci žáků (vzájemná tolerance, vstřícnost)
- učíme žáky stanovit pravidla chování a respektovat je (chování k sobě navzájem i k dospělým, vzájemně si pomáhat)
- učíme žáky vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- rozvíjíme v dětech zdravé sebevědomí (mít rád sám sebe) -vedeme žáky k toleranci
- rozvíjíme kreativního jedince se smyslem pro originalitu a vlastní výraz

Kompetence občanské

- učíme žáky zodpovědnosti, samostatnosti, být flexibilní

- učíme žáky orientovat se ve společenském dění
- vedeme žáky ke schopnosti nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- zapojujeme žáky do kulturního dění a spoluvytváříme jejich pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, úklid pracovního místa)
- prakticky i teoreticky seznamujeme žáky s výtvarnými technikami a prostředky
- vychováváme k bezpečnosti, hygieně, zručnosti, sebeobsluze
- klademe důraz na dělbu práce v kolektivu
- dbáme na tvorbu vstřícné a podnětné atmosféry při práci
- využíváme názorných pomůcek
- vhodně motivujeme k práci

Kompetence digitální

Žáci:

- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

1. – 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ..	Učivo	možné evaluační nástroje	poznámky- (možné formy, a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy ...)
		Rozvíjení smyslové citlivosti		
□ pochopení výtvarného umění jako prostředku komunikace □ uvědomování si sebe sama jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu □ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, chápání procesu tvorby jako způsob vyjadřování osobních prožitků i jevů a užívání výtvarných pojmů jako prostředku komunikace □ výběru takových dovedností, které už zná a které mu pomohou úkol splnit □ posouzení výsledků své práce a porovnání s ostatními □ dodržování zvoleného postupu práce	> rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ > v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace > vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje > interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností > na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	1. úroveň • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie (např. různé druhy, zhušťování a zředňování čar), tvary, objemy, světlostní a barevné kvality (např. barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní) textury (např. získáváním a uplatňováním poznatků o reliéfní kompozici, otisky, odlitky) - jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny (např. podobnost kontrast, rytmus - rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů, řazení různých tvarů vystřihovaných), rozvržení v ploše (např. s využitím geometrických prvků), objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů	• pozorování žáka - žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci • při samostatné práci, práci ve skupinách • autoevaluace žáků - co se dařilo a co zlepšit • tématická práce - např. Můj dům - v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti, plošné i prostorové uspořádání, volí vhodné prostředky, porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ, • Při evaluaci učitel vychází z individuálních schopností a dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na: - originalitu - uplatňovaná škála barevných kvalit - samostatnost - snaha • žakovské portfolio - pracovní, hodnotící, prezentační	formy práce: - práce v přírodě - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy metody práce: - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - vysvětlování - diskuse - objevování a řízené objevování vzdělávání žáků se SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - MkV - návštěva kulturních a

		prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama		historických památek, etnický původ, lidské vztahy - OSV - umění a kultura: rozvoj smyslového vnímání a tvořivosti - EV - vztah člověka k prostředí pozorování a vnímání s použitím všech smyslů, tvořivá spolupráce s ostatními - MV - vytvoření ilustrace k textu, porozumění mediálním symbolům, práce v realizačním týmu Mezipředmětové vztahy: - ČJ - literární výchova, sloh - PRV - PČ - HV
		Uplatňování subjektivity		
□ rozvíjení tvůrčího potenciálu □ vlastní tvorba opírající se o subjektivní jedinečné vnímání citění, prožívání a představy □ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu □ uvědomování si sebe sama jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu □ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby □ poznávání umění □ výběru takových dovedností, které už zná a které mu pomohou úkol splnit □ posouzení výsledku své práce a porovnání s ostatními □ dodržování zvoleného postupu práce	> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušenosti, vjemu, zážitků a představ > v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace > vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky > interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné	• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů (např. Adolf Born, Josef Lada, Jaroslav Malák , Miloslav Jágr, Helena Zmatlíková, Josef Čapek), volná malba, komunikační grafika např. pozvánky a plakáty, fotografie, reklama • motivace vizuálně obrazných vyjádření - motivace fantazijní, založená na smyslovém vnímání	• pozorování žáka - žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci • analýza prací žáků - vytvořených při samostatné práci, při práci ve skupinách • tématické práce • autoevaluace žáků - co se dařilo a co zlepšit • Při evaluaci učitel vychází z individuálních schopností a dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na: • originalitu • uplatňovaná škála barevných kvalit • samostatnost • snaha • žakovské portfolio - pracovní, hodnotící, prezentační	Formy práce: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy metody práce: - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení

	interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností > na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil			- besedy - výklad - diskuse - objeovávání a řízené objeovávání Vzdělávání žáků s SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - EV – vztah člověka k přírodě - MV - vytvoření ilustrace k textu, porozumění mediálním symbolům - práce v realizačním týmu - projektové dny, skupinová práce Mezipředmětové vztahy: - ČJ - literární výchova, sloh - PRV - PČ - HV
		Ověřování komunikačních účinků		
☐ užívání výtvarných pojmů jako prostředku komunikace ☐ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu ☐ tolerantní přístup ☐ vlastní tvorba opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy ☐ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ☐ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby ☐ výběru takových dovedností, které už zná a které mu pomohou úkol splnit	> rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušenosti vjemu, zážitků a představ > v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace > vnímá události různými smysly > vizuálně je vyjadřuje > interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné	• osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - pozornost k odlišným interpretacím vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledku tvorby	• diskuse – zapojení, obhajování svého názoru, vhodná argumentace • naslouchání promluvám druhých lidí • komunikační kruh - co jsem maloval, proč, co se mi povedlo, nepovedlo, možnost pochválit jiné spolužáky za spolupráci nebo za to, co se jim obzvláště podařilo • žákovské portfolio - pracovní, hodnotící, prezentační	Formy práce: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy metody práce: - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objeovávání a řízené objeovávání - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace

☐ posouzení výsledků své práce a porovnání s ostatními ☐ dodržování zvoleného postupu práce	interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností > na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření		- skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - diskuse - objevování a řízené objevování Vzdělávání žáků s SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - OSV - sociální rozvoj - umění jako prostředek komunikace, respektování názoru druhých, naslouchání, oceňování názoru druhých, vývoj vlastních postojů) - MV - práce v realizačním týmu , projektové dny, skupinová práce - VDO - hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, respektování kulturních a jiných odlišností, demokratické způsoby řešení konfliktu - MV - práce v realizačním týmu - projektové dny, skupinová práce Mezipředmětové vztahy: - ČJ - literární výchova, sloh - PRV - PČ - HV
---	--	---	--	---

4. – 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ..	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky- (možné formy, a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy ...)
		Rozvíjení smyslové citlivosti		
□ rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu □ vlastní tvorba opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy □ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu □ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu □ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i jevů a vztahů v mnohotvárném světě □ výběru takových dovedností, které už zná a které mu pomohou úkol splnit □ posouzení výsledků své práce a porovnání s ostatními □ dodržování zvoleného postupu práce □ uvědomění si zodpovědnosti své práce nebo práce skupiny □ běžnému používání výtvarných technik □ vytváření zásoby výtvarných technik a postupů	> při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) > při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností > nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě > osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky > porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace > nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie (např. různé druhy, přítlak, odlehčení, křížení, zhušťování a zředování čar), tvary, objemy, světlostní a barevné kvality (např. barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní) textury (např. získáváním a uplatňováním poznatků o reliéfní kompozici, otisky, odlitky) - jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny (např. podobnost kontrast, rytmus - rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů, řazení různých tvarů vystřihovaných), rozvržení v ploše (např. s využitím geometrických prvků), objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými	• pozorování žáka - žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci • při samostatné práci, práci ve skupinách • autoevaluace žáků - co se dařilo a co zlepšit • tématické práce - v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti, plošné i prostorové uspořádání, volí vhodné prostředky, porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ, • Při evaluaci učitel vychází z individuálních schopností a dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na: • originalitu • uplatňovaná škála barevných kvalit • samostatnost • snaha • rozvržení v ploše a objemu • výběr vizuálně obrazných prostředků • žakovské portfolio - pracovní, hodnotící, prezentační	formy práce: - práce v přírodě - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy metody práce: - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - vysvětlování - diskuse - objevování a řízené objevování Vzdělávání žáků s SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - MkV - návštěva kulturních a

		ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama, elektronická média		historických památek - OSV - umění a kultura: rozvoj smyslového vnímání a tvořivosti - EV - vztah člověka k prostředí pozorování a vnímání s použitím všech smyslů, tvořivá spolupráce s ostatními - MV - vytvoření ilustrace k textu, porozumění mediálním symbolům, práce v realizačním týmu - VDO - hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, demokratické způsoby řešení konfliktů Mezipředmětové vztahy: - ČJ - literární výchova, sloh - PRV - PČ - HV
		Uplatňování subjektivity		
☐ rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu ☐ vlastní tvorba opírající se o subjektivní jedinečné vnímání citění, prožívání a představy ☐ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu ☐ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ☐ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby ☐ poznávání umění ☐ výběru takových dovedností, které už zná a které mu pomohou úkol splnit ☐ posouzení výsledku své	> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) > užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy, v prostorovém vyjádření uspořádání prvku ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model > při tvorbě vizuálně obrazných	• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací se skutečností, využití tvarové a barevné nadsázky • typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, komunikační grafika např. pozvánky a plakáty, fotografie, reklama	• pozorování žáka - žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci • analýza prací žáků - vytvořených při samostatné práci, při práci ve skupinách • Tematické práce • autoevaluace žáků - co se dařilo a co zlepšit • projekty na různá témata - v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti, pro plošné i prostorové uspořádání volí vhodné prostředky, porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušenosti, vjemu, zážitků a představ, • Při evaluaci učitel vychází z	Formy práce: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy metody práce: - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce

práce a porovnání s ostatními □ dodržování zvoleného postupu práce □ chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence □ uvědomění si zodpovědnosti za svou práci nebo práci skupiny □ běžnému používání výtvarných technik □ vytváření zásoby výtvarných technik a postupů	vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy > nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě > osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně i prostředků a postupů současného výtvarného umění) > porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace > nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• motivace vizuálně obrazných vyjádření - motivace fantazijní, založená na smyslovém vnímání	individuálních schopností a dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na: • originalitu • uplatňovaná škála barevných kvalit • samostatnost • snaha • žakovské portfolio - pracovní, hodnotící, prezentační	- exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - diskuse - objevování a řízené objevování Vzdělávání žáků s SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - MV - vytvoření ilustrace k textu, porozumění mediálním symbolům - VDO - hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, respektování kulturních a jiných odlišností, demokratické způsoby řešení konfliktu - MV - práce v realizačním týmu - projektové dny, skupinová práce Mezipředmětové vztahy: - ČJ - literární výchova, sloh - VL - PŘ
		Ověřování komunikačních účinků		
□ rozvíjené tvůrčího potenciálu, kultivování projevu □ užívání výtvarných pojmů jako prostředku komunikace □ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry	> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a	• osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - pozornost k odlišným interpretacím vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a	• diskuse – zapojení, obhajování svého názoru, vhodná argumentace • naslouchání promluvám druhých lidí • komunikační kruh - co jsem	Formy práce: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy metody práce:

pro tvorbu □ tolerantní přístup □ vlastní tvorba opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy □ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu □ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby □ výběru takových dovedností, které už zná a které mu pomohou úkol splnit □ posouzení výsledků své práce a porovnání s ostatními □ dodržování zvoleného postupu práce □ uvědomění si zodpovědnosti za svou práci nebo práci skupiny □ běžnému používání výtvarných technik □ vytváření zásoby výtvarných technik a postupů	jiné) > užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvku ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model > při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy > nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě > osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně i prostředků a postupů současného výtvarného umění) > porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace > nalézá a do komunikace v	přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), • proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření	maloval, proč, co se mi povedlo, nepovedlo, možnost pochválit jiné spolužáky za spolupráci nebo za to, co se jim obzvláště podařilo • žákovské portfolio - pracovní, hodnotící, prezentační	- výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - diskuse - objevování a řízené objevování Vzdělávání žáků s SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - OSV - sociální rozvoj - umění jako prostředek komunikace, respektování názoru druhých, naslouchání, oceňování názoru druhých, vývoj vlastních postojů) - MV - práce v realizačním týmu, projektové dny, skupinová práce - VDO - hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, respektování kulturních a jiných odlišností, demokratické způsoby řešení konfliktu - MV - práce v realizačním
---	---	---	---	---

	sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil			týmu - projektové dny, skupinová práce Mezipředmětové vztahy: - ČJ - literární výchova, sloh - PRV - PČ - HV
--	---	--	--	--

4.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a

realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.6.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0

Předmět je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci dvě hodiny týdně bez využití disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v tělocvičně ZŠ, na školním dvoře nebo na obecním hřišti.

Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Kromě toho je obsah předmětu realizován v blocích (sportovní soutěže, výuka bruslení – na obecním hřišti dle podmínek, kurz plavání – bývá zařazován vždy po 3 letech pro žáky všech ročníků).

Z průřezových témat jsou začleněna:

OSV – osobnostní, sociální, morální rozvoj (sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, rozhodovací dovednosti)

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života

VDO – smírné řešení konfliktů, principy demokracie

MkV – kulturní diferenciacie, lidské vztahy (sporty jiných kultur, olympijské hry)

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání sportovních informací v tisku a jiných médiích)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánují, organizují a řídí vlastní učení
- používají správnou terminologii a symboliku
- vnímají zdraví jako životní hodnotu

Učitel:

- účelně strukturuje vzdělávací obsah vzhledem ke zvoleným cílům
- prezentuje učivo věcně správně
- vede žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- nenechají se odradit případným nezdarem
- činí uvážlivá rozhodnutí
- umějí hledat argumenty pro přijetí či odmítnutí tvrzení

Učitel:

- rozvíjí sebevědomí žáků
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti

Kompetence komunikativní

Žáci:

- si sdělují své myšlenky a názory
- rozumějí běžně užívaným gestům, terminologii a symbolice

Učitel:

- prezentuje učivo věcně správně
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- se orientují v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- si mezi sebou rozdělují úkoly a role
- pracují v heterogenních skupinách
- vzájemně si radí a pomáhají

Učitel:

- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Kompetence občanské

Žáci:

- chápou fyzickou zdatnost a duševní pohodu jako jeden z předpokladů k uplatnění ve společnosti
- dodržují stanovená pravidla
- vzájemně oceňují svou práci
- sdělují si své pocity
- respektují pravidla fair play

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel
- vede žáky k tomu, aby se dokázali zastat druhého
- vede žáky k sebehodnocení a hodnocení
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence pracovní

Žáci:

- zapojují se do aktivních činností podporujících zdraví
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví

- ve svých činnostech a dovednostech prokazují nárůst kvality

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok -je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence digitální

Žáci:

- individuálně vyhledávají a ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování

Učitel:

- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi

1. – 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy. ..)
		Činnosti ovlivňující zdraví		
☐ chápání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty ☐ získávání orientace v základních názorech na zdraví, na to, co je a není zdravé, co může zdraví prospět a co ho poškozuje	> zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu preventivní a kolektivní pohybové činnosti (především v návaznosti na vlastní svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.) s pomocí učitele a rodičů	• význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáka., délka a intenzita pohybu, vytváření pozitivního vztahu žáka k pohybovým aktivitám • zdatnost a manipulace se zatížením - seznámí se se svými pohybovými přednostmi a nedostatky a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, sezení, držení těla ve stoji, dýchání, správné zvedání	• pozorování žáka - při samostatné činnosti (cvičení), při dodržování zásad hygieny při TV a bezpečnosti při činnostech • autoevaluace - sebekontrola (např. držení těla, sezení), srovnávání	formy práce: - činnosti v tělocvičně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti v přírodě metody práce: - pozorování

□ využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu □ aby si vybral vhodné prostředí pro TV činnosti □ pravidelnému cvičení a ke cvičení podle individuálních potřeb □ seznamování se s bezpečnostními pravidly při činnostech s náradím a náčiním □ takovému cvičení, aby chránil zdraví své i ostatních □ dodržování pracovního řádu tělocvičny, hřiště, plaveckého bazénu	> používá hlavní zásady pohybové hygieny a správného držení těla > používá pravidla bezpečného chování při pohybových činnostech ve známém prostředí > reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	zátěže • příprava organismu - před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení • prevence a korekce jednostranného tělesného a duševního zatížení • průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • protahovací a napínací, strečinková cvičení volená podle účelu nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáka • cvičení kompenzační (po statické práci vsedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) • cvičení pro správné držení těla v různých polohách pracovních i cvičebních • cvičení vyrovnávací - korektivní (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků) • psychomotorická cvičení • cvičení motivační, tvořivá, napodobivá • cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, základní zásady hygieny při turistice, pobytu v přírodě a plavání, stravování a pití na turistické akci • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, první pomoc v podmínkách TV, základní bezpečnostní pravidla při cvičení, při hrách, při bruslení, plavání, při pohybu v areálu bazénu	současných a předchozích schopností a dovedností, zápis do tabulky hodnot (dle věku s pomocí učitele), seznamuje se s pomocí učitele a spolužáků se stavem své tělesné zdatnosti, srovnávání se se spolužáky na stejné úrovni (míra zlepšení) • testy zdatnosti - (různé druhy), dílčí hodnocení	- instruktáž ve dvojicích - praktická ukázka - metody vytváření týmu - aktivní předávání poznatků - praktická činnost první pomoci - činnosti ve skupinách průřezová témata: - OSV – osobnostní rozvoj mezipředmětové vztahy: - pohybová cvičení a hry v jiných předmětech - v každé hodině správné sezení a držení těla, tělovýchovné chvilky - PRV, PŘ - denní režim, stavba těla péče o zdraví, první pomoc, návykové látky
		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Gymnastika 1. úroveň - akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad, kotoul vpřed a vzad, jejich modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu z můstku, skoky prosté odrazem snožmo z můstku,	- pozorování žáka - při samostatné činnosti, při činnostech v družstvu, při činnostech v kolektivních hrách, při činnostech s hudbou, náčiním, při praktických činnostech	formy práce: - činnosti v tělocvičně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti ve třídě - činnosti v přírodě

mezilidskými vztahy □ chápání zdraví, zdatnosti a výkonnosti jako významného předpokladu pro dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu □ aktivní zapojení do činností a aktivit školy podporujících zdraví □ tomu, aby si ujasnil svůj úkol v družstvu (za pomoci učitele) □ tomu, aby s pomocí učitele připravil náradí a náčiní □ jednání podle pravidel stanovených učitelem a třídou a podle závazných pravidel kolektivních her a k dodržování pravidel fair-play □ rozpoznání u druhých i u sebe, které pravidlo naplňuje a které porušuje □ tomu, aby při potížích a nezdaru nesváděl vinu na druhé (kol.sporty) □ projevům radosti z úspěchů celého družstva □ neustálému zlepšování s pomocí učitele a rodičů □ ke klidnému přijímání pochvaly i kritiky □ tomu, aby se zastal slabšího a věděl, kde požádat o pomoc □ tomu, aby se nevzdával při prvním neúspěchu neopakoval stále stejné chyby	činnosti, představy, nálady, rytmy, melodie atd. > projevuje v souladu s činností, vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahy, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu). > používá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti. > pomáhá organizovat nenáročnou pohybovou hru za pomoci učitele (soutěže)	výskok do vzporu dřepmo se sníženou švédskou bednou odrazem z můstku, přeskok dvou až čtyř dílů bedny odrazem z můstku - kladinka - chůze s dopomocí, chůze bez dopomoci 2. úroveň - stoj na rukou s dopomocí, akrobatické kombinace, roznožka přes kozu našší odrazem z můstku, modifikace chůze na kladince • Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, tanec - základy rytmické gymnastiky 1. úroveň Soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a používání rytmu, tempa a melodie, základní estetický pohyb těla a jeho části Chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla), rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché tance, vzájemné chování při tanci 2. úroveň - aerobik pro děti, lidové a moderní tance, jiné kondiční formy cvičení s hudbou • Úpoly - průpravné úpoly (přetahy, přetlaky) - zařazeno v tématu pohybové hry • Atletika - běh - rychlý a vytrvalostní - zjednodušené startovní povely a signály, průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, rychlý běh na 20 - 60 metrů, motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáka), základy nízkého a polovysokého startu, běžecká abeceda - skok do dálky z místa a z rozběhu - odraz z pásma širokého 50 cm (ze 3-4 dvojkroků), spojení rozběhu s odrazem - hod míčkem - z místa, hod z chůze	spojených s výkonnostním měřením) - autoevaluace - sebekontrola, srovnávání předšlých a současných dovedností a výkonu uvnitř týmu, (jak se kdo zapojil a spolupracoval, hry fair play), - test zdatnosti - základní pohybové testy kolektivní evaluace, (především v kolektivních hrách), týmová práce jako celku, diskuze o týmové práci	- školní výlet - vycházka do okolí školy metody práce: -instruktáž - metody vytváření týmu - okamžité aktivní zapojení - aktivní předávání poznatků - aktivní pozorování a zpětná vazba - procvičování ve dvojicích a skupinách - týmová práce - střídání dvojic a trojic - aktivní sebehodnocení - vzory rolí - sledování sama sebe - konzultace se spolužáky - testy zdatnosti - vyhodnocování aktivit - soutěže družstev - soutěže jednotlivců a skupin sportovní olympiáda průřezová témata: - MkV- kolektivní sporty a snaha o zapojení všech dětí, sporty jiných kultur - OSV - komunikace a spolupráce, mezilidské vztahy, vzájemné poznávání - EV - posílení vztahu k přírodě a zdravému životnímu stylu mezipředmětové vztahy: - PRV, PŘ- ochrana přírody, orientace v terénu, první pomoc - HV - rytmus, lidové Prevence sociálně patologických jevů:
---	--	---	---	---

□ zapojení do práce tělovýchovných zájmových kroužků		• Pohybové hry s různým zaměřením 1. úroveň - pro osvojování různých způsobů lokomoce, pro manipulaci s různým náčiním, pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pro zdokonalování nových pohybových dovedností, hry soutěživé a bojové, pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti, kontaktní, se specifickým účinkem (vyrovnávací, relaxační, motivační a jiné) 2. úroveň - variace her jednoho druhu, využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní (např. PET láhve s pískem, padák ...) • Sportovní hry 1. úroveň - vybíjená, minifotbal, držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou), základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou) 2. úroveň - minibasketbal, vedení míče driblínkem, střelba na koš, přehazovaná • Turistika, pobyt v přírodě 1. úroveň - chůze v terénu (ve skupině, pochodovém tvaru) do 8 km, chůze a běh po vyznačené trase (s překonáváním překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů, orientace podle zjednodušeného plánu okolí školy), aplikace pohybových her v přírodním prostředí, základní dovednosti spojené s tábořením (rozdělávání ohně, ošetření drobných poranění), elementární ochrana přírody 2. úroveň - prodloužení turistické trasy podle schopností žáků, příprava turistické akce		- vliv kouření a alkoholu na sportovní výkonnost - sport jako prevence Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka a jeho fyzické možnosti a dovednosti
---	--	--	--	--

		• Plavání - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti • Bruslení - v závislosti na přírodních podmínkách pohyb po ledě bez bruslí (odbourávání zábran) - bruslení – rovnováha, bezpečný pohyb na bruslích		
		Činnosti podporující pohybové učení		
□ poznávání zdrojů informací o zdraví □ získávání informací, jejich hodnocení a využívání □ vyjádření svého názoru, k svěření se se zdravotním problémem □ porozumění některým termínům, znakům a symbolům používaným v TV (názvosloví) □ reagování a učení se na základě zvukových a pohybových pokynů jednoduchému zaznamenávání vlastních výkonů (např. tabulkou) □ používání srozumitelných výrazů v komunikaci □ vyslechnutí druhého aniž by ho přerušoval □ vyjádření nesouhlasu přiměřenou a kultivovanou formou	> používá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence > reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace > jedná v duchu fair play (dodržuje pravidla her a soutěží; pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje) > respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví > změří základní pohybové výkony (s pomocí učitele) a porovná je s předchozími výsledky (zhoršení – zlepšení) > jednoduchými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti > jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a	• základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, značky • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu v gymnastice, průpravných, kondičních, koordinačních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích., tvořivých a jiných cvičeních (např. stoj, stoj rozkročený, klek, sed, leh), základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem a používaným náčiním, • základní pokyny týkající se běhu, skoku a hodů. • základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi sportovních her, pojmy spojené s vycházkami a výlety do přírody • organizace prostoru a činností, výběr sportovní výstroje a výzbroje, vhodné oblečení pro gymnastické, atletické činnosti, kolektivní hry v tělocvičně i na hřišti, bruslení, plavání, výlety do přírody a turistiku; • pojmy spojené s částmi sportovního hřiště, tělocvičny; názvy používaného nářadí a náčiní, jeho příprava a úklid, využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • hra fair play, základní spolupráce ve hře • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • základní role ve hře, pravidla zjednodušených	• pozorování žáka – při jednání a chování žáka, při různých činnostech, při užívání tělovýchovných pojmů a při reakci na ně • při spolupráci a komunikaci při pohybových činnostech (hra fair play, pravidla her), při praktických činnostech (měření výkonů) • autoevaluace – sebehodnocení žáka, jak se sám zapojil do činností a zda dodržoval stanovená pravidla, porovnávání svých výkonů • kolektivní evaluace • diskuze	formy práce: - činnosti v tělocvičně - činnosti na školním hřišti - činnosti v přírodě metody práce: - instruktáž - ukázka žáka, učitele - aktivní pozorování a zpětná vazba - vzájemné učení - syntéza a analýza informací - praktická ukázka - práce s tiskem - výklad pravidel - modelové situace - diagnostika a hodnocení - sebehodnocení - praktické měření průřezová témata: - MkV - tradice olympijských her - OSV - sociální vztahy, komunikace verbální i neverbální - VDO - demokratické řešení konfliktů (při hře)

	reaguje na pokyny k vlastním chybám > spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	sportovních her, závodů, hra fair play • vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech • posuzování a měření pohybových činností - dovedností a výkonů • sebehodnocení, objektivnost pokusů, měření s pásmem • historie a současnost sportu, rekreační a výkonnostní sport • školní sportovní olympiády a soutěže, soutěžní a přátelská utkání v kolektivních sportech		- MV - výběr informací z tematických časopisů a internetu mezipředmětové vztahy: - PRV, M - jednotky a veličiny měření, převody jednotek, numerace - ČJ - pozvánka, vzájemná komunikace
--	--	---	--	--

4. – 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	Učivo	Možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Činnosti ovlivňující zdraví		
☐ chápání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty ☐ získávání orientace v	> zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu preventivní a kolektivní pohybové činnosti	• význam pohybových aktivit pro zdraví, pohybový režim - různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovednosti, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) za	• pozorování žáka - při samostatné činnosti (cvičení), při dodržování zásad hygieny při TV a	formy práce: - činnosti v tělocvičně - činnosti v plaveckém bazénu

základních názorech na zdraví, na to, co je a není zdravé, co může zdraví prospět a co ho poškozuje □ využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu □ aby si vybral vhodné prostředí pro TV činnosti □ pravidelnému cvičení a ke cvičení podle individuálních potřeb □ seznamování se s bezpečnostními pravidly při činnostech s náradím a náčiním □ takovému cvičení, aby chránil zdraví své i ostatních □ dodržování pracovního řádu tělocvičny, hřiště, plaveckého bazénu	(především v návaznosti na vlastní svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.) > podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti > používá hlavní zásady pohybové hygieny > používá hlavní zásady správného držení těla > používá pravidla bezpečného chování při pohybových činnostech ve známém prostředí > adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka a při vlastním úrazu	pomoci učitele a rodičů v denním režimu). Význam přípravy organismu před cvičením. Rozvoj činnosti z prvního období • způsoby ovlivňování zdravotně orientované zdatnosti, manipulace se zařízením — průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu atd. • správné držení těla - aktivní pohyb v hodinách TV i mimo vyučování, zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, nošení břemen; zdravotní cvičení — tělovýchovné chvilky • příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po ukončení činnosti • význam soustředění při cvičení; konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - vysvětlení učitele, základní technika jednotlivých cviků, podstata únavy - jednostranná zátěž a svalová nerovnováha, vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení ve škole i doma • prevence a korekce jednostranného tělesného a duševního zatížení - zařadit učivo z prvního období, provádět stejné činnosti založené na vyšší úrovni • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - osobní hygiena při různých pohybových aktivitách; škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a používání drog na zdraví a pohybovou výkonnost, hygiena při dalších pohybových aktivitách (plavání, turistika, bruslení); stravování a pití na turistických akcích a sportovních soutěžích • bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorách; ošetření větších poranění a přivolání lékaře, základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení; zásady bezpečnosti při pohybu na ledě	bezpečnosti při činnostech • autoevaluace - sebekontrola (např. držení těla, sezení), srovnávání současných a předchozích schopností a dovedností, zápis do tabulky hodnot (dle věku s pomocí učitele), seznamuje se s pomocí učitele a spolužáků se stavem své tělesné zdatnosti, srovnávání se se spolužáky na stejné úrovni (míra zlepšení) • testy zdatnosti - (různé druhy), dílčí hodnocení	- činnosti na hřišti - činnosti v přírodě metody práce: - pozorování - instruktáž ve dvojicích - praktická ukázka - metody vytváření týmu - aktivní předávání poznatků - praktická činnost první pomoci - činnosti ve skupinách - beseda s lékařem, zdravotní sestrou průřezová témata: - OSV – sebezpoznání mezipředmětové vztahy: - pohybová cvičení a hry v jiných předmětech - v každé hodině správné sezení a držení těla, tělovýchovné chvilky - PRV, PŘ - denní režim, stavba těla péče o zdraví, první pomoc, návykové látky
		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
□ pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody □ propojování činností a jednání souvisejících se	> používá (zvládá) osvojované pohybové dovednosti na úrovni svých pohybových předpokladů	Gymnastika 1. úroveň - akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad, kotoul vpřed a vzad, jejich modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu	- pozorování žáka - při samostatné činnosti, při činnostech v družstvu, při činnostech v kolektivních hrách, při činnostech s hudbou, náčiním, při	formy práce: - činnosti v tělocvičně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti ve třídě

zdravím a zdravými mezilidskými vztahy □ chápání zdraví, zdatnosti a výkonnosti jako významného předpokladu pro dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu □ aktivní zapojení do činností a aktivit školy podporujících zdraví □ tomu, aby si ujasnil svůj úkol v družstvu (za pomoci učitele) □ tomu, aby s pomocí učitele připravil náradí a náčiní □ jednání podle pravidel stanovených učitelem a třídou a podle závazných pravidel kolektivních her a k dodržování pravidel fair-play □ rozpoznání u druhých i u sebe, které pravidlo naplňuje a které porušuje □ tomu, aby při potížích a nezdaru neshledával vinu na druhé (kol.sporty) □ projevům radosti z úspěchů celého družstva □ neustálému zlepšování s pomocí učitele a rodičů □ ke klidnému přijímání pochvaly i kritiky □ tomu, aby se zastal slabšího a věděl, kde požádat o pomoc □ tomu, aby se nevzdával při prvním neúspěchu neopakoval stále stejné	> vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy, melodie atd. > projevuje v souladu s činností, vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu). > používá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti. > pomáhá organizovat nenáročné pohybové hry za pomoci učitele (soutěže) > orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště > samostatně získává potřebné informace	z můstku, skoky prosté odrazem snožmo z můstku, výskok do vzporu dřepmo se sníženou švédskou bednou odrazem z můstku, přeskok dvou až čtyř dílů bedny odrazem z můstku - kladinka - chůze bez dopomoci, chůze bez dopomoci 2. úroveň - stoj na rukou s dopomocí, akrobatické kombinace, roznožka přes kozu našir odrazem z můstku, modifikace chůze na kladince s doprovodnými pohyby rukou • Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, tanec - základy rytmičké gymnastiky 1. úroveň Soustředění na hudební a rytmičké doprovod, vnímání a používání rytmu, tempa a melodie, základní estetický pohyb těla a jeho části, krok poskočný, přísunný Chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla), rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché tance, vzájemné chování při tanci 2. úroveň - aerobik pro děti, lidové a moderní tance, jiné kondiční formy cvičení s hudbou • Úpoly - průpravné úpoly (přetahy, přetlaky) - zařazeno v tématu pohybové hry • Atletika - běh - rychlý a vytrvalostní - zjednodušené startovní povely a signály, průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, rychlý běh na 60 metrů, motivovaný běh v terénu až do 15 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáka), základy nízkého a polovysokého startu, běžecká abeceda - skok do dálky z místa a z rozběhu - odraz z pásma širokého 50 cm (ze 3-4 dvojkroků), spojení rozběhu s	praktických činnostech spojených s výkonnostním měřením) - autoevaluace - sebekontrola, srovnávání předšlých a současných dovedností a výkonu uvnitř týmu, (jak se kdo zapojil a spolupracoval, hry fair play), - test zdatnosti - základní pohybové testy kolektivní evaluace, (především v kolektivních hrách), týmová práce jako celku, diskuze o týmové práci	- činnosti v přírodě - školní výlet - vycházka do okolí školy metody práce: - instruktáž - metody vytváření týmu - okamžité aktivní zapojení - aktivní předávání poznatků - aktivní pozorování a zpětná vazba - procvičování ve dvojicích a skupinách - týmová práce - střídání dvojic a trojic - aktivní sebehodnocení - vzory rolí - sledování sama sebe - konzultace se spolužáky - testy zdatnosti - vyhodnocování aktivit - soutěže družstev - soutěže jednotlivců a skupin - sportovní olympiáda průřezová témata: - MkV- kolektivní sporty a snaha o zapojení všech dětí, sporty jiných kultur - OSV - komunikace a spolupráce, mezilidské vztahy, vzájemné poznávání - EV - posílení vztahu k přírodě a zdravému životnímu stylu mezipředmětové vztahy: - PR- ochrana přírody, orientace v terénu, první
---	--	--	---	---

chyby ☐ zapojení do práce tělovýchovných zájmových kroužků		odrazem - hod míčkem - z místa, hod s rozběhem • Pohybové hry s různým zaměřením 1. úroveň - variace her jednoho druhu, využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní (např. PET lahve s pískem, padák ...) • Sortovní hry - průpravné sportovní hry, hry podle zjednodušených pravidel, kontrola nad míčem, vybíjená, minifotbal, držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou), základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou), vedení míče driblingem, střelba na koš, základní pravidla přehazované a vybíjené • Turistika, pobyt v přírodě - poznatky z předchozího období jsou dále rozvíjeny, chůze v terénu (ve skupině, pochodovém tvaru) do 10 km, chůze a běh po vyznačené trase (s překonáváním překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů, orientace podle zjednodušeného plánu okolí školy), aplikace pohybových her v přírodním prostředí, základní dovednosti spojené s tábořením (rozdělávání ohně, ošetření drobných poranění), elementární ochrana přírody • Plavání - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti • Bruslení - v závislosti na přírodních podmínkách		pomoc - HV - rytmus, lidové Prevence sociálně patologických jevů: - vliv kouření a alkoholu na sportovní výkonnost - sport jako prevence Vzdělávání žáků s SPU: - respektovat individuální tempo žáka a jeho fyzické možnosti a dovednosti
--	--	---	--	--

		- poznatky z předchozího období jsou dále rozvíjeny - pohyb po ledě bez bruslí (odbourávání zábran) - bruslení – rovnováha, bezpečný pohyb na bruslích		
		Činnosti podporující pohybové učení		
□ poznávání zdrojů informací o zdraví □ získávání informací, jejich hodnocení a využívání □ vyjádření svého názoru, k svěření se se zdravotním problémem □ porozumění některým termínům, znakům a symbolům používaným v TV (názvosloví) □ reagování a učení se na základě zvukových a pohybových pokynů □ jednoduchému zaznamenávání vlastních výkonů (např. tabulkou) □ používání srozumitelných výrazů v komunikaci □ vyslechnutí druhého aniž by ho přerušoval □ vyjádření nesouhlasu přiměřenou a kultivovanou formou	> používá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence > reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace > jedná v duchu fair play (dodržuje pravidla her a soutěží; pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje) > změří základní pohybové výkony (s pomocí učitele) a porovná je s předchozími výsledky (zhoršení - zlepšení) > jednoduchými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti > jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám > spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Poznatky z předchozího období jsou dále rozvíjeny • základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, značky • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu v gymnastice, průpravných, kondičních, koordinačních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích., tvořivých a jiných cvičeních (např. stoj, stoj rozkročný, klek, sed, leh), základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem a používaným náčiním, • základní pokyny týkající se běhu, skoku a hodů. • základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi sportovních her, pojmy spojené s vycházkami a výlety do přírody • organizace prostoru a činností, výběr sportovní výstroje a výzbroje, vhodné oblečení pro gymnastické, atletické činnosti, kolektivní hry v tělocvičně i na hřišti, bruslení, plavání, výlety do přírody a turistiku; • pojmy spojené s částmi sportovního hřiště, tělocvičny; názvy používaného nářadí a náčiní, jeho příprava a úklid, využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • hra fair play, základní spolupráce ve hře • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, závodů, hra fair play • vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech • posuzování a měření pohybových činností - dovedností a výkonů • sebehodnocení, objektivnost pokusů, měření s pásmem • historie a současnost sportu, rekreační a výkonostní sport	• pozorování žáka – při jednání a chování žáka, při různých činnostech, při užívání tělovýchovných pojmů a při reakci na ně • při spolupráci a komunikaci při pohybových činnostech (hra fair play, pravidla her), při praktických činnostech (měření výkonů) • autoevaluace – sebehodnocení žáka, jak se sám zapojil do činností a zda dodržoval stanovená pravidla, porovnávání svých výkonů • kolektivní evaluace • diskuze	formy práce: - činnosti v tělocvičně - činnosti na školním hřišti - činnosti v přírodě metody práce: - instruktáž - ukázka žáka, učitele - aktivní pozorování a zpětná vazba - vzájemné učení - syntéza a analýza informací - praktická ukázka - práce s tiskem - výklad pravidel - modelové situace - diagnostika a hodnocení - sebehodnocení - praktické měření průřezová témata: - MkV - tradice olympijských her, princip sociálního smíru a solidarity - OSV - sociální vztahy, komunikace verbální i neverbální - VDO - demokratické řešení konfliktů (při hře) - MV - výběr informací z tematických časopisů a internetu mezipředmětové vztahy: - PŘ, M - jednotky a veličiny měření, převody jednotek, numerace

		• školní sportovní olympiády a soutěže, soutěžní a přátelská utkání v kolektivních sportech		- ČJ - pozvánka, vzájemná komunikace
--	--	---	--	--------------------------------------

4.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protíváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a

životnímu prostředí

- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci

4.7.1. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0

Předmět je vyučován od prvního do pátého ročníku. Časová dotace předmětu je jedna hodina v každém ročníku bez využití disponibilní časové dotace.

Předmět je formálně členěn na okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Základy stolování.

Výuka probíhá v kmenových třídách a na pozemcích v areálu školy. Při výuce vyučující vedou žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, kladou důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, spolupráce, výchovy ke zdraví a jejich uplatnění v životě.

Průřezová témata:

OSV – Osobnostní, sociální, morální rozvoj

EV – Lidské aktivity a životní prostředí

MV – Tvorba mediálních sdělení

VDO – Občanská společnost a škola

MkV - Multikulturalita

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánují, organizují a řídí vlastní učení
- používají správnou terminologii

Učitel:

- účelně strukturuje vzdělávací obsah vzhledem ke zvoleným cílům
- prezentuje učivo věcně správně
- vede žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- nenechají se odradit případným nezdarem
- činí uvážlivá rozhodnutí
- umějí hledat argumenty pro přijetí či odmítnutí tvrzení

Učitel:

- rozvíjí sebevědomí žáků
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti

Kompetence komunikativní

Žáci:

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují ve vlastních projevech, názorech, výtvorech
- formulují a vyjadřují své názory a myšlenky

Učitel:

- prezentuje učivo věcně správně
- vyžaduje, aby žáci sdělovali, co se naučili

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- se orientují v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- si mezi sebou rozdělují úkoly a role
- pracují v heterogenních skupinách
- vzájemně si radí a pomáhají

Učitel:

- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Kompetence občanské

Žáci:

- chápou manuální zručnost jako jeden z předpokladů k uplatnění ve společnosti
- dodržují stanovená pravidla
- vzájemně oceňují svou práci
- sdělují si své pocity

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel
- vede žáky k tomu, aby se dokázali zastat druhého
- vede žáky k sebehodnocení a hodnocení
- má zájem, aby každý žák zažil úspěch
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence pracovní

Žáci:

- zapojují se do aktivních činností podporujících zdraví
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- ve svých činnostech a dovednostech prokazují nárůst kvality

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok -je důsledný ve vyžadování dohodnutých zásad a pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence digitální

Žáci:

- při školní práci využívají svěřená zařízení a doporučené digitální technologie
- ukládají si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití
- respektují nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí
- respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvedou zdroj
- v digitálním světě dodržují pravidla slušného chování
- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video),

Učitel:

- umožní žákům při školní práci využívat digitální technologie
- dohlíží na nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních;
- dohlíží na pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření jednoduchého digitálního obsahu (texty, tabulky, obrázky, audio, video),
- učí žáky provádět základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

1. – 3. ročník

Žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Práce s drobným materiálem		
☐ vytváření různých předmětů jednoduchými postupy z tradičních i netradičních materiálů ☐ práci podle slovního návodu, předlohy a instruktaže ☐ dodržování zvoleného pracovního postupu ☐ vysvětlení svého postupu tak, aby druhí jeho řešení rozuměli	> pozná papír a karton > rozliší ohebnost, vláčnost, pružnost a tvrdost materiálů > přiřadí vlastnosti k jednotlivým materiálům a pozná, kterými vlastnosti se od sebe liší > zvládne práci s jednoduchými pomůckami a nástroji > zná funkce a využití nástrojů a	• práce s papírem – trhání, lepení, mačkání, překládání, obkreslení šablon • práce s textilem- navlékání jehly, uzel, šíří - přední steh, střihání • práce s přírodninami – sbírání, třídění, kombinování, dotváření • práce s modelovací hmotou - hnětení, válení přidávání,	• analýza prací žáků - výroba výrobků podle slovního návodu či předlohy - vhodná volba nástrojů, pomůcek a materiálů - dokončení a estetická úprava - dodržení bezpečnosti práce - zhodnocení funkčnosti výrobku • sebehodnocení žáků - jak žák	formy práce: - ve třídě - v dílně - exkurze do keramické dílny metody práce: - slovní návod - praktická ukázka - samostatná práce - práce ve skupinách - instruktáž

☐ posouzení výsledků vzhledem k zadání úkolu ☐ uvědomění si své zodpovědnosti za výsledek své práce i za výsledek celé skupiny ☐ výběru takových materiálů a nástrojů, které zná a které mu pomohou	pracovních pomůcek > zvládne trhání, lepení mačkání, stříhání, skládání překládání > pozná výrobky lidových řemesel > umí přišít knoflík > udržuje pořádek, čistotu a zná pravidla bezpečnosti práce > vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů > pracuje podle slovního návodu a předlohy	ubírání, ohýbání, dělení, hlazení, vyrývání, vykrajování • práce s drátem, korkem umělou hmotou – stříhání, lepení, dotváření	pracoval, co se ještě nedaří, co se naučil, v čem se potřebuje zlepšit	Vzdělávání žáků s SPV: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - MV - tvorba mediálních sdělení (výroba přáníček) - EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - využití recyklovaného materiálu, úklid v okolí školy - MkV - výrobky inspirované jinými kulturami - VDO - občanská společnost a škola - výroba žák. pomůcek - OSV – osobnostní, morální rozvoj- vytváření povědomí zodpovědnosti - sociální rozvoj - vzájemná spolupráce mezipředmětové vztahy: - PRV – vlastnosti látek - VV – techniky zpracování materiálů - M – rozvržení šablony, měření - ČJ – četba návodu, kultivované vyjadřování
Konstrukční činnosti				
☐ zvládání elementárních dovedností a činností při práci se stavebnicí ☐ vytváření předmětů dle své fantazie a vysvětlení jeho funkce ☐ dodržování základních pravidel bezpečnosti a hygieny při práci ☐ výběru takových dovedností, které už zná a které mu pomohou úkol vyřešit	> umí roztrždit a odlišit jednotlivé stavební prvky podle jejich funkce > umí podle slovního návodu vytvořit výrobek > umí podle obrazové předlohy sestavit plošnou stavebnici (např. puzzle) > dokáže dokončit započatou práci > udržuje pořádek, čistotu a uplatňuje pravidla bezpečnosti	• práce se stavebnicí - třídění, řazení, využití jednotlivých dílů stavebnice • rozlišení dílů podle funkčnosti a tvarů • skládání podle obrázkové předlohy • vytváření vlastních předmětů dle fantazie nebo předem stanovené funkce výrobku	• analýza prací žáků • diskuse • projekty a samostatná práce • vytvoření vlastního předmětu - přesnost - funkčnost - dodržení hygieny a bezpečnosti práce (příklady výrobku - prvky nábytku, domeček, vozík apod.) • sebehodnocení žáků - jak žák pracoval, co se ještě nedaří,	formy práce: - ve třídě - v dílně metody práce: - praktická ukázka - práce dle obrázku - samostatná práce Vzdělávání žáků se SPU - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní úkoly průřezová témata:

☐ dodržování zadaného postupu ☐ vysvětlení svého postupu, aby mu druzí porozuměli a mohli se k postupu vyjádřit ☐ posouzení výsledku práce a porovnání s pracovním postupem	Práce		co se naučil v čem se potřebuje zlepšit	- MkV - výrobky inspirované jinými kulturami - OSV - morální rozvoj- vytváření povědomí zodpovědnosti - sociální rozvoj-vzájemná spolupráce mezipředmětové vztahy: - PRV - VV
Pěstitelské práce				
☐ pozorování, pořizování záznamu a zhodnocení výsledků pozorování ☐ péče o nenáročnou pokojovou rostlinu ☐ uvědomování si významu rostlin pro život na Zemi ☐ dodržování základních pravidel hygieny a bezpečnosti práce ☐ posouzení výsledků pozorování ☐ běžnému používání tabulek určených k pozorování	> pravidelně pečuje o svěřenou květinu ve třídě > zná názvy pokojových květin ve třídě i doma > porovnává výsledky vlastního pozorování s výsledky pozorování ostatních spolužáků > provádí samostatně zalévání a kypření rostlin	• ošetřování rostlin – zalévání, kypření • poznávání názvu běžných pokojových rostlin • vytváření jednoduchého záznamu o pozorování změn v přírodě (např. průběh klíčení a růstu rostliny)	• analýza pozorování • diskuse • přebere patronát nad jednou pokojovou rostlinou • katalog rostlin • katalog náradí a nástrojů • sebehodnocení žáků -jak žák pracoval, co se naučil, v čem se potřebuje zlepšit	formy práce: - ve třídě - v koutku přírody - na škorním pozemku metody práce: - beseda, pozorování pokus - exkurze do zahradnictví vzdělávání žáka se SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - EV - vztah člověka k prostředí - Den Země - OSV - morální rozvoj - vytváření povědomí zodpovědnosti mezipředmětové vztahy: - PRV - VV
Příprava pokrmů				
☐ vhodnému chování při stolování ☐ udržování pořádku a čistoty pracovního místa ☐ dodržování pravidel bezpečnosti práce ☐ dodržování pracovních postupů ☐ běžnému používání zásad stolování v praxi	> připraví pomazánku, zeleninový nebo ovocný salát, obložený talíř nebo jednohubky > umí připravit stůl pro běžné stolování > používá správně příbor > dodržuje základní společenská pravidla při stolování	• kuchyňský nábytek a kuchyňské nástroje • základní pravidla stolování - umístění příboru vedle jídelní soupravy • jednoduchá úprava stolu - ubrus, prostírání doplňky, květiny, svícen apod.	• pozorování žáků • projekty a samostatné práce • zvládnutí hygieny a bezpečnosti práce • konečná estetická úprava • sváteční stůl – vánoční, velikonoční a narozeninová úprava	formy práce: - ve třídě - ve školní jídelně metody práce: - ukázka - návod - recept - práce ve skupinách - práce ve dvojicích

	> zná základní vybavení kuchyně - nádobí, přístroje, příbor, ubrus, prostírání	• výroba jednoduchého pokrmu, recept, pracovní postup, dodržování technologie	• sebehodnocení žáků - jak žák pracoval, co se ještě nedaří, co se naučil, v čem se potřebuje zlepšit	vzdělávání žáků se SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - OSV -morální rozvoj - vytváření povědomí zodpovědnosti, sociální rozvoj -vzájemná spolupráce - MV - stavba mediálních sdělení, popis pracovního postupu mezipředmětové vztahy: - PRV, VV, M, ČJ
--	--	---	---	---

4. – 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu, žák ...	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Práce s drobným materiálem		
☐ vytváření výrobků přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti ☐ využívání lidových tradic k různým činnostem, vytváření výrobků a jejich zdobení ☐ výběr vhodných pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu ☐ dodržování pořádku, zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytování první pomoci při drobném úrazu ☐ dodržování zvoleného pracovního postupu ☐ posouzení výsledku své práce	> prakticky rozliší druhy papíru, umí je prakticky použít, užívá správně velikosti formátu papíru > zvládne vytvořit jednoduchý náčrt s jednoduchým a srozumitelným popisem > pozná jednotlivé stehy při šití a umí je správně volit při práci s textilem > umí používat vhodné nástroje a pracuje přesně a pečlivě > sbírá, třídí, suší a lisuje přírodniny, dotváří je podle své fantazie > zvládne vytvořit z modelovací hmoty (hlína, modurit, apod.) dekorační nebo užitkový předmět a dokončí jeho povrchovou úpravu (barvením, glazováním)	• rozlišování a poznávání druhů papíru • rozlišení formátu papíru • tvorba náčrtu a popisu • použití šablony • práce s nůžkami, nožem, knoflíky, háčky, špachtlemi, hladítka, rydlem • střihání, řezání, hlazení, rytí • stehy - stonkový, obnitkovací • přišití knoflíku, háčku, oka, spínáčku (patentky) • zhotovení jednoduché výšivky • práce s přírodninami – lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření • lidová řemesla - tradice - dekorace vánoční a velikonoční • modelovací hmota - učivo	• analýza prací žáků • projekty a samostatná práce • žák vytvoří samostatně výrobek z daného materiálu • správná volba materiálu, pomůcek a náčiní • dodržení výroby dle náčrtku • dokončení výrobku a jeho estetická úprava • sebehodnocení žáků - jak žák pracoval, co se ještě nedaří, co se naučil, v čem se potřebuje zlepšit	formy práce: - ve třídě - v dílně - exkurze do keramické dílny metody práce: • slovní návod - instruktáž - praktická ukázka - drobný projekt vzdělávání žáků se SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - Mkv - multikulturalita - výrobky inspirované jinými kulturami - MV - tvorba mediálních sdělení (výroba přáníček) - EV - lidské aktivity a problémy

	> při zdobení výrobků používá různé techniky a prvky lidových řemesel > vyrobí vlastní dekoraci k Vánocům a Velikonocům podle získaných vědomostí a dovedností o lidových řemeslech > udržuje pořádek na pracovním místě > dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	1. období rozšířit o glazování, vypalování, pečení, vaření • návštěva keramické dílny		životního prostředí – využití recyklovaného materiálu, úklid v okolí školy, v obci VDO- občanská společnost a škola-výroba žák. pomůcek mezipředmětové vztahy: - VV - VL - PŘ
		Konstrukční činnosti		
□ používání stavebnic, provádění jednoduché montáže a demontáže □ práci podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu □ dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce □ poskytnutí první pomoci, při poranění přivolání lékaře □ dodržování zvoleného pracovního postupu □ posouzení výsledku své práce □ vysvětlení svého postupu tak, aby druzí postupu porozuměli a mohli podle něho postupovat	> žák správně rozliší a v praxi použije jednotlivé typy stavebnic > vytváří samostatně jednoduché náčrty a realizuje podle nich finální výrobek > umí sestavit pracovní osnovu a časový plán práce > správně používá pro jednotlivé pracovní operace šroubovák, kleště, klíče > dokáže ošetřit drobná poranění - skřípnutí, píchnutí, oděrku > žák volí správné pracovní nástroje podle funkce a pracovní činnosti	• rozlišení stavebnic - plošné, prostorové, konstrukční • spojovací materiál - šrouby, matky, spojky, podložky • montážní nářadí - kleště, šroubovák, klíče • technika práce s montážním nářadím • práce s návodem – předlohou • sestavení pracovního postupu - osnovy • práce s náčrtem – tvorba, popis	• projekty a samostatná práce • diskuse • vyrobí dle náčrtku nebo návodu předmět • přesnost provedení • volba materiálu a nářadí • správnost zvoleného postupu • funkčnost modelu • finální úprava výrobku	formy práce: - ve třídě - v dílně metody práce: - praktická ukázka - práce dle obrázku - samostatná práce Vzdělávání žáků s SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní úkoly průřezová témata: - MkV - multikulturalita - výrobky inspirované jinými kulturami - VDO- občanská společnost a škola-výroba žák. pomůcek Mezipředmětové vztahy: - PŘ, M
		Pěstitelské práce		

□ provádění jednoduchých pěstitelských činností □ samostatnému vedení pokusů a pozorování a záznamu průběhu pozorování □ ošetřování a pěstování pokojových rostlin podle daných zásad □ vhodné volbě pěstitelských činností, pomůcek, nástrojů a náradí □ dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při poranění □ vysvětlení postupu, aby podle něho mohli postupovat druzí	> žák zabezpečí při pěstování rostlin světlo, zálivku a přísun živin > ví, jaký druh půdy se běžně vyskytuje v jeho okolí a umí půdu kypřit, uhrabat, rýt > zná nejdůležitější prvky pro výživu rostlin > pozná semena nejrozšířenější zeleniny - hrách, fazole, ředkvičky, cibule, mrkev, okurky > umí pečovat o pokojovou rostlinu, pravidelně ji zalévá a ošetřuje > vypěstuje novou rostlinu z řízku nebo oddenku	• základní podmínky pro pěstování rostlin • půda, druhy a její zpracování • výživa rostlin • osivo • pěstování rostlin ze semen • pěstování rostlin ze semen na zahradě • okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina • pěstování pokojových rostlin - množení řízkováním • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy • alergie na rostliny	• projektivní metody • práce v terénu • záznam o pozorování a jeho vyhodnocení • založení pokusu, jeho pozorování a zápis • množení rostlin řízkováním - vypěstování nové rostliny • volba pomůcek • dodržování pracovního postupu • dodržování hygieny a bezpečnosti práce • sebehodnocení žáků - jak žák pracoval, co se ještě nedaří, co se naučil, v čem se potřebuje zlepšit	formy práce: - v koutku přírody - na školním pozemku - exkurze do zahradnictví metody práce: - pozorování - beseda - instruktáž - praktická ukázka - vyhledávání v encyklopedii Vzdělávání žáků se SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - EV - vztah člověka k prostředí - Den Země mezipředmětové vztahy: - PŘ, VL, VV
Příprava pokrmů				
□ orientace v základním vybavení kuchyně □ samostatné přípravě studeného pokrmu □ dodržování pravidel správného stolování a společenského chování □ dodržování čistoty a pořádku na pracovní ploše □ dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce □ poskytnutí první pomoci při úrazu v kuchyni □ dodržování pracovních postupů □ běžnému používání zásad stolování v praxi	> zajistí nákup základních potravin > zná způsoby uchování potravin – zamrazování, zavařování a sušení > přichystá stůl k narozeninám, připraví jednoduchou dekoraci k vánočnímu a velikonočnímu stolování > umí správně umístit příbor a sklenice > zná funkci jednotlivých přístrojů v kuchyni - sporák, robot, mixér, mikrovlnná trouba > umí tyto přístroje bezpečně používat > umí dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce > ošetří drobná poranění	• základní vybavení kuchyně - nádobí, kuchyňské přístroje • nákup potravin • skladování potravin • uchovávání potravin • jednoduchá úprava stolu • pravidla stolování • technika v kuchyni • příprava jednoduchého studeného pokrmu	• pozorování žáků při řešení problémů, práce v kuchyni, výrobě jednoduchých pokrmů (obložený talíř, pomazánka ...) • diskuse • sebehodnocení žáků - jak žák pracoval, co se ještě nedaří, co se naučil, v čem se potřebuje zlepšit	formy práce: - ve třídě - ve školní jídelně metody práce: - praktická ukázka - skupinová práce - práce dle návodu - recepty - samostatný projekt vzdělávání žáků se SPU: - zadávat vhodné úkoly přiměřené pro rozsah poruchy - zadávat alternativní činnosti průřezová témata: - MkV - multikulturalita - výrobky inspirované jinými kulturami - OSV- vytváření povědomí zodpovědnosti - EV - vztah člověka k prostředí (nakládání s odpady)

	(popáleninu) > ví, jak postupovat při úrazu elektrickým proudem > připraví samostatně jednoduchý pokrm			mezipředmětové vztahy: - VV - VL - PŘ - ČJ - čtení - M – vážení
--	--	--	--	---

5. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata a jejich začlenění do jednotlivých předmětů

Průřezová prolínají všemi vyučovacími předměty. Dále se jimi zabývají projekty (celoškolní, ročníkové), ať už dlouhodobé, střednědobé či krátkodobé. Vzhledem ke specifice výuky na malotřídní škole bývají tyto projekty obměňovány

Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
- Rozvoj schopnosti poznávání	HV	PČ	M	PČ	M
- Sebepoznání a sebepojetí	VV	HV	HV	PŘ	VL
- Seberegulace a sebeorganizace	TV	M	AJ	AJ	PŘ
- Psychohygiena	M	VV	TV	M	VV
- Kreativita	PRV	PRV	VV	TV	TV
	PČ	TV	PČ	HV	HV
			PRV	VV	INF
					PČ
Sociální rozvoj	ČJ	PČ	ČJ	ČJ	ČJ
- Poznávání lidí	M	M	PRV	PŘ	VL
- Mezilidské vztahy	PČ	TV	AJ	AJ	PŘ
- Komunikace	TV	PRV	M	M	HV
- Kooperace a kompetice	PRV	ČJ	PČ	HV	TV
			TV	TV	INF
					M
Morální rozvoj	PČ	PČ	PČ	PŘ	PŘ
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV	TV	TV	TV	TV
- Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
	M	M	M	M	VL
	PRV	PRV	PRV	AJ	

Výchova demokratického občana

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občan - Občanská společnost a škola	ČJ PČ TV M PRV	ČJ PČ TV M PRV	ČJ PČ TV M PRV AJ	ČJ AJ M PČ	ČJ VL PČ M INF
Občan - Občanská společnost a stát				VL	VL ČJ
- Formy participace občanů v politickém životě					VL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	M TV VV	M TV VV	M TV VV AJ	M TV VV AJ VL	M TV VV VL INF

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ M VL	ČJ AJ M VL
Objevujeme Evropu a svět				M VL	VL M AJ INF
Jsme Evropané			PRV	VL	AJ VL

Multikulturní výchova

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference	ČJ VV	ČJ VV	ČJ VV AJ TV	ČJ VV AJ M TV VL	ČJ VV AJ VL M TV
Lidské vztahy	HV	HV	HV ČJ AJ PRV	HV ČJ AJ M	HV ČJ M VV TV VL
Etnický původ	VV	VV	VV PRV	VV PŘ VL	VV PŘ VL
Multikulturalita	PČ	PČ	PČ AJ HV	PČ AJ ČJ PŘ	PČ AJ ČJ VL PŘ
Princip sociálního smíru a solidarity	PRV	PRV	PRV	PŘ ČJ TV	PŘ ČJ TV VL M

Environmentální výchova

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	HV	HV	HV PRV	PŘ VL VV	PŘ VV VL
Základní podmínky života	TV	TV	TV PRV	PŘ VL	PŘ VL
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PČ	PČ M	PČ M PRV	PŘ VV M VL TV PČ	PČ INF VL M PŘ VV
Vztah člověka k prostředí	TV VV PRV	TV VV PRV M	TV VV PRV M	TV VV PŘ VL M	TV VV PŘ VL M

Mediální výchova

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ PRV	ČJ PRV TV	ČJ PRV TV AJ	ČJ PŘ M TV AJ	ČJ INF AJ M TV PŘ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJ		VL
Stavba mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	HV VV	HV VV	HV VV ČJ	HV ČJ VL	HV ČJ INF
Tvorba mediálního sdělení	PČ	PČ	PČ VV ČJ AJ	PČ PŘ VV AJ ČJ	PČ ČJ PŘ VV INF AJ
Práce v realizačním týmu	VV	VV	VV ČJ AJ	VV PŘ VL AJ ČJ	VV PŘ VL AJ ČJ INF

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1. Hodnocení žáků

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

Hodnocení žáků vychází ze zákona 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétně ověřovaný výkon. Je důležité uplatňovat přiměřenou náročnost, pedagogický takt, diferencovaný přístup, abychom vedli žáka k dosažení osobního maxima. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.

Způsoby hodnocení

Na naší škole je nejběžnějším způsobem hodnocení klasifikace, která je doplňována slovním nebo bodovým hodnocením. Velký význam přikládáme tzv. sebehodnocení, vzájemnému hodnocení a sebekontrolě, ke kterým jsou žáci cíleně vedeni. Pro sebehodnocení užíváme ústní i písemnou formu.

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, ale i při školních akcích. Toto hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími / pedagogickou radou /.

Pravidla pro hodnocení žáků

Klíčovou rolí mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá v ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu vzdělávacího procesu poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů, vedoucích ke klíčovým kompetencím.

Na naší škole upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce dbají vyučující na pozitivní ladění hodnotících soudů. Žáky povzbuzujeme, pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, jednáme s žáky tak, aby bez obav mohli vyjádřit svůj názor. Pomocí často zařazované činnostní zpětné vazby zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku, aby je průběžně a včas odstranili. Žáky vedeme přes sebehodnocení a samokontrolu k dovednosti něco provést dokonale a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Pozitivně laděná průběžná hodnocení a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáka k učení, posilují jeho sebedůvěru a vedou k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení vyučujícími informováni, aby věděli čemu a proč se učí, jaké činnosti zvládli, co umí, co se po nich požaduje. Prověřování vědomostí považuje učitel za žakovu možnost ukázat, co se naučil a jak poznatky využívá při řešení předložených úkolů. Pozitivní výsledky třídy při prověřování učiva vedou učitele k vyhodnocení způsobů a metod práce, kterými bylo dobrých výsledků dosaženo.

Hodnocením práce svých žáků hodnotíme i svoji schopnost něčemu dobře naučit a výchovně na žáky působit.

Pravidla pro sebehodnocení

Vyučující předem stanoví a žákům sdělí základní učební požadavky. Jasně formuluje, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti. K sebehodnocení přistupujeme tehdy, až je žák schopen uvědomit si, co z probíraného učiva ovládá. Vyučující žáky seznamuje s požadavky na určitý stupeň ohodnocení, jakou náročnost úkolů mají žáci k určitým ohodnocením zvládat, aby žák věděl, k čemu ve svém snažení směřuje. Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení.

Žáci hodnotí vlastní pokrok v získávání klíčových kompetencí a sebehodnocení provádí ústně nebo písemnou formou do sešitů, na hodnotící list, v žákovské knížce popřípadě dle uvážení vyučujícího jinou formou.

Základní pravidla pro použití klasifikace

- Znáмка z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k osvojení, procvičení a zažití učební látky.
- Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, zvolený postup, práci s informacemi, iniciativu, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- Při celkové klasifikaci se přihlíží ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.
- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni 1 - 5
- Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- V případě zhoršení prospěchu jsou rodiče bezodkladně písemně informováni a daný problém je s nimi řešen.
- Písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou.
- Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být žáci hodnoceni slovně.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- Hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
- Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
- Slovní hodnocení může na rozdíl od tradičního známkování obsahovat vždy alespoň částečně pozitivní motivaci. Tento způsob evaluace navíc zahrnuje postoje žáka, jeho úsilí a snahu.
- Učitel může posoudit každé dílčí zlepšení.

- Žák je srovnáván pouze sám se sebou, a proto je možné posoudit, jak se jeho aktuální výkony změnily v porovnání s minulými výkony.
- Slovní hodnocení popisuje výsledky žákovy práce tak, aby poskytlo citlivou informaci žákovi i jeho rodičům o míře školních úspěchů, o okolnostech vedoucích k jejich dosažení.
- Slovní hodnocení je vhodné využívat všude tam, kde jsou zařazeny aktivity směřující k rozvoji individuálních vlastností a schopností žáků, zaměřené na samostatné řešení problémů, na rozvoj jejich individuálních postojů, kreativitu apod., protože je obtížné při těchto činnostech zařadit výsledky práce žáků do pěti stupňů klasifikační stupnice.

Kritéria hodnocení žáků

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuální možnosti žáka
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem, kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí
- změny v chování, v postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a využívání znalostí a zkušeností

Formy ověřování vědomostí a dovedností /kompetencí/

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení ...
- rozhovor, diskuse, ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy ...
- výroba pomůcek, modelů
- projektové a skupinové práce
- soustavné diagnostické pozorování žáka

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí Vyhláškou č. 62/2007 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP, SPC a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení může škola vypracovat individuální vzdělávací plán pro integrovaného žáka. Žáci mohou být hodnoceni slovně.

7. ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

Podle ŠVP ZV jsme začali vyučovat v 1. ročníku ve školním roce 2007/2008. V dalších letech postupně navazovaly další ročníky. Na základě našich zkušeností a dle objektivních potřeb může být ŠVP ZV upravován či doplňován. Změny jsou projednávány pedagogickou radou a schváleny školskou radou.

Ve Vojkovicích dne 27. 8. 2007

ŠVP ZV pro ZŠ Vojkovice byl projednán a schválen pedagogickou radou dne: 28. 8. 2007

ŠVP ZV pro ZŠ Vojkovice byl projednán a schválen školskou radou dne: 31. 8. 2007

ŠVP ZV pro ZŠ Vojkovice nabývá účinnosti 1. 9. 2007

Poznámky:

1. Stávající ŠVP ZV pro ZŠ Vojkovice byl doplněn o poznámky k učebnímu plánu a charakteristiku průřezových témat

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 25. 8. 2009

Projednáno a schváleno školskou radou dne: 2. 9. 2009

2. Aktualizace ŠVP ZV k 1. 9. 2010 – podrobnější rozpracování předmětů, úprava tabulky Průřezová témata

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 27. 8. 2010

Projednáno a schváleno školskou radou dne:

3. Dodatek č. 1 k ŠVP ZV k 1. 9. 2013 – Přepřacování vzdělávací oblasti 4.1.2 Anglický jazyk; drobné dodatky v předmětech Prvouka a Přírodověda; zrušen oddíl 6.2. Autoevaluace školy

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 26. 8. 2013

Projednáno a schváleno školskou radou dne: 4. 9. 2013

4. Dodatek č. 2 k ŠVP ZV k 1. 9. 2016 – přepracování části 2.2 Charakteristika ŠVP, oddíl I., II., III. - Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 29. 8. 2016

Projednáno a schváleno školskou radou dne: 5. 9. 2016

5. Aktualizace ŠVP ZV k 1. 9. 2019 – Oddíl 1. Identifikační údaje – změna webových stránek školy; oddíl 2.1 Charakteristika školy – aktualizace údajů v odstavci Charakteristika učitelského sboru

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 28. 8. 2019

Projednáno a schváleno školskou radou dne:

6. Aktualizace ŠVP ZV k 1. 9. 2021 – Změna názvu vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie na „Informatika“, s tím související přepracování obsahového zaměření předmětu a jeho zařazení již od 4. ročníku

U všech vyučovacích předmětů doplněny Digitální kompetence

Úprava vyučovacích obsahů u jednotlivých předmětů dle požadavků aktualizovaného RVP.

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 25. 8. 2021

Projednáno a schváleno školskou radou dne:

6. Aktualizace ŠVP ZV k 1. 9. 2023 – Úprava obsahu vyučovacího předmětu Informatika v souladu s koncepcí „Nové informatiky“

U všech vyučovacích předmětů doplněny Digitální kompetence

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 28. 8. 2023

Projednáno a schváleno školskou radou dne:

Základní škola a Mateřská škola Vojkovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace

DODATEK č. 1 KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Číslo jednací

Nabývá účinnosti dne 1. 9. 2013

Schváleno školskou radou dne:

Název školního vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola: Základní škola a Mateřská škola, Vojkovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. et Mgr. Libuše Matyášová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

Dodatek k ŠVP ZV 7 byl projednán školskou radou dne 4. 9. 2013 a zapsán pod čj.: 29/IX-13

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program ZŠ Vojkovice ve znění platných dodatků od 1. 9. 2013 takto:
V bodu 4 Učební osnovy dochází ke změně v oblasti 4.1.2. Anglický jazyk:

4.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

4.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa a pro práci s počítačem a internetem. Je kladen důraz na rozvoj komunikačních jazykových dovedností a jejich praktickou využitelnost doma i v zahraničí, také má za cíl rozšířit možnosti žáků v používání informačních a komunikačních technologií, jejichž pracovním jazykem je nejčastěji jazyk anglický. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení a sebehodnocením, plánováním a sledováním pokroku v cizím jazyce se stávají spoluodpovědnými za výsledky vlastního učení.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Jedná se především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Věnuje se pozornost všem řečovým dovednostem a využívají se aktivizující metody.

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně:

Žák se dovede zúčastnit velmi jednoduché interakce, klást a zodpovídat velmi jednoduché dotazy o něm samém, o tom, kde žije a co má, o lidech, které zná; dovede zformulovat velmi jednoduché výpovědi/tvrzení o bezprostředních skutečnostech a na podobné výpovědi/tvrzení reagovat. Ve vzdělávací oblasti žák rozumí a vhodně odpovídá na jazyk používaný učitelem v rámci výuky (např. pozdravy, pokyny, opravování nedostatků, povzbuzování apod.). Umí pojmenovat nebo popsat předměty a vybavení související s výukou, klást dotazy související s bezprostředními potřebami (např. požádat o pero, knihu, odskočit si...) a porozumět odpovědím, které jsou formulovány pomalu a zřetelně, případně i zopakovány. Dovede číst zprávy a nápisy a opsat věty související s výukou a vykonat pokyny související se školními aktivitami.

Na konci 1. stupně žák:

- Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů a používá při tom jednoduchá slovní spojení a otázky o osobních a blízkých tématech a činnostech.
- Sdělí ústně základní informace o sobě, dalších osobách pomocí slovních spojení a jednoduchých vět.
- Popíše ústně sebe, další osoby, zvířata, předměty a činnosti pomocí slovních spojení a jednoduchých vět.

- Rozumí známým slovům, základním frázím, smyslu jednoduchých vět a krátkých textů týkajících se témat z jeho života pokud jsou vyslovovány pomalu a zřetelně.
- Rozumí písemné podobě známých slov, základních frází, smyslu jednoduchých vět a textů týkajících se témat z jeho života zvláště mají-li vizuální podporu.
- Píše jednoduchá slovní spojení a věty týkající se jeho života.

Zařazení doporučeného rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV): Sociální rozvoj – Komunikace;
- Multikulturní výchova (MKV): Lidské vztahy; Kulturní difference;
- Výchova demokratického občana (VDO): Občan, občanská společnost a stát;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané; Objevujeme Evropu a svět.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje ve 3. až 5. ročníku v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	–	–	3	3	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě nebo počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovací proces probíhá za využití různých metod, stylů výuky a organizačních forem (např. skupinová práce s prvky kooperativní výuky, práce ve dvojicích, samostatná práce, individuální výuka, projekty, frontální výuka), akcentují se diferencované učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se mohou podílet žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, např. soutěže, exkurze, divadelní představení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je podstatná při učení se cizímu jazyku, nýbrž také používají vhodné strategie učení. Jsou vedeni k praktickému propojení jazykových dovedností s pracovním

a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají rozmanité postupy, metody a formy práce vycházející z principů výuky anglického jazyka.

Kompetence k učení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- představením různých způsobů učení se slovní zásobě a procvičováním jazykových dovedností vede žáky k výběru vhodných metod a jejich uplatňování v praxi;
- představením různých způsobů učení se slovní zásobě a procvičování si jazykových dovedností vede žáky ke zkoušení, vyhodnocování a používání vyhovujících způsobů;
- motivuje žáky k hledání vysvětlení (práce se slovníkem) či k vyžádání si vysvětlení (dotazování se v anglickém jazyce) v případě, že nerozumí jazykovým prostředkům či textům, se kterými se setkávají;
- vede žáky k jednoduchému popisu práce na určitém jazykovém úkolu a zaznamenání toho, co je bavilo, co se jim dařilo, co se jim nedařilo nebo v čem udělali chybu;
- vede žáky k využívání informačních technologií k získávání informací a řešení úkolů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje takové jazykové problémy/situace v nichž se žáci na základě zkušeností učí hledat řešení;
- vede žáky k posouzení, zda mohou jednoduchý/známý jazykový problém nebo situaci vyřešit s tím, co ví;
- napomáhá žákům s výběrem vhodného jazykového řešení z navržených možností;
- vede žáky k tomu, aby rozpoznali a uvědomili si chybu v řešení a opravili ji;
- navozováním problémových situací z reálného života podporuje rozvoj slovní zásoby žáků a učí je vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- doporučuje žákům postupy pro vyhledání slov a slovních spojení v textu nebo promluvě, která jsou vzhledem k zadanému úkolu klíčová;
- vede žáky k používání správných jazykových prostředků, které souvisejí s daným tématem;
- navozuje takové komunikační situace, v nichž žáci rozlišují, zda mluví se svým vrstevníkem (dítětem) nebo s dospělým, se známým nebo neznámým člověkem a přizpůsobují tomu svou mluvu;
- podporuje žáky v dostatečně hlasitém a zřetelném projevu v anglickém jazyce;
- klade žákům takové otázky, na které jednoduše odpovídají;

- klade žákům takové otázky, na které tvoří jednoduché odpovědi;
- učí žáky popisovat, co se jim líbí a nelíbí na jazykové produkci svých spolužáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizuje práci ve výuce tak, aby žáci před prací ve dvojici nebo ve skupině probrali vlastními slovy s ostatními zadaný úkol;
- vede žáky k rozdělení si rolí v práci ve dvojici nebo ve skupině,
- učí žáky k společnému podílu na vytváření kritérií dobře odvedené práce;
- vede žáky k dodržování termínů splnění úkolu;
- vytváří takové situace, v nichž se žáci spolupodílí na vytvoření anglických pravidel spolupráce; domluvená pravidla dodržují, a popřípadě upozorní na jejich porušení;
- vede žáky k tomu, aby při potížích se svou částí práce hledali pomoc nejprve u spolužáků, či ve slovnících a v jiných zdrojích, nakonec u učitele;
- povzbuzuje žáky, aby v případě potřeby nabízeli svou pomoc – ochotně vyhověli při žádosti o pomoc;
- vede žáky k tomu, aby neodmítali ani nekritizovali nápady, jak řešit jazykové úlohy, dokud nejsou tyto nápady prozkoumány; neposmívali se, reagovali na informaci a nikoli na osobu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanská

Učitel:

- napomáhá žákům vytvářet a formulovat pravidla pro práci v jazykové učebně, žáci pravidla dodržují nebo přijímají důsledky vyplývající z jejich nedodržení;
- povzbuzuje žáky, aby se chovali tak, aby důsledky jejich chování neomezovaly spolužáky a učitele;
- podporuje žáky, aby k jazykové hře i spolupráci přijímali ostatní a neodmítali nikoho.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- organizuje vyučovací hodinu tak, aby žáci reflektovali, zda měli dost nebo málo času na zpracování jazykového úkolu a jak čas využili;
- vytváří komplexní jazykové aktivity tak, aby žáci mohli vybírat z nabídky vhodné materiály a pomůcky, které nejlépe odpovídají jazykovému úkolu;
- motivuje žáky k sledování termínu splnění jazykového úkolu;

- vede žáky k tomu, aby rozpoznali kvalitní práci a dobře splněný jazykový úkol (podle zadání a předem stanovených kritérií); a pomocí (spolužáků nebo učitele) hodnotili podle předem stanovených kritérií práci ostatních i vlastní práci;
- vytváří takové situace, v nichž se žáci učí na základě hodnocení celé práce pojmenovat příčiny úspěchu i neúspěchu jazykové produkce a uvědomit si, co by mohli příště udělat lépe, a čeho se naopak držet;
- prostřednictvím úkolů zaměřených na rozšiřování a upevňování slovní zásoby zařazuje úkoly na rozvoj jemné motoriky žáků.

3. třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY <i>Žák:</i>	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Gramatika - sloveso „být“ a „mít“ v kladné větě a v otázce - jednotné a množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - tázací zájmena - kladná a negativní odpověď - přídavná jména - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací pád - sloveso „mít/nemít rád“ v kladné větě a otázce - vazba „there is/there are“ - základní předložky místa - otázka na množství Zvuková (a grafická) podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov		Doporučení: zavedení portfolia pro každého žáka
CJ-5-1-01	- porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícími s činnostmi ve třídě a/nebo s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností			
CJ-5-1-02	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu			
CJ-5-1-03	- zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li			

	k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	• vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov • intonace „ano/ne“ otázek Slovní zásoba • čísla 1-100 • barvy • třída, škola • školní potřeby • domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO • tělo • nálady a stavy • rodina • oblečení • jídlo • oblíbené předměty • pozdravy Tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata		
MLUVENÍ				
CJ-5-2-01	- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech			
CJ-5-2-02	- se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, vlastní) za použití jednoduchých slovních spojení - popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata), za použití jednoduchých slovních spojení		MKV – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s ostatními) VDO – Občan, občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity)	ČJL – respektování základních komunikačních pravidel

CJ-5-2-03	- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení na otázky týkající se jeho samotného (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad) - odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-3-01	- najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			
CJ-5-3-02	- rozpozná známá slova a slovní spojení a jednoduché věty (např. předměty, osoby, zvířata) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí významu slov, slovních spojení, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu			
PSANÍ				
CJ-5-4-01	- napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad		MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)	
CJ-5-4-02	- doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají osvojovaných témat			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY <i>Žák:</i>	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Gramatika: - sloveso „umět“ v kladné větě a v otázce - otázky na zjištění polohy, předložky místa a pohybu - přítomný čas průběhový pro popis obrázku - určení času - přítomný čas prostý (kladná a záporná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná) - řadové číslovky - předložky času - tázací zájmena a příslovce Zvuková (a grafická) podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov - intonace „ano/ne“ otázek - fonetická abeceda Slovní zásoba - abeceda - čísla 1-100 - sport - místnosti v bytě/domě	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování empatické naslouchání) a	ČJL – rozeznávání podstatných jmen a sloves
CJ-5-1-01	- porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností			
CJ-5-1-02	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu			
CJ-5-1-03	- zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu			

	- porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	• zdraví a nemoci • obchody a místa ve městě • záliby a činnosti ve volném čase • počasí • čas, vyučovací předměty a rozvrh • dny v týdnu, měsíce, roční období • čas a časové údaje • každodenní činnosti • oblečení		
MLUVENÍ				
CJ-5-2-01	- účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, volný čas		
CJ-5-2-02	- představí se, kde bydlí, co dělá, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích, zvířatech, o místě, kde bydlí, (např. co dělají, co mají na sobě, co umí, kde, bydlí, co mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět			
CJ-5-2-03	- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích, zvířatech, o místě, kde bydlí, (např. co dělají, co mají na sobě, co umí, kde, bydlí, co mají rádi/neradi) za		MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)	

	použití jednoduchých slovních spojení a vět - odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o zvířatech, počasí, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-3-01	- najde konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			
CJ-5-3-02	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. zvířata, činnosti, bydlení, město, nakupování, oblečení nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem		MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)	
	PSANÍ			
CJ-5-4-01	- napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/nerad			Doporučení: vyplňování vlastního vyrobeného portfolia

	- sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace			
CJ-5-4-02	- doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů nebo prostředí, které ho bezprostředně obklopuje, a činností, které běžně vykonává			

5. třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY <i>Žák:</i>	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Gramatika - sloveso být, mít, umět - čas přítomný prostý a průběhový: oznamovací věta, otázka, záporná věta - vazba there is/there are - osobní a přivlastňovací zájmena - předložky místa, pohybu, času - tázací zájmena a příslovce - otázky na množství a cenu Zvuková (a grafická) podoba jazyka - Souhlásky a samohlásky - Přízvuk slov - Intonace ve větě	VMEGS – Jsme Evropané (naše vlast a Evropa)	
CJ-5-1-01	- porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností			
CJ-5-1-02	- rozpozná známá slova a slovní v pomalém a			

	zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu	- Fonetická abeceda Slovní zásoba - já, moje rodina a moji kamarádi - zájmové činnosti a sporty, režim dne - domov, dům, pokoje - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - město, budovy, obchody - části lidského a zvířecího těla - počasí - jídlo a pití - kalendářní rok a časové údaje - oblečení - volný čas a zábava Tematické okruhy: já, moje rodina, můj den, každodenní činnosti, zájmy, domov, škola, město, volný čas, lidské tělo, jídlo a pití, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí		
CJ-5-1-03	- žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu			
MLUVENÍ			OSV – sociální rozvoj – Komunikace (sdělování	

CJ-5-2-01	- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá		verbální a neverbální dialog, komunikace v různých situacích)	ČJL – určování slovních druhů
CJ-5-2-02	- představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět - popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět			Doporučení: Projekty k probíraným tématům
CJ-5-2-03	- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad)			

	- odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět - zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-3-01	žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			ČJL – reprodukce obsahu přiměřeně jednoduchého sdělení, sestavení osnovy
CJ-5-3-02	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem.			
PSANÍ				
CJ-5-4-01	- napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde			Doporučení: práce s portfoliem

	bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/nerad. - sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá			
CJ-5-4-02	- doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává			

Základní škola a Mateřská škola Vojkovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace

DODATEK č. 2
KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Číslo jednací: 30/VIII-16

Nabývá účinnosti dne 1. 9. 2016

Schváleno školskou radou dne:

Název školního vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola: Základní škola a Mateřská škola, Vojkovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. et Mgr. Libuše Matyášová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Dodatek k ŠVP ZV 7 byl projednán školskou radou dne 29. 8. 2016 a zapsán pod čj.: 30/VIII-16

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program základní školy Vojkovice od 1. 9. 2016 takto:

V části 2.2 Charakteristika ŠVP v se oddíl I., II., III. nahrazuje takto:

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Mají-li žáci vzdělávací či výchovné problémy, doporučíme zákonným zástupcům návštěvu školského poradenského zařízení nebo odborné vyšetření. Na základě vyšetření a doporučení všichni vyučující volí takové pedagogické postupy a alternativními metody s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace, které vzhledem k charakteru postižení vytvoří podmínky jejich úspěšného vzdělávání. Dítě s vývojovou poruchou není vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající obecným předpokladům. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy činností, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Učitelé respektují doporučení ze závěrů psychologických a speciálně pedagogických vyšetření žáků.

U žáka prvního až pátého ročníku s prokázanými speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme individuální pozornost a péči dle doporučení školských poradenských zařízení. Vyučující kladou důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení a na žádost zákonného zástupce povolit, aby pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální

plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i), zákonnými zástupci žáka a žákem.

I. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole jsou v běžných třídách vyučováni žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními, která jsou jim bezplatně poskytována dle § 16 školského zákona.

System péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Podpůrná opatření 1.stupně poskytuje škola i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření 2.–5. Stupně jsou školou poskytována jen na základě doporučení ŠPZ a dle vytvořeného individuálního vzdělávacího plánu (IVP), pokud jej ŠPZ doporučí.

Začleňování podpůrných opatření se řídí přílohou č. 1 vyhlášky č. 7/2016 Sb. Podpůrná opatření jsou poskytována s informovaným souhlasem zákonných zástupců žáka. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními se vzdělávají dle ŠVP. Na základě doporučení ŠPP od 2. stupně podpůrných opatření může dojít k úpravě výstupů stanovených ŠVP.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník, bude na základě Doporučení ŠPZ rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory ŠPZ a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace a je definována v doporučení ŠPZ.

- **Speciálně pedagogická intervence** je zajištěna předměty speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod. Nabídka těchto předmětů je součástí přílohy ŠVP. Tato příloha je vytvářena a aktualizována v případě poskytování tohoto podpůrného opatření konkrétnímu žákovi.
- **Pedagogická intervence** je poskytována žákovi s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola zabezpečuje:

- Využívání všech přiznaných podpůrných opatření:
 1. individuální práce se žákem se snahou o plné zapojení s maximálním využitím žákova vzdělávacího potenciálu (úprava metod, poskytování zpětné vazby, volby vhodných forem práce, respektování pracovního tempa, vhodná motivace, úprava struktury vyučovací hodiny, individuální volba kritérií hodnocení apod.)
 2. reedukační postupy dle přiznaných podpůrných opatření
 3. zajištění a využívání individuálních učebních či osobních pomůcek a učebních textů dle přiznaných podpůrných opatření
 4. možnost zařazení žáka do péče dalších pracovníků pro zajištění speciální pedagogické nebo pedagogické intervence v rámci svých personálních možností nebo ve spolupráci s dalšími subjekty (psychologa, speciálního pedagoga, sociálního asistenta, logopeda, asistenta logopeda, dyslektického asistenta apod.)
 5. zařazení předmětů speciální pedagogické péče v rámci svých personálních možností nebo ve spolupráci s dalšími subjekty (nabídka předmětů a jejich učební osnovy jsou upravovány dle doporučení ŠPP k přiznaným podpůrným opatřením jednotlivých žáků)
 6. možnost změny v uspořádání třídy pro vyučování a výchovné činnosti
 7. dle doporučení ŠPZ možnost úpravy obsahu některého vzdělávacího oboru
 8. dle doporučení ŠPZ možnost náhrady části nebo celého obsahu některého vzdělávacího oboru částí nebo celým obsahem jiného vzdělávacího oboru
 9. spolupráce se zákonnými zástupci žáka, ŠPZ a odbornými pracovníky ŠPZ a dalších institucí (OSPOD), ostatními školami
- Zapojení žáka do běžného života třídy a školy

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, a metodikem prevence. Dle dotačních programů může být doplněn o další pracovníky (školní psycholog, speciální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent).

Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a koordinuje tvorbu, realizaci a vyhodnocování PLPP a IVP.

- Při vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními škola spolupracuje s dalšími subjekty:
 - s PPP Židlochovice
 - s SPC Brno
 - s OSPOD Židlochovice

II. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žák a s ohledem na jeho individuální možnosti.

Od pedagogických pracovníků vyžaduje vzdělávání mimořádně nadaných žáků náročnější přípravu na vyučování. Žáci jsou pověřováni náročnějšími úkoly, plní úkoly navíc, individuálně pracují s naučnou literaturou, řeší problémové úkoly, hlavolamy apod.

Při výchovně-vzdělávacím procesu nadaného a mimořádně nadaného žáka využívá podpůrných opatření:

Podpůrná opatření 1. stupně poskytuje škola i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Podpůrná opatření 2.–5. stupně jsou školou poskytována jen na základě doporučení ŠPZ dle vytvořeného individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Začleňování podpůrných opatření se řídí přílohou č. 1 vyhlášky č. 7/2016 Sb.

Podmínky vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pro vzdělávání těchto žáků škola zabezpečuje:

- využívání všech přiznaných podpůrných opatření
- 1. předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- 2. zajištění a využívání speciálních pomůcek a učebních textů dle přiznaných podpůrných opatření
- 3. účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- 4. obohacování vzdělávacího obsahu
- 5. zadávání specifických úkolů, projektů
- 6. příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- 7. nabídka zájmových aktivit
- 8. spolupráce se zákonnými zástupci žáka, ostatními vzdělávacími či zájmovými institucemi

Žáci jsou vedeni k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

PLPP je prvním podpůrným a vyrovnávacím způsobem u prvotního výskytu vzdělávacích obtíží žáka nebo jako podpora žáka nadaného. Návrh na jeho sestavení může doporučit kterýkoliv pedagogický pracovník školy.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli pracujícími s daným žákem za pomoci výchovného poradce. PLPP má vždy písemnou

podobu dle přílohy č. 4 vyhlášky č.7/2016 Sb. Před jejich zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností, definování zapojených subjektů do práce. Výchovní poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

PLPP obsahuje:

1. stručnou charakteristiku žáka a popis jeho potřeb
2. popis stanovených výchovně - vzdělávacích cílů
3. vybraná podpůrná opatření (např. metody výuky, změna organizace výuky, způsoby hodnocení žáka, speciální pomůcky, požadavky na organizaci práce učitele/lů)
4. podpůrná opatření v rámci domácí přípravy nastavená dle možností zákonných zástupců (zákonný zástupce je se svou rolí seznámen na osobní schůzce)
5. seznam zainteresovaných osob (pedagogičtí pracovníci, výchovný poradce, zákonní zástupci, žák) s jejich podpisy

PLPP je vyhodnocován a upravován v časovém horizontu nejméně 14 dní, nejdéle do tří měsíců. Vyhodnocení se účastní všichni zainteresovaní pedagogičtí pracovníci i zákonní zástupci. V případě, že nastavená podpůrná opatření nevedla k naplnění cílů PLPP, bude zákonnému zástupci žáka doporučeno využití poradenské pomoci ŠPZ.

Třídní učitel zodpovídá za zpracování, průběžné vyhodnocování a uložení PLPP do katalogového listu žáka. Kopii PLPP žáka má k dispozici každý vyučující, zákonný zástupce a výchovný poradce.

Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

IVP je podpůrným a vyrovnávacím způsobem při vzdělávacích obtížích žáka od 2. stupně podpory nebo pro žáky mimořádně nadané. Návrh na jeho sestavení vychází z doporučení ŠPZ.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli pracujícími s daným žákem za pomoci výchovného poradce. IVP má vždy písemnou podobu dle přílohy č. 3 vyhlášky č. 7/2016 Sb.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny bez zbytečného odkladu po obdržení doporučení ŠPZ a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ.

IVP obsahuje:

1. stručnou charakteristiku žáka a popis jeho obtíží
2. popis stanovených cílů pro zmírnění či odstranění vzdělávacích obtíží
3. vybraná podpůrná opatření (např. metody výuky, úpravy obsahu vzdělávání, úprava očekávaných výstupů vzdělávání, změna organizace výuky,

způsob zadávání a plnění úkolů, způsob ověřování vědomostí a dovedností, způsob hodnocení žáka, speciální pomůcky a učební materiály, popř. podpůrná opatření jiného druhu)

4. personální zajištění úprav průběhu vzdělávání (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník)

5. další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka

6. popis spolupráce se zákonnými zástupci žáka, která je zákonným zástupcům dána zákonem

7. v případě potřeby specifikace podrobný popis pro jednotlivé vyučovací předměty, ve kterých jsou uplatňována podpůrná opatření

8. seznam zainteresovaných osob (pedagogičtí pracovníci, výchovný poradce, zákonní zástupci, žák, pracovníci ŠPZ a ŠPP) s jejich podpisy.

IVP je vyhodnocován a upravován v předem stanoveném termínu. IVP může být zpracován i na kratší období než jeden rok, může být průběžně aktualizován.

Vyhodnocení se účastní všichni zainteresovaní pedagogičtí pracovníci i zákonní zástupci. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

IVP je závazný dokument pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka a je součástí dokumentace žáka.

Třídní učitel zodpovídá za zpracování, průběžné vyhodnocování a uložení IVP v katalogového listu žáka. Kopii IVP žáka má dispozici každý vyučující, zákonný zástupce a výchovný poradce.